

Glasnik Medicinskog fakulteta u Splitu

ISSN 1846-7946

Vol. 2, br. 2, studeni 2009.

Četiri plana novoga dekana
Naša najuspješnija mentorica
Zubić vila začarala splitske studente
Povišica demonstratorima
I još mnogo drugih zanimljivosti

387 riječi glavne urednice

Proizvodnja Glasnika Medicinskog fakulteta u Splitu počela je prije dvije godine. Dekan je odredio tko će biti u uredništvu i kad prvi fakultetski glasnik treba ugledati svjetlo dana. Suočeno s kratkim rokovima, uredništvo je odlučilo da će prvi glasnik biti "nulti" jer nismo imali vremena za njega zatražiti ISSN broj. Nije bilo vremena ni za traženje lektora pa je kolegica Ana Utrobićić provela nekoliko besanih noći nad rezultatima kreativnoga pisanja fakultetskih djelatnika. Srećom, našli smo predivnu dizajnericu Jadrinku Bošnjak, koja je u kratkom roku dizajnirala nulti glasnik i onda dva dana provela s nama na fakultetu do ponoći, ubacujući tekstove i slike u novo fakultetsko glasilo.

Hranili smo dizajnericu brzom hranom i gaziranim sokovima pa nam nije zamjerila što je držimo zatočenu na faksu do kasne ure. Uredništvo se nije moglo dosjetiti boljeg naziva pa je glasnik i u sljedećim brojevima ostao – Glasnik.

Od tih skromnih početaka Glasnik je evoluirao u kategoriziranu, lektoriranu i elegantno dizajniranu plemenitu tiskovinu koja izlazi dvaput godišnje. Sada se svako novo izdanje priprema dva mjeseca, koliko je potrebno za prikupljanje materijala, lektoriranje, grafički dizajn i tiskanje. Studenti i djelatnici za svaki novi broj šalju sve više zanimljivih priloga. Tiskamo Glasnik u tiraži od 500 komada; prvih brojeva se nismo mogli riješiti, a zadnji je broj potpuno razgrabljen. Uskladili smo Glasnik i sa svjetskim trendovima u našoj struci pa u skladu s fenomenom feminizacije medicine od ovog broja Glasnik nema više glavnog urednika, nego glavnu urednicu. Nadam se da ću biti dosta posao na čelu Glasnika, i zahvaljujem se svim članovima uredništva na pomoći. Meni je rad na Glasniku veliko zadovoljstvo, isto kao i rad na fakultetu, pa mi je draga da imamo toliko dobrih vijesti i optimizma na ovim stranicama. Na svakom listu otkrit ćete nešto novo o ustanovi u kojoj studirate i radite, o uspjesima naših studenata i djelatnika. Saznat ćete tko je najbolja mentorica na fakultetu i kolika povišica treba demonstratorima. Tko je dobio projekt i tko ide u inozemstvo na edukaciju. Koje uspjehje je postigla prethodna uprava i koji su planovi novoga dekana. U Foto stripu imate priliku vidjeti kakav rižot najviše voli naš novi dekan, a Foto žulj vam otkriva tajne moćnog drijemanja. Glasnik se radi s ciljem da vas informira, zabavi i nasmije. Stoga, nasmiješite se i počnite čitati.

Livia

Vide Popović	04	Dario Sambunjak
Aktivnosti studenata i studentskih organizacija Medicinskog fakulteta u Splitu		Novi suurednik Croatian Medical Journala
Andrija Babić	05	Ivana Pavlinac
Demonstratori s Anatomije		Laboratoriј slave u tri čina
Martina Paradžik i Ana Koceić	06	Ivana Pletković i Nataša Musap
Zubić vila začarala i splitske studente Stomatologije		Festival znanosti 2009.
Vide Popović	07	Sandra Kostić
Studenti u posjetu Institutu "Ruđer Bošković"		Dobitna kombinacija Dalibora Arapovića
Ana Skelin	08	Sandra Kostić
Studentska razmjena u Portugalu		Proučavanje razvoja anomalija lica uvod u maksilofacialnu kirurgiju
Joško Božić	09	Ana Utrobićić
HAZ organizirao humanitarni malonogometni turnir		Bespućima probnih pristupa
Dina Vrkić	10	Ana Utrobićić i Davor Lukšić
HAZ-ovci organizirali humanitarni koncert		Združenim snagama: staro za novo u knjižnici
Toni Lozančić	11	Davor Lukšić, Bojan Zaviršek i Leo Roglić
Predsjednica Svjetske federacije udruga studenata medicine je iz Hrvatske		Nastava informatička oprema
Jure Krstulović i Toni Lozančić	15	Dalibora Rako
Splitski studenti na skupštini IFMSE u Tunisu i Ohridu		Global Burden of Disease projekt Svjetske zdravstvene organizacije i Billa Gatesa
Mario Podrug	16	Deni Karelović
Naši studenti na skupu studenata biomedicina fakulteta		Osnivanje Tribine Medicinskog fakulteta u Splitu
Stipan Janković	17	Marko Ljubković
Izvješće o radu Medicinskog fakulteta u Splitu 2005.-2009.		Iskustva Zavoda za fiziologiju s financiranjem projekata iz fonda "Unity through Knowledge"
Matko Marušić	21	Ana Sedlar
Četiri plana novoga dekana		Maji Rogić znanstveni projekt UKF-a
Matko Marušić i Damir Sapunar	23	Damir Sapunar
Snage, slabosti, prilike i prijetnje: SWOT analiza Medicinskog fakulteta u Splitu		CroPainEd: Splitski projekt edukacije o boli
Foto žužlj	26	Livia Puljak
Livia Puljak	26	Vesna Boraska u Velikoj Britaniji
Upisna groznica 2009		Livia Puljak
Snježana Mardešić Brakus	27	Katarina Vukojević u Kanadi
Naša najuspješnija mentorica		Lana Bošnjak
Sanja Lovrić Kojundžić	27	Ljetna škola znanstvene komunikacije u Splitu
Novaci u specijalizacijama		Ana Poljičanin
Livia Puljak	28	Fakultet organizirao međunarodnu znanstvenu ljetnu školu u Trilju
Malo statistike o ovogodišnjim dobitnicima specijalizacije u KBC-u Split		Slaven Kokić
Krešo Kolić	29	Četvrti hrvatski kongres o šećernoj bolesti u Bolu
U edukaciji specijalizanata zaostajemo za svijetom		Žana Saratlija Novaković
Ivica Grković	30	U Splitu organiziran urološki kongres
Australski liječnici u posjetu našem fakultetu		Vjekoslav Krželj
Maja Rogić	31	Kongres Saveza pedijatrijskih društava Bliskog Istoka i Mediterana
Uspostavljena suradnja sa Sveučilištem Ludwig-Maximilian u Njemačkoj		Maja Rogić
Irena Zakarija Grković	31	Intraoperativna neurofiziologija - nova grana kliničke neurofiziologije
Prvi put u Hrvatskoj međunarodni ispit savjetnicama za dojenje		Marion Kuzmanić
Irena Zakarija Grković	32	XVI. kongres Hrvatske udružbe obiteljske medicine u Splitu
Dojenja se nikada ne bi smjeli lako odreći		Dalibora Rako
Renata Pecotić	34	Na Medicinskom fakultetu u Splitu održan Prvi hrvatski Cochrane simpozij
Igrajmo se znanosti		Ana Poljičanin
Maja Valić	36	Međunarodni simpozij kliničke i primijenjene anatomije
Novosti na Katedri za neuroznanost		Josip Barić
Goran Mijaljica	36	Gostovanje Umišljenog bolesnika u Splitu
Poslijediplomski studij iz istraživačke etike u Litvi		Željko Kovačević
	36	Športske aktivnosti na Dan fakulteta
	36	Popis studenata koji su diplomirali, magistrirali i doktorirali

Aktivnosti studenata i studentskih organizacija Medicinskog fakulteta u Splitu

(AKADEMSKA GODINA 2008./2009.)

Vide Popović,
predsjednik Studentskog zbora Medicinskog fakulteta u Splitu

- organizacija športskih aktivnosti i druženja nastavnika i studenata fakulteta te njihovih gostiju povodom Dana fakulteta
- mjerjenje krvnog tlaka i šećera u krvi građanima grada Splita prilikom otvaranja Festivala znanosti
- organizacija štanda (podjela prigodnih materijala, mjerjenje krvnog tlaka i šećera u krvi, predbilježba za pripremni seminar, prezentacija publikacija fakulteta) prilikom Smotre Sveučilišta u Splitu
- sudjelovanje na humanijadi, sportskom susretu studenata biomedicinskih znanosti Republike Hrvatske i BiH (Poreč)
- prikupljanje i doniranje finansijskih sredstava za pomoć katoličkim misijama u Africi i sudjelovanje u darivanju štićenika dječjeg doma "Maestral"
- organizacija profesionalnih i znanstvenih međunarodnih studentskih razmjena (udruga CroMSIC)
- sudjelovanje na međunarodnim skupovima Međunarodne federacije studenata medicine (Tunis, Makedonija)
- sudjelovanje na ISABS Conference in Forensic Genetics and Molecular Anthropology
- organizacija brucosijade Medicinskog fakulteta u Splitu
- sudjelovanje u pisanju Samoanalize Medicinskog fakulteta u Splitu
- sudjelovanje u pisanju Strategije Medicinskog fakulteta u Splitu (2009. – 2014.)
- organizacija akcija dobrovoljnog davanja krvi (udruga HAZ)
- organizacija predavanja prilikom Svjetskog dana svjesnosti o autizmu
- sudjelovanje na predstavljanju fakulteta biomedicinskih znanosti (Novi Vinodolski)
- obilježavanje World AIDS Day i Candlelight Memorial day (udruga CroMSIC)
- posjet Hrvatskom saboru (udruga HAZ)
- organizacija tematskih skupova i predavanja: "Aspekti i značaj ulaska RH u EU", "Sigurnosni, znanstveni, gospodarski i obrazovni aspekti ulaska RH u NATO", "Granice Republike Hrvatske na moru" (udruga HAZ)
- organizacija humanitarnoga malonogometnog turnira studenata Sveučilišta u Splitu i humanitarnog koncerta za potrebe socijalno ugroženih obitelji grada Splita (udruga HAZ)
- organizacija studentskih tribina o provedbi bolonjskog procesa u nastavi na Medicinskom fakultetu
- organizacija predstave Umišljeni bolesnik u kojoj glume studenti Medicinskog fakulteta u Mostaru
- sudjelovanje u pisanju Etičkog kodeksa i Deontološkog kodeksa za studente i nastavnike Medicinskog fakulteta u Splitu

Demonstratori s Anatomije

Andrija Babić, student 4. godine studija Medicine

Fotografie: Ivana Šegrt, studentica 4. godine studija Medicina

Demonstratori Andrija Babić i Marko Brekalo u ugodnom druženju s asistenticama, dr. Anom Poljičanin i dr. Anom Čarić

Potaknut brojnim pohvalama i zahvalama asistentica i studenata, odlučio sam napisati članak o demonstratorima s Anatomije, koju mnogi zovu i kraljicom svih predmeta. Mislim da demonstratori zaslužuju pokoji redak u Glasniku.

Dok se prisjećam svojih dana na Anatomiju, prvi mi na pamet padnu Neno i Vana, najdraži asistenti dosad. Njih dvoje su nam znatno olakšali učenje i polaganje toga teškog predmeta. Još onako mladima i neiskusnima trebao nam je netko da nas uputi, savjetuje i nauči beskrajne tajne anatomije. Dali su sve od sebe, no njih je bilo dvoje, a nas sedamdeset i pet. Osim asistenata, studentima na vježbama mogu pomoći studenti demonstratori. Međutim, kad sam ja slušao Anatomiju, demonstratore sam vido samo na tri ili četiri vježbe.

Situacija se u zadnje dvije godine poprilično promjenila. Prijavilo se dosta demonstratora, a neki od njih su ozbiljno shvatili svoj posao. Sada je na velikoj većini anatomskih vježbi prisutan barem jedan demonstrator. Kad god to obveze dopuštaju, moje kolege i ja hrimo na Anatomiju i često više vremena provodimo u sali za anatomsku sekciju nego na nastavi turnusa naše akademske godine. Nekad na Anatomiji provedemo i po punih šest sati na dan! Mnogi su nas pitali zašto to radimo. Zašto nakon nastave ne idemo kući učiti i odmarati se nego svaki dan žurimo u anatomsku salu u Patološko-anatomskom kompleksu. A mi imamo svoje razloge: zahvalne kolege s prve godine, zadovoljne, odmorne i nasmiješene asistentice, a i konstantno učenje Anatomije. Ako koji dan ne bismo stigli na vježbe, kolege "prvaši"

zaustavljadi bi nas na ulici, pitali zašto nismo došli i žalili se kako im je puno teže savladati gradivo bez nas. Provodeći tako mnogo svojega slobodnog vremena na Anatomiji, zbljžili smo se i sprijateljili s mnogo mlađih kolega, napose s asistenticama koje su tako vesele i drage osobe s kojima je užitak raditi i koje su nam zahvalne na pomoći.

Na kraju, tu je i novčana naknada koju demonstratori dobiju, a nama studentima svaka kuna dobro dođe, pogotovo ako znamo da je isplata neposredno prije ljeta. Osobno smatram da je naknada premala za rad koji obavljamo i nije u skladu sa cjenikom Studentskog centra, čak štoviše, dvostruko je manja. Često demonstratori po nekoliko sati bez prestanka govore i vraćaju se kući umorni i iscrpljeni, stoga se nadam skoroj korekciji cijena na način da se usklade sa cjenikom Studentskog centra.

Demonstratura je izvrstan način za stjecanje novih prijateljstava, ponavljanje važnoga gradiva na fakultetu i pomaganje drugima. Uvjerjen sam da smo studentima anatomije rasvijetlili većinu dilema, skratili učenje kod kuće te stvorili ugodnu i opuštenu atmosferu na vježbama u sečarsali. Možda je baš to razlog sve boljih rezultata na ispitu iz Anatomije iz godine u godinu. Nadam se da će studenti nakon položenog predmeta, osim neizostavnih asistentica, pamtiti i nas demose s Anatomije!

Demonstratori Matija, Duje, Marko, Andrija, Antonija i Marko s asistenticama u učionici za anatomiju

zubić vila začarala i splitske stude

(01) Antonija i Martina na malim stolicama proučavaju tajne usne šupljine

(02) Ivana ima savršene zube. Mogla bi djeca na njoj vježbati pranje zubi!

(03) Martina i Ana s čudesnim asistentima Zubić vile

Ana Koceić,

studentica 3. godine studija Stomatologije. Kontakt: ana.koceic@gmail.com

Martina Paradžik,

studentica 2. godine studija Medicine. Kontakt: martina.paradzik@gmail.com

Potaknuti člankom u prošlom broju Glasnika i željom za radom s djecom, splitski studenti Stomatologije stupili su u kontakt s Udrugom za edukaciju djece o oralnom zdravlju i oralnoj higijeni Zubić vila, koju su osnovali zagrebački studenti stomatologije. Željni smo tom poveznicom pokazati da su i splitski studenti voljni mijenjati svijet, činiti dobra djela i rušiti predrasude o netrpeljivosti između Zagreba i Splita.

Nije puno trebalo splitskim studentima da se odvaže i krenu na put za Zagreb u potrazi za Zubić vilom. Ljeto je bilo pri kraju, a fakultetske obveze nisu nas još okupirale. No put nije bio samo za uživanje; poslovna priroda je bila posrijedi. Naime, dogovarala se konkretna suradnja između Medicinskog fakulteta u Splitu i Stomatološkog fakulteta u Zagrebu. Povodom Svjetskog dana oralnog zdravlja na zagrebačkom Cvjetnom trgu 11. rujna 2009. udruga Zubić vila organizirala je radionice kojima su djeci predškolske dobi kroz igru pokazivali pravilne načine održavanja oralne higijene. Bili smo pozvani da pomognemo realizirati ovaj događaj i rado smo se odazvali.

Na Cvjetnom trgu sivi je beton zamjenio bajkoviti ugodačaj iz dječjih snova, a mi smo svoje bijele kute i opake bušilice nastojali uklopiti u svakodnevnicu toga dječjeg svijeta. Pravi značaj svega uvidjeli smo tek kada su došla djeca iz prvog vrtića. 40 razigranih očiju gledalo je u nas s malom nevjericom, ali kada su ih naši osmjesi i ruke privukli na male stolice, sve se pretvorilo u igru. Na tim su se malim stolicama čitav dan izmjenjivala razdragana dječja lica, a znatiželja u njihovim očima bila je ista.

Edukacija se odvijala kroz igru na igračkama i didaktičkim modelima nakon čega su djeca dobila Pohvalnicu i četkicu za zube koju im je uručila Zubić vila osobno. Splitski stomatolozi su pažljivo gledali svoje kolege i učili od njih kako bi te vještine usvojili i upotrijebili u Splitu. Usvojili su ih oni brzo te su se pri kraju druženja priključili i sami počeli pokazivati djeci kako se pravilno Peru zubići i održava higijena usta. Nama je sve ovo izgledalo kao bajka, jer smo tu ipak bili gosti i samo jedan dan radili najljepši dio posla. Kada smo malo zagrebljali ispod površine, saznali smo da je uloženo puno truda i vremena u organizaciju samog

nte Stomatologije

Studenti u posjetu Institutu "Ruđer Bošković"

Vide Popović,
student 6. godine studija Medicine

događaja. Nakon druženja s djecom otišli smo na zaslужeni ručak, zamišljeni i veseli, puni dojmova i komentara. Sve nas je to vratilo u naše bezbrižne, razigrane predškolske dane te smo u tom dobrom raspoloženju krenuli natrag u Split. Put je bio kratak, ali vrlo sladak!

Zagrepčani su bili domaćini ne samo nama nego i studentima studija Stomatologije Medicinskog fakulteta u Rijeci. Njihov timski rad potakao nas je da za ovaj Božić poklonimo Splitu istu edukaciju koju će organizirati odličan tim splitskih studenata Stomatologije kako bi uveselili naše najmlađe sugrađane, a ujedno ih educirali o važnosti higijene u prevenciji karijesa. No, tu priči nije kraj. Ono što je trebalo biti samo poslovno druženje, pretvorilo se u početak divnih prijateljstava budućih kolega na državnoj razini. Očekujte u budućnosti lijepo vijesti o splitskim aktivnostima Zubić vile.

(o4)

(o5)

(o6)

(o4) Mališan u zagrljaju Zuba s Karijesom

(o5) Splitski studenti Stomatologije u akciji

(o6) Aaajme kolike zube ima ovaj medo. Sigurno mu treba cijelo jutro da ih opere.

Djeset studenata Medicinskog fakulteta u Splitu, članova Hrvatske akademске zajednice, 2. listopada 2009. posjetilo je Institut „Ruđer Bošković“. Prilikom dvosatnoga posjeta obišli su Zavod za molekularnu medicinu, Zavod za molekularnu biologiju i Zavod za kemijsku materijalu. Djelatnici Instituta upoznali su ih s aktivnostima i uslugama istraživačkoga rada u području biomedicine i biotehnologije. Institut se u tim područjima bavi In vitro testiranjem na antitumorsko djelovanje, dijagnostikom nasljednih bolesti čovjeka, molekularnom virologijom i bakteriologijom, farmakogenetikom, interaktivnom geonomikom (DNA čipovi, proteomika, strukturalna geonomika), in vitro i in vivo testiranjem novih potencijalnih lijekova. Isto tako studenti su imali priliku vidjeti elektronski mikroskop te se upoznati s njegovom uporabom u istraživačkom radu. Po završetku obilaska Instituta studenti su se susreli i razgovarali s ravnateljicom dr. sc. Danicom Ramljak.

Splitski studenti na Ruđeru

Studentska razmjena u Portugalu

Lisabon, glavni trg Rossio ili popularno zvan "trg koji se valja"

Ana Skelin,
studentica 6. godine studija Medicine

Svoje iskustvo studentske razmjene mogla bih opisati s tisuću riječi i ne reći ništa, ili mogu reći samo jednu i reći sve – Lisbon. Kako mi je već duže vrijeme bila velika želja oputovati u Portugal, a plakat o studentskoj razmjeni na oglasnoj ploči na fakultetu s ponudom za Portugal sam ugledala sasvim slučajno, mogu slobodno reći da me od prvog dana prijave za razmjenu pratila sreća. Ova studentska razmjena bila mi je divno životno iskustvo i omogućila mi je da cijeli mjesec kolovoz radim u bolnici Hospital de Santa Maria, najvećoj i najpoznatijoj u Lisabonu, na odjelu oftalmologije.

Sa mnom je, na različitim odjelima, bilo pedesetak studenata iz svih krajeva svijeta, a posebno moram izdvojiti Gordana iz Zagreba i moju cimericu Anitu iz Mostara, s kojima niti jedna sekunda nije bila dosadna. Bili smo smješteni u studentskom domu, u jednom od ljepših dijelova grada, zajedno sa studentima koji studiraju i žive u Lisabonu, tako da smo s njima, osim turističkog, mogli iskusiti i onaj pravi studentski život u Lisabonu. Radni mi je dan bio zaista

Slika uz ocean, sa izleta u Porto

zanimljiv. Moja mentorica dr. Ana Fonseca bavi se uglavnom neurooftalmološkim bolestima i zaista se trudila prenijeti mi što je moguće više novih informacija i saznanja, a isto tako i boravak na bolničkom odjelu učiniti mi što ugodnijim. Svakodnevno sam sudjelovala u njezinim kirurškim zahvatima, a posebno me se dojmila opuštena radna atmosfera u bolnici i odnos liječnika prema bolesnicima. Radno vrijeme u bolnici bilo je poprilično fleksibilno, što u velegradu poput Lisabona dobro dode.

U tih mjesec dana studentske razmjene nisam stigla napraviti i razgledati sve što sam htjela, i otkako sam se vratila kući, neprestano smisljam planove kako opet otići u taj grad koji mi se toliko svidio od prvog dana. Od svih gradova koje sam posjetila, u Lisabonu sam se osjećala najbolje. To je zaista predivan grad, s mnogo različitih lica, od staroga maurskog dijela grada - mreže sitnih uličica u kojima umirovljenici kartaju, djeca se igraju, a u svakom kutku svira fado i imaš osjećaj da si u nekom starom malom mjestu, preko golemih i predivnih povijesnih građevina uz rijeku, posebnoga arhitektonskog stila, do novoga, modernog dijela grada, izgrađenog za Expo 1998. godine sa svim čudima moderne arhitekture, jednim od najvećih oceanariuma na svijetu, bezbroj parkova i svakodnevnih manifestacija koje zabavljaju prolaznike.

Lisabon je grad u kojem se svatko može osjećati dobro i pronaći nešto za sebe. Opušteni i ljubazni Portugalci spremni su pomoći u svakoj situaciji i iznenadila me je činjenica koliko se dobro služe engleskim jezikom. Da krenem nabrajati sve što sam vidjela i doživjela, trebalo bi mi tri dana i barem tisuću stranica teksta. Ukratko, dan mi je izgledao otprilike ovako: ujutro praksa u bolnici i ručak u bolničkoj kantini, kava na jednoj od bezbrojnih vidilica s pogledom na grad i rijeku Tejo i njezine mostove, kupanje u hladnom oceanu s divljim valovima, večera u nekom od tradicionalnih restorana uz neizostavan bakalar na sto načina i fado uživo koji svakoga ostavlja bez teksta, izlazak na Bairro Alto, koji je posebna priča i od svih gradova koje sam posjetila definitivno ima najzanimljiviji noćni život, potpuno drugačiji od svih drugih.

Studenti iz portugalske udruge studenata medicine PorMSIC su dali sve od sebe da meni i drugim kolegama na studentskoj razmjeni tih mjesec dana organiziraju društveni program za pamćenje. Prvih tjedan dana razgledavali smo s njima svaki kutak grada, a ostatak mjeseca putovali na sjever i jug Portugala. Tako smo posjetili i Porto, smješten na rijeci Duoro, grad s bezbroj starih mostova i predivnom arhitekturom zbog koje je uvršten na popis svjetske baštine. Grad koji svakome oduzima dah, bez iznimke. Osim Porta, putovali smo i u Fatimu - jedno od najvećih kršćanskih svetišta, Sintru - gradić prepun palača, i u mnogo malih turističkih gradova u okolini Lisabona.

Jedna od najdražih aktivnosti bile su nam nacionalne večere tradicionalne hrane, slastica i pića, na kojoj su svi studenti predstavljali svoje države, a ja se moram pohvaliti svojom prvom pašticadom koja je dobila mnogo pohvala. To je bio izvrstan način za upoznavanje drugih kultura i tradicije svih tih država.

Na kraju, najvažnije od svega mi je naravno bilo druženje s toliko zanimljivih ljudi, različitih, a opet sličnih meni, iz svih krajeva svijeta, koji su me fascinirali više od svega ostalog. Imam dojam kao da je Lisabon grad studenata. Većina ljudi koje sam upoznala i prijatelja koje sam stekla ljudi su koji zaista imaju što ispričati, koji savršeno barataju jezicima, putuju, sviraju i imaju najrazličitije hobije. Mnogi od njih su posjetili i Hrvatsku, za koju imaju samo riječi hvale. Sretna sam što sam ih sve imala priliku upoznati, jer su me ta nova poznanstva potakla na mnogo novih stvari.

Sad kad sve provrtim u glavi, ne lažem puno ako kažem da mi je ovo ljeti bilo jedno od najljepših, a prijava za razmjenu jedna od pametnijih odluka u zadnje vrijeme. Jedina stvar koju žalim je što se i prijašnjih godina nisam odlučila za studentsku razmjenu.

HAZ organizirao humanitarni malonogometni turnir

Joško Božić,
student 6. godine studija Medicine

U organizaciji Hrvatske akademске zajednice (HAZ) Sveučilišta u Splitu u travnju 2009. godine održao se 2. humanitarni malonogometni turnir studenata splitskog Sveučilišta, koji se odigrao na terenu Studentskog centra u Spinutu. Turnir je okupio 36 momčadi, što dokazuje kako se studentska populacija spremna odazvati akcijama čiji je cilj pomoći drugima. Nakon mjesec dana održavanja turnira odigrana je završnica koju je pratilo tristotinjak studenata i drugih posjetitelja. U utakmici za 3. mjesto igrale su momčadi "Kariću dodaj loptu" i "No name boys". Momčad "No name boys" je pobedom 5:2 osvojila 3. mjesto na turniru. U finalu su se sastale momčadi "Mladi dečki" i „Powered by Lowenbrau“. Momčad "Powered by Lowenbrau" je nakon produžetaka i izvođenja kaznenih udaraca rezultatom 6:5 osvojila turnir. Ista momčad osvojila je i prošlogodišnji turnir.

Tri najbolje momčadi turnira od strane organizatora dobile su pehar i medalje. Novac od kotizacija za sudjelovanje na turniru uplaćen je za potrebe socijalno ugroženih obitelji grada Splita. U organizaciji turnira posebno su se istaknuli Marijo Popović s Pravnog fakulteta te studenti našeg fakulteta Danijel Pilipac, Joško Božić i Vide Popović. Nadamo se da smo ovom humanitarnom akcijom i ispunjenjem njezina cilja svi zajedno, od sudionika turnira pa do organizatora, pomogli obiteljima u potrebi, te doprinijeli sadržajnjem i zanimljivijem studentskom životu našega grada.

Ponosni vlasnici certifikata, ispred Hospital de Santa Maria, u sklopu koje je i medicinski fakultet

HAZ-ovci organizirali humanitarni koncert

Dina Vrkić,
studentica 6. godine studija Medicine

Priprema ženske klape Neverin za nastup

Popović.

Zamisliti nešto uvijek je lako, ali ostvariti zamišljeno mnogo je teže. Iako smo gotovo svi bili potpuni amateri u organiziranju takvih događanja, preko noći smo počeli raspravljati i razmišljati o stvarima o kojima smo tada znali jako malo. Uhvatili smo se u koštač s nizom pitanja i problema: tko će biti izvođači, gdje će se koncert održati, odakle nam razglas, kako ćemo reklamirati koncert, tko će voditi program, sve do onog najvažnijeg - kako ćemo sve financirati. Ipak, kad su namjere dobre i iskrene, onda se preko svih prepreka brzo prelazi. Humanitarni koncert održan je 30. travnja 2009. u dvorani Nadbiskupskog sjemeništa, koja je bila ispunjena našim mnogobrojnim prijateljima, kolegama i roditeljima, spremnima podržati nas u našoj humanitarnoj namjeri. Pozivu su se odazvale mnogobrojne klape, vokalno-instrumentalni sastavi i kulturno-umjetnička društva kojima smo zbog toga neizmjerno zahvalni.

Sudjelovati u organizaciji ovoga događanja bila je iznimna sreća i zadovoljstvo. Bilo je lijepo vidjeti toliko mlađih koji surađuju i daju sebe u jednu tako pozitivnu stvar. Treba zahvaliti našim revnim prodavačima karata Marini Zorićić i Mariju Podrugu, koji su prošli uzduž i poprijeko obje bolnice i fakultet dok nisu prodali sve ulaznice. Zahvale idu i Vidi Popoviću, Mariju Popoviću, Anti Mihoviloviću, Danijelu Pilipcu, Petru Buliću, Tončiju Brkoviću, Nikši Mitroviću i Ani Pajdek bez čijeg bi angažmana i pomoći bilo teško ostvariti ovaj projekt. Sam koncert, prvi koji smo do sad organizirali, nadmašio je naša očekivanja. Priključeno je oko deset tisuća kuna koje su u srpnju predane predsjednici udruge MOST

Ulaz u dvoranu Nadbiskupskog sjemeništa na čijim je ulaznim vratima plakat o koncertu

Nastup muške klape Filip Dević

KUD Jedinstvo i stari splitski plesovi

Dordani Barbarić. Četiri tisuće kuna donirano je prihvatalištu za beskućnike, a po dvije tisuće kuna trima socijalno ugroženim obiteljima grada Splita. Tim činom izmamili smo osmijeh na lica onih kojima smo pomogli. Zaboravljeni su svi stresovi, vrijeme i brige uložene u koncert, a zamijenila ih je želja da novi koncert bude još veći i bolji kako bi takvih osmijeha bilo još više.

Predsjednica Svjetske federacije udruga studenata medicine je iz Hrvatske

TONI LOZANČIĆ NA KAVI S PREDSJEDNICOM IFMSE

Youth Health Conference, Bruxelles

Toni Lozančić,
studij Medicine

Silva Rukavina je studentica 5. godine Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i upravo je postala predsjednicom Svjetske federacije udruga studenata medicine (eng. International Federation of Medical Students' Associations – IFMSA), čiji je dio i naš CroMSIC. Njezin životopis je već sad "težak" četiri stranice sitnog teksta. Osobno je poznajem tek dvije godine i žao mi je što tu čast nisam imao već davno prije. Silva bez imalo pretjerivanja žari i pali na studentskoj aktivističkoj sceni zadnjih šest godina i ne izgleda kao da će tako skoro stati. U tom je vremenu prikupila golemo radno iskustvo sudjelujući na cijelom nizu projekata od javnozdravstvenog značaja u više nevladinih udruga, od kojih je CroMSIC bio tek odskočna daska. Paralelno s tim dobila je diplomu Centra za ženske studije u Zagrebu, prisustvovala većem broju biomedicinskih kongresa – World Health Assembly 2008. i sastanak Izvršnog odbora Svjetske zdravstvene organizacije 2009., oba u Ženevi, da izdvojimo tek dva, te organizirala niz okruglih stolova, treninga i radionica na temu HIV/AIDS problematike

u Hrvatskoj i inozemstvu: u Bruxellesu, (opet) Ženevi, Amsterdamu pod okriljem Youth Peer Projecta te diljem svijeta na skupštinama i regionalnim sastancima IFMSE od Australije do Jamajke.

Njezin primarni interes oduvijek je bio u području reproduktivnog zdravlja, i to u onom najosjetljivijem dijelu, vezanom uz mlade i nedovoljno educirane. Projekti koje je ona pokrenula i/ili u kojima je sudjelovala sponzorirani su od strane Ministarstva zdravstva, Ujedinjenih naroda i Svjetske zdravstvene organizacije, a tiču se stigme i diskriminacije koju HIV/AIDS nosi sa sobom, ljudskih prava oboljelih i edukacije mlađih na tu temu, kao i razvoja nacionalnoga programa i strategije vezanih uz oboljele od HIV-a.

Razloga zbog kojih zaslužuje mjesto u Glasniku je i previše, no konkretni povod u ovom slučaju je njezin izbor na mjesto predsjednice IFMSE, najveće mreže studentskih organizacija na svijetu koja okuplja više od milijun studenata medicine u preko 90 zemalja širom svijeta. CroMSIC, Hrvatska

Silva Rukavina na IFMSA sastanku u Ohridu, Makedonija

Hrvatska delegacija bodri Silvu pred kandidaturu u Hammametu, Tunis

Hrvatska delegacija slavi izbor Silve Rukavine za predsjednicu IFMSA u Hammametu, Tunis

Silva Rukavina i bivši predsjednik IFMSA, Melhim Bou'Alvan

međunarodna udruga studenata medicine, član je IFMSE već 17 godina, i dao je u tom periodu popriličan broj istaknutih članova te globalne organizacije, uvezvi u obzir veličinu naše zemlje. Silva Rukavina je osobno prošla u periodu od šest godina manje-više sve funkcije kako u CroMSIC-u, tako konačno i u IFMSI, konstantno dokazujući svoju sposobnost i liderske vještine. Za predsjednicu u mandatu koji teče od 1. listopada 2009. izabrana je još na generalnoj skupštini Međunarodne federacije studenata medicine u ožujku ove godine u Hammametu, u Tunisu. Ovaj je razgovor obavljen u proljeće, niti mjesec dana nakon izborne skupštine, u prostorijama nevladine udruge u Zagrebu gdje je Silva po običaju nadgledala još jednu radionicu s grupom srednjoškolaca usmjerenu na edukaciju mladih po pitanju seksualno prenosivih bolesti i AIDS-a.

Dobar dan, Silva. Evo za početak, kakav je osjećaj biti predsjednica IFMSE? Jesi li ti prava osoba za tu poziciju?

Dobar dan! Prava osoba? Ne znam, vrijeme će reći.

Kakvi su ti prvi utisci? Vole li te neki ljudi unutar IFMSE sad više ili manje? Smatraš li da kolege imaju puno povjerenje u tebe?

Dosta se dugo bavim radom u IFMSI i poznajem IFMSU iznutra i izvana: sve njezine mračne pore i dobre, zanimljive strane, mogućnosti koje organizacija ima, a koje još uvijek nisu iskorištene, recimo to tako, da bi se otvorilo više vrata u medicini na globalnoj razini. Mislim da je sam proces izbora za predsjednicu pokazao povjerenje ljudi u moje sposobnosti, jer gledano unatrag 5-10 godina (op.a. predsjednik IFMSE se bira na mandat od jedne godine) nijedan kandidat nije dobio toliki broj glasova prilikom izbora.

Koliki broj glasova treba dobiti kandidat da bi bio izabran te koliko si ih ti osobno prikupila?

Inače se traži dvotrećinska većina, a u slučaju da nema dodatnoga kandidata za drugi krug glasovanja, ide se na natpolovični broj glasova. U mom slučaju, pozitivno je glasala 41 delegacija od 50 s pravom glasom.

Koje su tvoje nove dužnosti u organizaciji? Preklapaju li se s dosadašnjim te imaš li sad više ili manje posla?

Dosad sam bila – ovo čudno zvuči na hrvatskom – časnica za vezu sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom (op.a. na engleskom liaison officer for World Health Organization), praktički desna ruka predsjedniku u pogledu suradnje sa srodnim organizacijama, poglavito SZO-om s kojom IFMSA ima najduže partnerstvo još od 1969. god. Tu poziciju ću zadržati i dalje do službenog početka mandata, a dotad će me trenutni predsjednik Melhim Bou'Alvan iz Libanona praktički mentorirati o mojim budućim dužnostima i obvezama.

Koliko je teško održavati kontakt s trenutnim predsjednikom, odnosno s ostalim kolegama iz IFMSE koji žive i studiraju u drugim zemljama, neki i na drugoj strani globusa?

Ukratko, manje-više sve što se tiče komunikacije radi se preko interneta. Danas smo jako sretni što imamo brzu internetsku vezu te mogu Melhima preko MSN-a lako kontaktirati bilo da je npr. u Washingtonu, Bejrutu ili Južnoafričkoj Republici. Isto tako je sa mnom; gdje god da se trenutno nalazim, jednostavno me se može dobiti preko e-maila, MSN-a itd. Zapravo, jako teško mogu zamisliti kako je IFMSA funkcionirao primjerice u 50-ima, 60-ima kad su predsjednici i časnici za vezu i ostali dužnosnici tipkali poruke na pisaćim mašinama te ih slali poštom ili kako su dva tjedna prije ugоварali telefonske razgovore s Egiptom i sl. Tako, što se tiče komunikacije, smatram da smo u puno zavidnijoj situaciji danas nego što su bili ondašnji studenti, koji su sadašnji profesori, voditelji katedri ili službenici u velikim organizacijama.

Sad si u fazi učenja. S obzirom na dosad viđeno, smatraš li da ćeš se moći uhvatiti u koštač s dužnostima predsjednice na način koji ti smatraš prikladnim?

Mislim da je biti Hrvat u međunarodnoj organizaciji takvog kalibra vrlo zahvalna pozicija, da se tako izrazim. Hrvatska je uvijek bila negdje na granici, kao narod imali smo različitih problema te samim time naglašen senzibilitet za tuđe probleme u smislu da smo se mogli poistovjetiti s nacijama iz svoje bliže i daljnje okoline po patnjama, konfliktima i općenito nedaćama svake vrste. Smatram da

IFMSI treba jedan senzibilitet, s obzirom na njezin status de facto humanitarne organizacije. No radije ne bih ulazila u te vode jer ćemo skrenuti u teme političke naravi... (smijeh) Da pobliže odgovorim na pitanje: bitno je da se u organizaciji stvori atmosfera kako je svaki student medicine aktivni član koji se svojim doprinosom može probiti i odškrinuti sebi vrata za stvari koje mu se na lokalnoj ili nacionalnoj razini primjerice ne nude te dobiti od IFMSE ono što želi.

Kad kažeš "probiti se", odnosno "dobiti ono što želiš", na što točno misliš, osim primjerice međunarodne razmjene?

Ja mislim da IFMSA nije za studenta medicine koji ima jednu ambiciju sjediti kod kuće i proći zadanu literaturu bez da ima ikakav kontakt sa svojom zajednicom, bez da se potрудi malo više oko svojih vještina. Ukratko, takvom tipu studenta IFMSA nije zanimljiva. S druge strane, organizacija je zanimljiva i može pružiti mnogo toga studentima s razvijenim osjećajem odgovornosti prema zajednici u kojoj živi, studentima koji hoće pridonijeti svom akademskom napretku tako da odu na razmjenu u drugu zemlju i nauče kako funkcioniра drukčiji zdravstveni sustav – kakav je odnos prema pacijentima, studentima medicine i doktorima. Primjerice, student može jednu godinu otići u Švedsku i naučiti kako je u njih bolje nego u nas te stečeno znanje podijeliti sa svojim kolegama te možda nešto od toga u budućnosti implementirati za boljši našega zdravstvenog sustava, ili drugu godinu otići u Gangu ili Sudan i vidjeti što znači raditi u uvjetima kad imаш 20 pacijenata, a lijeka samo za 10, kad nemaš niti sterilne rukavice kad ti trebaju i sl. Smatram da treba ulagati napore u to da se studente zainteresira za IFMSU jer nudi dosta toga pojedincima koji su voljni ulagati u sebe i žele učiti preko i više od onog što se traži od njih. To je način na koji se grade bolji liječnici.

Prilično si dugo u organizaciji. Što si doživjela, a da se tebe osobno posebno dojmilo prilikom rada u IFMSI? Što bi izdvojila iz te cijele priče?

Ono što me otpočetka zaintrigiralo, a za što sam u konačnici i dobila priliku, jest da sam kroz rad u organizaciji praktički proputovala cijeli svijet. Nema kontinenta na kojem nisam bila, osim Južnog Pola, a tamo najvjerojatnije ne bih ni isla (smijeh). Nadalje, mislim da sam sa svakom godinom u IFMSI, sa svakom novom funkcijom koju sam preuzeila, pridonijela ostalim kolegama te samim time dobila mnogo toga zauzvrat, čak i više. Studentima koji žele aktivno sudjelovati u radu organizacije, i općenito svoje zajednice, potrebno je mentorstvo – od najosnovnijih stvari, kao npr. kako postaviti projekt, kako dobiti prostor za rad od fakulteta ili kako uvjeriti profesora da ti omogući slobodne dane, do onih zahtjevnijih, kao što bi primjerice bilo natjerati ministarstvo da ti financira projekt. Studenti tijekom školovanja ne dobivaju znanje o tim temama, i zato smatram da se radom u organizaciji kao što je IFMSA, bolje rečeno

mreži organizacija, bilo na lokalnoj ili globalnoj razini, dobiva jedna životna škola koju se ne može dobiti nigdje drugdje. U razgovoru s kolegama koji su već odavno diplomirali, a koji imaju IFMSA iskustvo, čak i kraće nego moje, svi su od reda zahvalni na tome, pošto su imali prilike naučiti kako stvari funkcionišu u pravom svijetu – od toga kako surađuju pojedine organizacije do stvaranja osobne mreže međunarodnih kontakata. U potpunosti sam uvjerenja da će od ukupnog broja ljudi koji odlaze na generalne skupštine IFMSE i tamo dižu kapicu u ime svoje zemlje, njih bar 10% jednog dana postati ministrima zdravstva.

Mislim da znam jednu koji ima dobre predispozicije za to...

(smijeh) Da, ovaj, nije stvar u tome da se tu radi o dobrim ili lošim studentima ili što već, jednostavno budući vođe izađu na vidjelo, profiltriraju se – ne mora to biti čak ni u IFMSI, već i u srodnim udrugama, kao što je European Medical Students' Association (EMSA), ili u Studentskom zboru. Bitno je naglasiti da ti primjerice EMSA neće pružiti jedno svjetsko iskustvo, Studentski zbor ti može pružiti tek lokalno i nacionalno iskustvo, dok oni koji hoće cijeli paket, pobrati kremu, da se tako izrazim, biraju IFMSU. Jer, osnova rada u IFMSI je rad na lokalnoj razini, sa svojom vlastitom zajednicom i najbližim kolegama, da bi se postignuti ciljevi naknadno prezentirali na regionalnoj i međunarodnoj razini, izmijenila iskustva te spojilo zemlje sa sličnim interesima u zajedničke globalne projekte.

Koliko godina osobno djeluješ u IFMSI, odnosno CroMSIC-u te kako su izgledali tvoji početci u organizaciji?

Ja sam bila jako nadobudna studentica i aktivno sam se uključila već na 1. godini studija, još 2003. godine. Čisto slučajno sam bila pozvana na nacionalnu skupštinu CroMSIC-a u Zagrebu, od strane sadašnje doktorice Ane Jurin – tada je sve oko mene bila ekipa sa 5. i 6. godine – kao "neka vidim kako to izgleda". Nakon svih brojnih prezentacija projekata, uspjela sam nekako pohvatati konce, iako mi je i dalje sve skupa izgledalo nekako fiktivno i udaljeno. Nije dugo trebalo da se uhvatim i konkretnog rada. Krenula sam takoreći k'o mali iz rovova: naš lokalni dužnosnik za reproduktivno zdravlje krenuo je u organizaciju projekta u povodu Svjetskog dana borbe protiv AIDS-a, koji se svake godine organizira 1. prosinca i ja sam pokazala veliki entuzijazam za cijelu ideju. Nakon što sam pregledala njegov plan akcije, uočila sam da je sve što je radio bilo isključivo usmjereno na studente medicine – predavanja i forumi na fakultetu - ali ništa nije bilo usmjereno na ponašanje mlađih i adolescenata, stigmu i diskriminaciju koju HIV/AIDS nosi sa sobom i sl., znači ništa što je bilo usmjereno na one kojima znanje o toj bolesti zbilja i treba, na mlade ljude koji o HIV/AIDS-u ne znaju ništa ili skoro ništa, za razliku od medicinara koji o tome uče iz infekata, derme, patologije, cijelog niza predmeta. Tada sam odlučila u svojoj bivšoj srednjoj školi organizirati forum

na temu seksualnosti i spolno prenosivih bolesti, uz potporu školske pedagoginje koja je imala problema s pitanjima mlađih na tu temu, posebno učenika 3. razreda koji bi se vraćali s maturalca s brojnim nezgodnim upitima. Uključila sam nekoliko kolega u tu akciju, kontaktirali smo lokalne sponzore, izradili smo male poklon-pakete za sudionike foruma i organizirali tombolu s pitanjima iz tema o kojima se raspravljalo. Ispalo je zgodno, jedan lijep paket. Naučila sam kako se piše projektni prijedlog, kako se kontaktiraju sponzori, kako se organiziraju stvari sa školama i medijima, i konačno, kao nagrada za sve to došla je i potvrda našeg rada, viši razredi u školi zahtijevali su od ravnateljstva da se organizira još sličnih foruma.

Znači, krenula si od samog početka aktivno. Evo za studente koji bi možda krenuli tvojim stopama, objasni nam kako balansiraš svoje fakultetske obveze s radom u organizaciji, koliko je to teško te kako tebi osobno to uspijeva poći za rukom?

Balansirati se može ako imаш sposobnost upravljanja vremenom, što bi trebao biti slučaj sa svim studentima medicine, koji su posebna vrsta ljudi samim time što su se uopće i uhvatili medicine na prvom mjestu pa im rigorozni režim dolazi onako prirodno. Kako bi se reklo, što se hoće, to se može. Primjerice, u zagrebačkom CroMSIC-u većina lokalnih dužnosnika, pa i nacionalnih, studenti su 3. godine, znači "bolonjci". Ako oni mogu sebi organizirati vrijeme da sve stignu, onda to može i bilo koji drugi student. Težište rada u IFMSI ionako ne bi trebalo biti u međunarodnom radu, već u lokalnom. Međunarodni rad, susreti i putovanja služe kao nadogradnja, svojevrsna nagrada za trud i zalaganje u svojoj zajednici.

Što je bila osnovna motivacija koja te vodila u svemu tome? Navela si već dosta razloga zašto se isplati baviti radom u IFMSI, no možeš li izdvojiti nešto posebno?

Prvi put sam sudjelovala na Generalnoj skupštini IFMSE u kolovozu 2004. u Makedoniji; iz Zagreba nas je tada išlo samo četvero i svi smo bili "djeca". Imali smo velike aspiracije, čuli smo mnogo lijepih stvari od starijih generacija, ali ništa zapravo još nismo doživjeli. Znali smo da postoje prezentacije projekata, da je "cool" otići na IFMSA-trening, I sam odlazak u tako jednu pozitivnu atmosferu studenata iz cijelog svijeta, jer na skupštine u kolovozu uvijek dođu predstavnici iz najmanje 70 zemalja, bio je tako jedno vrijedno i ispunjavajuće iskustvo da jednostavno nisam mogla sebi priuštiti da se vratim kući, a ne napravim trening za ljude s kojima radim, da im prenesem naučeno, da se kooperacije koje sam dogovorila s nekim delegacijama jednostavno ne dogode. To je bio jedan takav "raketni pogon" i motivirajuće za daljnji rad te bih preporučila odlazak na neki IFMSA sastanak svakom studentu medicine, bez obzira je li radio na standu i dijelio letke ili je sustavno radio na nekom projektu. Kao što rekoh, to je jedna nagrada, i ako se shvati kao takvo, neće biti nikakvih problema kasnije raditi još malo više.

I dobiješ još malo nagrada...

Točno tako. Ta jedna pozitivna atmosfera, kojoj se nisam mogla ni nadati, zapravo je bila moj najveći motiv jer sam vidjela da stvari mogu biti bolje nego što jesu, da ljudi mogu biti bolji nego što jesu, da naša medicinska edukacija zapravo ima toliko rupa kojih uopće nisam bila svjesna. Zapravo sam iz prve ruke vidjela da ako imaš motivacije i ako si dobar u interpersonalnim vještinama, lako možeš napredovati. Istina, kad-tad će se dogoditi da ti na put stane osoba koja želi neku poziciju samo zato što dobro izgleda u životopisu, a ne zato što zbilja nešto želi raditi. Kasnije se takvim ljudima to obije o glavu, a kvaliteta se uvijek na kraju prepozna.

Koji su ti planovi za budućnost? Imaš li već neki smjer kojim planiraš krenuti nakon ovog predsjedavanja i diplome?

Kad sam upisivala studij medicine, nije mi bilo ni na kraj pameti da bih se možda jednog dana mogla baviti epidemiologijom ili zdravstvenom politikom, to mi je bilo nešto totalno krivo, ne-medicine, ali kad uvidiš da time možeš obilježiti živote mnogo više ljudi od onoga jednog pacijenta koji je pred tobom u ordinaciji, onda se malo zamislš. Moj bi plan bio odraditi predsjedničku godinu što bolje mogu, оформiti dobar tim koji će odraditi svoj posao i bolje nego što se od njega očekuje tako da buduće nove snage mogu što lakše preuzeti naše dužnosti. U studentskoj je organizaciji normalno svake godine ulagati u ljudske kapacitete jer novi ljudi dolaze, a stari odlaze, tako da je važno pravovremeno prepoznati buduće mlade lidere i pogurati ih u njihovim ambicijama. Nadalje, planiram izgurati fakultet do kraja, dobiti diplomu u ruke, a onda ćemo vidjeti. Ono što bih doista voljela je upisati poslijediplomski studij, iako još nisam sigurna iz čega ili gdje. Imam specifičnu obiteljsku situaciju pa sumnjam da ću odlepršati tako brzo, iako bi bilo dobro kad bih poslijediplomski mogla odraditi primjerice na Johns Hopkinsu. U svakom slučaju, jedna po jedna stvar, a to može i pričekati. Važno je raditi u životu ono što voliš i što ti ima smisla.

Splitski studenti na skupštini IFMSE u Tunisu i Ohridu

Jure Krstulović, dr. med. Toni Lozančić, student 6. godine studija Medicine

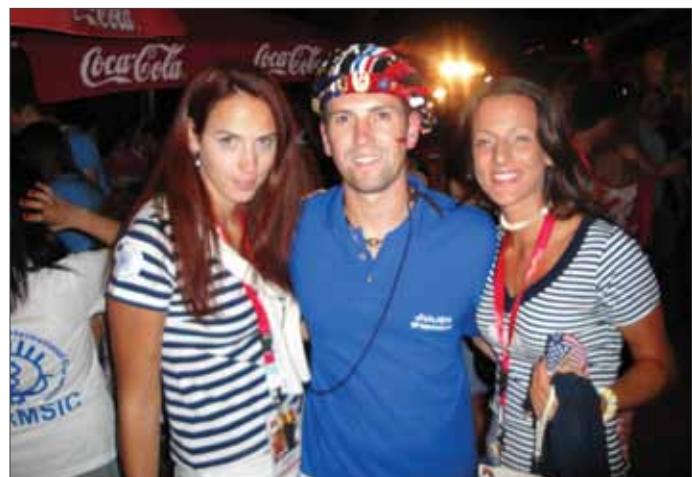
je krovno udruženje koje okuplja preko miliun studenata medicine diljem svijeta, organiziranih u preko 90 nacionalnih odbora u isto toliko različitih država. Riječ je o najvećoj studentskoj organizaciji na svijetu koja djeluje od 1951. godine. Predstavnici nacionalnih odbora okupljaju se na više međunarodnih mitinga svake godine gdje se razmjenjuju poznanstva, radno iskustvo na projektima od humanitarnog i javnozdravstvenog značaja te unaprjeđuju rad cjelokupne organizacije koja ima za cilj ponuditi budućim liječnicima potpun uvid u pitanja od globalnoga zdravstvenog značaja.

Najvažniji sastanak IFMSA-e je Generalna skupština, koja se održava dvaput godišnje, u ožujku i kolovozu. Na Generalnoj skupštini okupljaju se predstavnici skoro svih nacionalnih odbora, što konkretno znači od 800 do 1000 studenata medicine i mladih liječnika sa svih strana svijeta koji žive, rade, zabavljaju se i općenito druže jedan cijeli tjedan na nekoj od lokacija koje se dogovore godinu dana unaprijed. Pojedine zemlje se kandidiraju kao organizatori Skupštine i o njihovoj kandidaturi se glasuje na IFMSA plenumu. Čast organizacije ovogodišnjih dviju skupština pripala je Tunisu i Makedoniji.

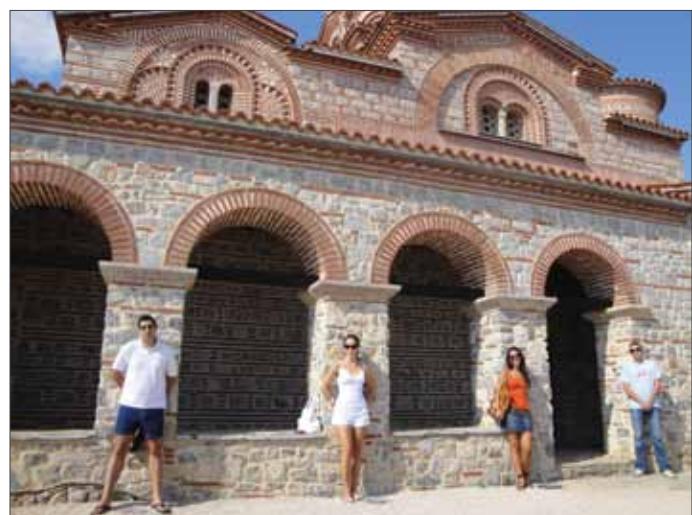
D elegacija od četvero predstavnika Medicinskog fakulteta iz Splita - dr. Goran Mijaljica, Jure Krstulović, Toni Lozančić i Marija Padovan - uz još desetak predstavnika medicinskih fakulteta iz Zagreba, Rijeke i Osijeka sudjelovala je na 58. generalnoj skupštini Međunarodne federacije udruga studenata medicine (engl. International Federation of Medical Students' Associations – IFMSA) u Hammametu, u Tunisu, koja se održala od 3. ožujka do 9. ožujka 2009. Tema sastanka je bila "Konflikti i zdravlje". Predavanja i radionice bili su orijentirani na ulogu studenata medicine i zdravstvenih profesionalaca u ratom pogodenim područjima, kao i u predstojećim potencijalnim konfliktima. Delegati su bili smješteni u hotelskom kompleksu Diar El Medina, koje je izgrađeno kao replika staroga pustinjskog grada. Domaćini su priredili bogat kulturni i zabavni program, a sudionicima se pružila prilika da i po vlastitom izboru okuse čari zemlje duge i živopisne prošlosti. Posjet glavnom gradu Tunisu podrazumijeva kulturni šok koji prosječni Zapadnjak i oni koji se takvima osjećaju dožive na lokalnom bazaru gdje se vrlo lako može ostati i bez odjeće ako se niste u stanju cje-nkati mudro i s dozom humora, što su autori teksta saznali na teži način. Impresivni su bili izleti u Kartagu i Saharu te jahanje na devi. Hrvatska delegacija imala je veliku čast da je jedna od njih izabrana za buduću predsjednicu IFMSA-e, o čemu više detalja možete pročitati u drugom članku u ovom broju Glasnika. Također

Hrvatska delegacija u Ohridu, Makedonija

Kolegice Koceić i Runtić i francuski kolega tijekom ohridskog sastanka

CroMSIC ekipa ispred crkve Svetog Klimenta u Ohridu

Deva na devi

Kolega Krstulović na plenarnoj sjednici u Hammametu

je dr. Goran Mijaljica, bivši student našeg fakulteta i osoba sa značajnim statusom u IFMSA-i, izabran za predsjedavajućeg člana Skupštine.

Druga godišnja generalna skupština održala se u skoro pa susjednoj nam Republici Makedoniji u predivnom gradiću Ohridu, na obali istoimenog jezera, od 5. do 11. kolovoza 2009. S obzirom da se skupština održavala u relativno bliskoj zemljji, interes studenata za odlazak u Makedoniju bio je velik pa je stoga hrvatsku delegaciju sačinjavalo više predstavnika nego što je inače slučaj s udaljenijim i egzotičnijim destinacijama. Tako je u hrvatskoj delegaciji ukupno bilo 20 ljudi, od čega četvero iz Splita - Jure Krstulović, Branka

Runtić, Ana Koceić i Domagoj Marković, uz dr. Gorana Mijaljicu, koji je zbog dobro obavljenog posla u Hammametu ponovno dobio čast da bude predsjedavajući član Skupštine. Krenuli smo dan prije sa splitskog aerodroma avionom prema Zagrebu te nakon presjedanja sjeli na direktnu liniju za Skoplje, gdje smo i proveli prvu noć. Na dan otvaranja u rano jutro zaputili smo se organiziranim prijevozom prema mjestu održavanja skupštine, u hotel Desaret. Uslijedilo je šest dana brojnih radionica, predavanja i treninga, sve na temu "Investiranje u zdravlje djece i mladeži", koja je bila glavna misao vodilja ovog skupa. Isto tako, našlo se vremena i za obilazak Ohrida i mnoštva prelijepih manastira na liticama jezera. Društveni je program bio vrlo dobro organiziran, kao i na svakom velikom IFMSA sastanku, a središnji događaj je bila zabava s prezentacijom nacionalnih jela i pića. Nakon svečane ceremonije zatvaranja, sljedeće jutro napustili smo Ohrid te krenuli prema aerodromu Aleksandar Veliki u Skoplju, a sa sobom smo nosili brošure za već tradicionalni kongres studenata medicine i mladih doktora koji se svake godine održava u svibnju u Ohridu. Preporučujemo svima da odu na ohridski kongres u svibnju te dožive makedonsko gostoprimstvo na način na koji smo ga i mi doživjeli.

Naši studenti na skupu studenata biomedicinskih fakulteta

Mario Podrug,

student 3. godine stručnog studija Sestrinstva

U organizaciji udruge studenata Medicinskog fakulteta u Osijeku "MODUS" održan je skup urednika biomedicinskih studentskih časopisa i predstavljanje fakulteta biomedicinskih znanosti na kojem smo u ime Studentskoga zbora i Hrvatske akademske zajednice (HAZ) našega fakulteta sudjelovali kolega Hrvoje Prkić i ja. Skup se održavao u Novom Vinodolskom od 15.-17. svibnja 2009. godine, a među sudionicima bili su studenti medicinskih, stomatoloških i biotehnoloških fakulteta s područja Hrvatske, BiH, Srbije i Crne Gore. Prisutni studenti predstavili su svoje fakultete, studentske organizacije koje na njima djeluju i studentske časopise.

Putujući do Novoga Vinodolskog mislili smo kako ćemo na skupu sigurno naići na natjecateljski duh drugih fakulteta i ukočenost, kao i na neka dosadna predavanja, ali prevarili smo se. Pri samom dolasku dočekalo nas je vedro i prijateljsko raspoloženje. Nakon što smo se smjestili i međusobno upoznali počeo je nezaboravan vikend. Nije bilo mjesta dosadnim predavanjima i ukočenosti, svi su bili uključeni u rasprave, a sati su prolazili kao minute. Nakon predstavljanja fakulteta dobili smo potporu i pomoć ostalih kolega da i mi započnemo s pisanjem studentskoga časopisa na našem fakultetu, a ujedno tako ostvarila nam se želja da mi budemo domaćini sljedećeg skupa studenata biomedicinskih fakulteta.

Cilj ovog skupa je bio da se studenti međusobno upoznaju, druže, sprijatelje i pomognu jedni drugima u dalnjem obrazovanju, a jednako tako i u mogućem budućem usavršavanju. Zahvaljujem se kolegama iz Osijeka koji su prvi organizrali skup i nadam se da ćemo ubuduće svim promicati i poticati ovakve skupove.

Sami vidite kakvo je raspoloženje vladalo na skupu

Žustre, ali prijateljske rasprave

Kada se mladi biomedicinari slože

Još jedna slika za rastanak

Izvješće o radu Medicinskog fakulteta u Splitu 2005.-2009.

Prof. dr. sc. Stipan Janković

PROF. DR. SC. STIPAN JANKOVIĆ PIŠE O USPJESIMA POSTIGNUTIMA ZA NJEGOVA DVA DEKANSKA MANDATA

Umandatu ove uprave Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, od 1. 10. 2005. do 30. 9. 2009. godine (2005.- 2007. godine: dekan prof. Stipan Janković i prodekan prof. Zoran Đogaš, prof. Vedran Radonić, prof. Zoran Valić; 2007.-2009. godine: dekan prof. Stipan Janković i prodekan prof. Zoran Đogaš, prof. Ivica Grković i prodekanica Mirna Saraga-Babić) izvršene su sve ili gotovo sve zadaće iz pristupnog programa dekana i prodekanica za mandatna razdoblja 2005.- 2007. i 2007.- 2009. Isto se odnosi na sve važne segmente programa dekana i prodekanica, od normativnih aktivnosti, ustroja i kadrovske popune, pa do unaprjeđenja nastavnog procesa, poslijediplomskih studija i tečajeva stalne medicinske edukacije, razvoja znanosti i stručnog rada, međunarodne suradnje te unaprjeđenja upravljanja Fakultetom i uspostave sustava finansijske kontrole.

A) IZGRADNJA FAKULTETSKIH SADRŽAJA

Završena je prva faza izgradnje Fakulteta (nadogradnja postojeće zgrade Temeljnih medicinskih znanosti, radovi započeti 2005. i dovršeni za početak akademске godine 2006./2007. s brutto razvijenom površinom nadograđenog dijela od 1.992 m²). Izgrađeni i primjereno opremljeni prostori namijenjeni su za znanstveno-istraživačke laboratorije, nastavne prostorije, učionice za rad u malim grupama studenata te sobe nastavnika i suradnika.

Druga faza izgradnje Medicinskog fakulteta započeta je 20. 08. 2008. godine (građevinska dozvola dobivena 10. 04. 2008., a temeljni kamen položen 1. 8. 2008. godine). Ona uključuje izgradnju različitih sadržaja projektirane površine 4.852 m². Pored toga, planirana je izgradnja dodatnog parkirališta (oko 75 parkirališnih mjesta) s autobusnim ugibalištem, vrtno pejsažno uređenje terena i rasvjeta dvorišnog prostora kompleksa Medicinskog fakulteta uz centralizirani sigurnosni nadzor kamerama. Dovršenjem radova stvorit će se biomedicinski kompleks Sveučilišta u Splitu u kojem će se izvoditi svi studijski programi zdravstvenog usmjerjenja. Osim toga, nakon opremanja fakultetske Poliklinike "Academicus Plus" (opremljene po principu privatnog partnerstva s uglednom austrijskom institucijom Diagnostikum Graz), moći će se širem pučanstvu ponuditi specifične zdravstvene usluge najviše razine, a visoko sofisticirana oprema koristit će se i za znanstveno-istraživački rad na Fakultetu.

Za potrebe kliničke nastave i znanstveno-istraživačkog rada studija Stomatologije pri Medicinskom fakultetu već je dobivena lokacijska dozvola (25. 3. 2009.) za nadogradnju,

rekonstrukciju i adaptaciju zgrade bivšeg rodilišta u Matoševoj ulici br. 2 u Splitu s oko 4.000 m² novog i adaptiranog prostora, te je rezervirano (prema dogovoru s rektorem Sveučilišta u Splitu, prof. dr. sc. Ivanom Pavićem) još oko 500 m² za iste svrhe u području Kampusa Sveučilišta u Splitu. Financijska sredstva za izgradnju i adaptacije osiguravaju Sveučilište u Splitu i Splitsko-dalmatinska županija, a izvođenje radova će koordinirati Medicinski fakultet. Osim toga, već je za tekuću akademsku godinu 2009./10. u Poliklinici za stomatologiju (Matoševa 2) financijskim sredstvima Fakulteta uređen prostor za Laboratorij kliničkih stomatoloških vještina te su osigurana financijska sredstva za nabavku opreme u iznosu od 866.000,00 kuna (iz vlastitih sredstava Fakulteta).

Zaključno, mogu istaknuti da je konačno osmišljen cjeloviti Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu sa svim potrebnim resursima za suvremeno odvijanje stručnoga, znanstvenog i obrazovnog rada, uz napomenu da je započeta izgradnja završne II. faze izgradnje Fakulteta, završen u "rohbau" stanju objekt "C", te osigurana financijska sredstva u iznosu od oko 71.000 000, 00 kuna za završetak gradnje.

B) USTROJ FAKULTETA

S velikim proširenjima i poboljšanjem prostornih kapaciteta i opremljenosti usko je povezan cjelokupni organizacijski, kadrovski, znanstveni i nastavni razvoj Fakulteta koji je u stalnom usponu.

U protekle četiri godine, osim izgradnje i opremanja Fakulteta, donesen je cijeli niz pravnih akata i pravilnika koji reguliraju različite segmente (u ranijem razdoblju bilo je tek 7 pravilnika, a ova uprava i Fakultetsko vijeće je donijelo čak 20 novih pravilnika) Nadalje, utemeljeno je i više novih laboratorijskih zavoda i katedri:

- Laboratoriji za kliničku fiziologiju Zavoda za integrativnu fiziologiju
- Laboratorij za mikroskopiju Zavoda za anatomiju, histologiju i embriologiju,
- Laboratorij za neuroznanost (u zgradi TMZ)
- Laboratorij za kliničku neuroznanost (u bolnici Križine)
- Laboratorij za mikrobiologiju (prostor i oprema!)
- Zavod za integrativnu fiziologiju
- Zavod za kliničku neuroznanost
- na početku mandata ove uprave bilo je 28 katedri, dok su trenutno na Fakultetu formirane 32 katedre,

■ formirane su sljedeće nove administrativno-tehničke jedinice: Služba pravnih i općih poslova, Služba za izgradnju i održavanje, Služba za poslijediplomske studije proširena je Uredom za znanstveni rad, Hrvatski centar za globalno zdravlje, Hrvatski Cochrane centar - ogrank talijanskog Cochrane centra te Arhiva Medicinskog fakulteta.

Na posljednjoj sjednici Fakultetskog vijeća održanoj dana 10. rujna 2009. godine proširena je sistematizacija radnih mjesto te su jednoglasnom odlukom članova FV-a izglasane Izmjene i dopune Pravilnika o unutarnjem ustroju i ustroju radnih mesta koje uvode radno mjesto voditelja Službe za poslove javne nabave (voditelj i jedan referent) i unutarnjeg revizora. Poslove revizije do sada je obavljala vanjska suradna ustanova "Kalibović i partneri" po ugovoru o djelu.

Svečano raspoloženje na primopredaji Uprave

C) KADROVI, ZNANSTVENO-ISTRAŽIVAČKI RAD I IZJAVAŠTVO

Uz osnivanje novih ustrojbenih jedinica znatno je povećan i broj zaposlenika Fakulteta u svim ustrojbenim jedinicama. Tako je 30. 9. 2005. god. na Fakultetu bilo ukupno 127 zaposlenika na "print listi", a na dan 30. 9. 2009. su 222 djelatnika (povećanje od 95 zaposlenika!), tj. ukupno povećani broj zaposlenika je 75%, a ako se tome doda i 48 izabranih vanjskih suradnika, onda to povećanje iznosi 126%! Taj porast se bilježi u svim kategorijama zaposlenika, a osobito u skupini znanstveno-nastavnih zvanja (37 djelatnika više uz 6 umirovljenika), u administrativno-tehničkom osoblju (23 nova djelatnika) te u skupini vanjskih suradnika (48 novih djelatnika). Dakle, u odnosu na stanje od 30. 9. 2005. godine na Fakultetu su na različita radna mjesta angažirana 143 nova djelatnika (tablica 1.). Unatoč tako značajnom povećanju broja zaposlenika, odnos djelatnika administrativno-tehničkog osoblja prema broju znanstveno-nastavnih kadrova ostao je gotovo nepromijenjen. Ukoliko računamo taj odnos samo za broj djelatnika u znanstveno-nastavnim zvanjima u stalnom radnom odnosu udio nenastavnog osoblja je 24%, a ako ovom broju zaposlenika dodamo i izabранe vanjske suradnike (ukupan broj je 550), udio nenastavnog osoblja je 9%.

2005. GODINA	2009. GODINA
Zaposleni u znanstveno - nastavnim i suradničkim zvanjima: 100	Zaposleni u znanstveno-nastavnim i suradničkim zvanjima: 168
Vanjski u znanstveno - nastavnim i suradničkim zvanjima: 122	Vanjski u znanstveno - nastavnim i suradničkim zvanjima: 170
Nenastavno osoblje: 27	Nenastavno osoblje: 54

Tablica 1: Zaposlenici Fakulteta 2005. i 2009. godine

Naš fakultet prednjači u odnosu na ostale sastavnice Sveučilišta u Splitu glede zaposlenja znanstveno-nastavnih kadrova iz reda povratnika iz inozemstva koji su zaposleni slijedeći preporuke Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa. Glavni kriteriji su bili njihova dokazana znanstvena izvrsnost i uklapanje u strateške pravce razvoja Fakulteta. Ukupno je takvih djelatnika u posljednje 2 godine zaposleno 6 u stalnom radnom odnosu s Fakultetom, te 4 u naslovnim zvanjima s nepunim radnim vremenom.

Inače, u znanstveno-nastavnom pogledu možda je zabilježen najprimjetniji rast Fakulteta. Nastavnici Medicinskog fakulteta u Splitu su u novom ciklusu prijave znanstvenih projekata (2006. - 2009. godina) voditelji 38 znanstveno-istraživačkih projekata ugovorenih s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa (34 projekta preko Medicinskog fakulteta u Splitu i 4 preko KBC-a Split, kao nastavne baze Medicinskog fakulteta.), 7 međunarodnih projekata, 3 preko Nacionalne zaklade za znanost i 3 UKF projekta (u prethodnom periodu 16 znanstvenih projekata). Dakle, u tijeku je realizacija ukupno 51 znanstvenog projekta, što predstavlja višestruko povećanje u odnosu na prethodno razdoblje.

U razdoblju od 2001. do 2005. godine obranjeno je ukupno 11 doktorskih disertacija i 16 magisterija, a od 2005. do 30.9. 2009. čak novih 45 doktorata i 21 magisterija znanosti. Trenutno je u postupku stjecanja doktorata znanosti 48 doktoranada i 25 magisterija! To su naprosto impresivni podaci.

Glede znanstvene produkcije, nastavnici Fakulteta su 1998. godine publicirali 31 znanstveni rad indeksiran u Current Contentsu, u 2004. ukupno 47 radova, a u 2008. godini 109 radova. Za prvi 8 mjeseci 2009. godine već je objavljeno 90 CC radova i 28 radova u SCOPUSU.

Značajno je porasla i kvaliteta objavljenih radova, te je čimbenik odjeka za radove objavljene 2004. godine bio 2,5 a za one objavljene 2008. godine preko 4.

Osim navedenog, postignuti su izvanredni rezultati i na području izdavaštva. Tako je 2005. godine na fakultetu objavljeno 10 knjiga i udžbenika, 2006. godine 18, 2007. godine 18, 2008. godine 30, te u prvih osam mjeseci 2009. godine 18 knjiga i udžbenika čiji su autori, suautori, urednici/ suurednici nastavnici Medicinskog fakulteta u Splitu, čime se Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu afirmirao kao respektabilni izdavač stručno-znanstvene i udžbeničke literature. Unatoč našim željama i stvarnoj potrebi, nismo uspjeli formirati Odjel za izdavačku djelatnost Fakulteta (organizacijske, prostorne i kadrovske poteškoće), ali smo usvojili Pravilnik o izdavačkoj djelatnosti te izabrali tvrtku "Redak" za zakonitu prodaju naših izdanja. Za sva ova postignuća zahvalni smo svim djelatnicima Fakulteta (osobito znanstveno-nastavnim kadrovima), a ovakvim rezultatima svakako je u značajnoj mjeri doprinio i veoma odgovoran rad Fakultetskog vijeća na čijim su sjednicama jednoglasno (gotovo uvijek) donesene sve strateške odluke. Sjednice Fakultetskog vijeća su održavane redovito svakog mjeseca, niti jedan put sjednica nije odgođena zbog nedostatka kворuma, a nazočnost članova Fakultetskog vijeća sjednicama je porasla s prosječnih 69,7% za cijelu 2006. godinu na 82,2% za akademsku godinu 2008./2009. godinu.

D) FINANCIJE I USPOSTAVA SUSTAVA UPRAVLJANJA I FINANCIJSKE KONTROLE

Glede financiranja Medicinskog fakulteta (ne računajući investicijska ulaganja i nabavku opreme), proračunska sredstva su u 2008. povećana u odnosu na 2005. godinu za 63%, a projekcija za 2009. godinu je povećanje u odnosu na 2005. godinu za 82%! Inače, u mandatu ove uprave fakulteta u kapitalnu znanstvenu opremu (pojedinačna vrijednost veća od 200.000,00 kuna) investirano je do sada 5.062.106,00 kuna, dok su ukupni rashodi za nabavku nefinansijske imovine u proteklom razdoblju 15.342.252,00 kuna od čega 3.645.811,00 kuna iz vlastitih sredstava Fakulteta.

Valja još naglasiti da je na Fakultetu (vjerojatno jednom od rijetkih na Sveučilištu i u sustavu MZOŠ-a) uspostavljen Sustav upravljanja i finansijske kontrole (FMC) prema važećim zakonskim odrednicama.

Završeno je i revizijsko izvješće ovlaštene revizorske tvrtke LIST d. o.o Split o obavljenom uvidu u finansijske izvještaje i poslovanje Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu Za razdoblje 2006., 2007., 2008. i razdoblje siječanj – rujan 2009. godine.

E) STUDIJSKI PROGRAMI, STUDENTI I STUDIRANJE

U mandatu ove uprave otvoreni su sljedeći novi integrirani preddiplomski i diplomski studiji, doktorski studiji te poslijediplomski specijalistički studiji:

Oproštaj prof. dr. sc. Stipana Jankovića od najljepših fakultetskih djelatnica

- studij Stomatologije (2006./2007.)
- doktorski studij "Biologija novotvorina" (2007./2008.)
- doktorski studij "Klinička medicina utemeljena na dokazima" (2008./2009.)
- međunarodni doktorski studij "Primijenjena fiziologija" (2008.)
- poslijediplomski specijalistički studij "Klinička epidemiologija" (2009./2010.)
- sveučilišni studij "Forenzika" (2009./2010.) u kojem značajno sudjeluje Medicinski fakultet u Splitu.

Osim toga, u završnoj je fazi pokretanje poslijediplomskog specijalističkog studija "Klinička radiologija" kao zajedničkoga međufakultetskog i međusveučilišnog studija našeg fakulteta i Medicinskog fakulteta u Rijeci. Nadalje, na recenziji se nalazi program studija "Farmacija" koji se pokreće kao zajednički studij Medicinskog i Kemijsko-tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Splitu. Započete su i pripreme za pokretanje cijelovitog studija medicine na engleskom jeziku (temeljem Odluke Fakultetskog vijeća od 10. 9. 2009.).

Nadalje, u mandatu ove uprave broj diplomiranih studenata je sljedeći: doktori medicine- 164, prvostupnice /ci sestrinstva - 344, viši fizioterapeuti - 117 i inženjeri medicinske radiologije - 79. Inače, tijekom posljednjih nekoliko godina kontinuirano raste zanimanje za studij Medicine i Stomatologije a ne smanjuje se za stručne studije, osim za smjer Radiološka tehnologija, za kojeg za sada nema osobitog zanimanja.

Inače, trenutno je na Fakultetu ukupno 1115 upisanih studenata, a odnos broja nastavnika i suradnika (ukupno 550) prema broju studenata je 1: 2,03.

Prolaznost studenata integriranog preddiplomskog i diplomskog studija medicine stalno se poboljšava, te je po tome Medicinski fakultet daleko ispred ostalih sastavnica na Sveučilištu u Splitu (uz kontinuirano veoma nizak postotak odustajanja od studija). Postulati Bolonjskog procesa su

Dva dekana bore se za naklonost tajnice dekana

gotovo u potpunosti implementirani. Prema rezultatima u cijelosti obrađenih studentskih anketa za proteklih nekoliko godina (koje se inače na ovom fakultetu kontinuirano provode preko 10 godina) prosječna ocjena svih nastavnika je 4,3 a katedri 3,9.

Na Fakultetu su aktivne čak tri studentske udruge, studentski predstavnici su s preko 20% zastupljeni u Fakultetskom vijeću, a predsjednik podružnice Studentskog zbora je i član Dekanskog kolegija. Osim toga, studentski predstavnici su u svim najvažnijim povjerenstvima Fakulteta (ukupno 16 povjerenstava, a u ranijem mandatnom razdoblju dekana 9).

Nadalje, 26.3.2008. godine svečano je, u nazočnosti ministra znanosti, obrazovanja i športa RH, prof. dr. sc. Dragana Primorca, potpisani "Katalog znanja i vještina" te "Knjižica kliničkih vještina" kao rezultat uskladenosti nastavnog plana i programa sva 4 medicinska fakulteta u RH, kojem je najveći obol dao upravo Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu. Fakultet je bio aktivno uključen u intenzivan rad Dekanske konferencije 4 medicinska fakulteta u RH, čija je funkcija: harmonizacija studija medicine na medicinskim fakultetima u RH, izrada Kataloga znanja i vještina, priprema zajedničkih izbornih predmeta, priprema zajedničkoga razredbenog ispita, zajednički rad na izmjenama i dopunama Zakona o ZZ, harmonizacija doktorskih studija, zajednički rad s HLK i HLZ glede izrade programa specijalističkog usavršavanja u RH, itd.

F) OSTALE AKTIVNOSTI UPRAVE

Svečano je obilježena deseta obljetnica samostalnosti Fakulteta 2007. godine (uz izdavanje monografije Fakulteta, izradu prigodnog promidžbenog filma na hrvatskom i engleskom jeziku, usvajanje novoga grba, zastave i znakovlja).

Pokrenut je integrirani preddiplomski i diplomski studij Stomatologije (dentalne medicine 2007. god.), nastavljeno

izvođenje stručnih studija Fizioterapija, Sestrinstvo i Radiološka tehnologija (pokrenuti 2002. godine), atraktivnih poslijediplomskih doktorskih studija, specijalističkih poslijediplomskih studija, te tečajeva stavnog medicinskog usavršavanja (I. i II. kategorije te tečajeva individualne edukacije). Pripremljeni su i novi studijski programi - integrirani preddiplomski i diplomski studij Farmacije (kao zajednički studij s Kemijsko-tehnološkim fakultetom Sveučilišta u Splitu), čiji se početak rada sigurno očekuje u ak. godini 2010./2011., te Studij forenzičke (kao Sveučilišni studij sa značajnom participacijom Medicinskog fakulteta), koji će započeti s radom u ak. godini 2009./2010. Započete su i pripreme za pokretanje studija medicine na engleskom jeziku (sjednica Fakultetskog vijeća od 10. 09. 2009.).

U svrhu unapređenja znanstveno-istraživačkog rada Fakultet je 2007. godine među prvima u RH usvojio Strategiju razvoja znanosti za razdoblje 2007. - 2012., a u ožujku 2009. godine i cijelovitu Strategiju razvoja Fakulteta za razdoblje 2009.-2014. godine. U tom strateškom dokumentu, na temelju već postignutih rezultata te stručno-znanstvenih prioriteta i dokazane izvrsnosti znanstveno-nastavnih kadrova, jasno su naznačeni ciljevi i zadaci za sljedećih pet godina. O kvaliteti rada i postignućima Medicinskog fakulteta u Splitu u prethodnom razdoblju dovoljno jasno govore zaključci Stručnog povjerenstva za vanjsko vrednovanje Fakulteta nakon provedenog evaluacijskog postupka u listopadu 2008. godine. Zaključak citiramo u cijelosti:

"Vanjsko vrednovanje Medicinskog fakulteta u Splitu bilo je prvo od svih medicinskih fakulteta u Hrvatskoj zbog čega je teško izvući komparativne zaključke. No, uvezši u obzir glavne parametre za vrednovanje, kao što je gore istaknuto, može se reći da splitski Medicinski fakultet ispunjava temeljne uvjete i standarde u obrazovanju, istraživanju i stručnim djelatnostima. Usprkos skromnim financijskim resursima koje država troši za obrazovanje i istraživanje, postoje određeni pokazatelji u istraživačkim dometima na koje zaslužni profesori mogu biti ponosni, budući da se prema kvaliteti i inovativnosti mogu natjecati s istraživačkim grupama u zapadnoj Europi. Vrlo jak parametar je dobro organiziran raspored pretkliničkog i kliničkog obrazovanja koji omogućava da studenti prođu kroz dobro definirano razdoblje obrazovanja. Uprava Medicinskog fakulteta u Splitu ima jasnou ideju i odlučnost prema budućem razvoju Fakulteta. Osim agilnog dekana, osobito se ističe skupina mladih prodekanova i čelnika manjih ustrojbenih jedinica s međunarodnim iskustvom, koji jamče održivost postignuća. Nema sumnje da će Medicinski fakultet u Splitu ubuduće imati važnu ulogu u biomedicinskom obrazovanju i znanosti u Hrvatskoj."

Na kraju s velikim zadovoljstvom mogu ustvrditi da se temeljni ciljevi Fakulteta definirani u Misiji i Viziji Fakulteta uspješno ostvaruju razmjerno financijskim mogućnostima

Sveučilišta i društvene zajednice, a sve u skladu sa strateškim dokumentima razvoja znanosti, nastavnog i stručnog rada. Po svim analiziranim parametrima Fakultet je više nego uvjerljivo dokazao da je opravdano svako ulaganje u razvoj i rad Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu. Kao dosadašnji dekan Medicinskog fakulteta, na kraju drugoga dekanskog mandata, unatoč trenutno nepovoljnem finansijskom stanju u državi, vidim stabilan put i siguran daljnji razvoj Fakulteta. Uvјeren sam da će se Medicinski fakultet nastaviti razvijati i profilirati u vrhunsku znanstveno-nastavnu instituciju regionalnog značaja. U tom smislu, uz svesrdnu pomoć Sveučilišta i Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, očekujem najšиру suradnju s međunarodnim znanstvenim institucijama i fakultetima (svakako i onima u Republici Hrvatskoj) uz punu - dvosmjernu mobilnost stručnjaka, znanstvenika, nastavnika i studenata, te svih zaposlenika Fakulteta, a sve to na zadovoljstvo i dobrobit naših građana i Republike Hrvatske.

ZAHVALA:

- Veoma sam zahvalan Sveučilištu u Splitu i posebice rektoru, prof. dr. sc. Ivanu Paviću zbog velikoga osobnog doprinosa, te Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske i ministru, prof. dr. sc. Dragunu Primorcu osobno, bez čije svekolike podrške ovako snažan razvoj Fakulteta ne bi niti približno bio moguć.
- Zahvalni smo i svim djelatnicima Fakulteta (osobito znanstveno-nastavnim kadrovima) te članovima Fakultetskog vijeća na čijim su sjednicama gotovo jednoglasno donesene sve strateške odluke.
- Posebnu zahvalnost izražavam mojim najbližim suradnicima, prodekanima i prodekanicama, u prvom i drugom mandatu, na velikom trudu i odgovornosti koju su iskazali u okviru svoga djelokruga rada za boljšak ovog fakulteta.

Četiri plana novoga dekana

prof. dr. sc. Matko Marušić, dekan

prof. dr. sc. Matko Marušić

Moj dekanski program imao je četiri osnovne značajke. One imaju svoje potprograme, od kojih ćemo neke ostvariti brzo, neke nešto sporije, neke vrlo sporo, a neke možda u našemu mandatu ne ćemo ni stići ostvariti. Postoje i programi koji se ostvaruju, ali nikad ne završavaju, što obilježava sve procese koje po njihovoј prirodi treba stalno održavati i usavršavati. No, podimo redom.

1. PROFESIONALIZACIJA RADA DEKANA

To znači da dekan radi svoj posao u punom radnom vremenu, ima samo onoliko nastave koliko mu propisuje Statut (60 sati) i nema drugih radnih obveza, niti u matičnoj ustanovi niti drugdje. To sam već ostvario: dao sam ostavku na poziciju glavnoga su-urednika Croatian Medical Journala i raskinuo sam i one najmanje ostatke suradnje s Visokom zdravstvenom školom u Mostaru. Drugih angažmana nemam. Ako tko misli da je taj postupak nevažan ili samo forma, molim neka provjeri hoće li se tako ponašati i oni dekani koji na tu funkciju dođu poslije mene. Trebalo bi biti lako – ako je nevažno i samo forma.

2. STUDENT U SREDIŠTE ZBIVANJA

To je popularna postavka koja se najčešće svodi na ugodne razgovore sa studentskim predstvincima. Mi ćemo postupiti konkretno, s idejom da "stavljanje studenta u središte zbivanja" znači da studentima omogućimo što bolju izobrazbu. Tomu cilju pristupit ćemo ovako:

a) Stvaranje najboljega mogućeg rasporeda sati, koji se ni po koju cijenu ne će mijenjati. Vrijedit će za niz godina, s tim da se iz godine u godinu mijenjaju samo datumi. U izračun će se staviti i svi blagdani i praznici, tako da se ne gubi nijedan sat nastave. Za to je potrebno dobro proučiti sadašnji plan i program nastave i popraviti pojedine nejasnoće, kontradikcije i loša rješenja. Potom treba napraviti raspored nastave tako da nema preklapanja, privremenih rješenja, problema s dvoranama i kašnjenja obavijesti. Posao je teži nego se čini pa procjenjujem da ćemo ga za sljedeću akademsku godinu dovršiti do 1. srpnja 2010., a možda i ranije.

b) Žurno stavljanje u konkretnu primjenu elektroničkoga Informacijskog sustava visokih učilišta (ISVU), kako bi se u odnosu na organizaciju nastave smanjio napor i studenata i referade za nastavu. Ako u sustavu ne postoje zasad nepoznate zamke, vjerujem da taj posao treba biti dovršen u 2009. godini.

c) Obznanit će se i u funkciju staviti Deontološki kodeks za studente (zajedno s drugim kodeksima), kako bi studenti

znali okvire svojih prava i dužnosti. Dopunit će se i vrlo detaljno razraditi Pravilnik o studiranju, iz istog razloga. I to će se dovršiti u 2009. godini.

d) Primjereno održavanje i kvaliteta nastave osjetljiva su pitanja koja traže tijesnu suradnju katedara i svih nastavnika. Zato ćemo nastojati do kraja 2009. održati sastanke sa svim katedrama, identificirati probleme i planirati puteve i mehanizme njihova rješavanja. Kontrola nastave i studentska anketa pritom jesu od pomoći, ali ni izbliza ne predstavljaju rješenje. Radi se o procesu koji nikad ne prestaje, dakle za kojega se ne mogu davati rokovi.

e) Propisanih kriterija studiranja strogo ćemo se pridržavati. To je već učinjeno i ne će se pokvariti.

f) Prodekanu za nastavu i dekanu studenti se mogu obratiti svaki dan u propisano vrijeme, a u žurnim slučajevima odmah, sa svim pitanjima koja ne isključuju ljudsku i akademsku čast i moral.

g) Savjetovalište za studente ("s problemima") već je uspostavljeno, a nalazi se u sobi i liku mr. sc. Slavice Kozine, profesorice psihologije, na 4. katu u zgradici temeljnih medicinskih znanosti (Križine).

h) Studente se ne će moći "dovesti u središte zbivanja" bez sudjelovanja studenata samih, jer ni najbližnji nastavnik ne zna studentske probleme kao što ih zna svaki student. Budući da su pravila studiranja definirana i nepromjenjiva, studentski predstavnici trebaju se okrenuti brizi za što boljom nastavom. Oni trebaju prikupljati studentske primjedbe i donositi ih, kao svoje, prodekanu za nastavu i dekanu, a mi ćemo učiniti sve što je moguće da se manjkavosti isprave. Što se ove Uprave Fakulteta tiče, taj je posao već u tijeku.

3. ŠTO TJEŠNJA SURADNJA S KBC-OM SPLIT

Radi se o sudbinskom pitanju za Fakultet (i KBC!), koje ima bezbroj mogućnosti, ali i prepreka, i koje nije samo u našim rukama pa se konkretna obećanja ne mogu davati. I

Dekan sa suradnicima na sastanku

problem i moguća rješenja teško je i sagledati i opisati, pa će navesti samo ono važno: Fakultet KBC-u mora dati više nego što daje tradicionalno i sada, a KBC mora Fakultetu u punoj mjeri otvoriti vrata, kako bi u svaki kutak KBC-a ušli međunarodni kriteriji, suradnja i akademski duh. To je proces kojemu nema kraja, a vjerujem da u ovom mandatu tome kraju ne ćemo doći ni do pola puta. No i najmanji pomaci značili bi vrijedan rezultat – jer se radi o ključnom pitanju postojanja i funkcije i bolnice i Fakulteta. Najveću pomoć očekujemo od kolega i kolega koji su zaposleni u obje ustanove, a vrijeme će pokazati doprinos svakoga od nas, jer u tom se pitanju ne radi toliko o našim interesima koliko o onima bolesničkim.

4. MEĐUNARODNA SURADNJA

Međunarodna suradnja glavni je instrument rješavanja većine naših slabosti i problema, uključujući i sve ono što obuhvaćaju prethodne tri točke programa. Primjerena a bogata međunarodna suradnja poboljšava struku (lječenje bolesnika), znanost i nastavu, a poslenicima donosi znanje i sredstva za bolji rad, pa čak i osobnu zaradu. Potonje vrijedi i za nenastavno osoblje, pa i za grad i državu izvan Fakulteta, jer protok ljudi i sredstava jača kulturu, gospodarstvo i ugled, a samo po sebi najbolja je reklama naših vrijednosti, mogućnosti i vrlina općenito.

Međunarodna suradnja odnosi se na znanost, struku, nastavu i administraciju.

a) Suradnja u znanosti prilično je poznata, ali nije ni približno dovoljno razvijena. Postoje pojedinačne inicijative, ali međunarodna suradnja kao znanstvena politika na razini Fakulteta nije definirana. Europa (i SAD) ulaže golema sredstva u znanstvena medicinska istraživanja i to najviše u one najkonkretnije stvari, kao što je primjena znanja u industriji (praksi). Ova je uprava do sredine listopada 2009. pokrenula niz kontakata i akcija, a suradnja s kolegama iz KBC-a pokazala se ugodnom i uspješnom. Cilj akcije je da unutar godine dana članovi Fakulteta dobiju sudjelovanje u trima i vođenje jednoga europskog projekta.

b) Suradnja u struci zamišljena ja kao sustavna i trajna

Novi dekan brzo se udomaćio u dekanatu

“razmjena liječnika”, npr., jednomjesečna, između KBC-a Split i neke uređene sjevernoeuropske sveučilišne bolnice. Ostvareni su prvi kontakti, a tu se pokazalo da Fakultet (i KBC Split) treba imati dokument na engleskom jeziku kojim se može predstaviti. Izradba takvoga dokumenta je u tijeku pa će biti dovršen prije ovoga broja Glasnika. Dalja sudbina projekta ovisit će o prethodno navedenom planu približavanja Fakulteta i KBC-a Split. U ovom času osim o ustrajjanju, konkretna se obećanja ne mogu dati.

c) Suradnja u nastavi

Uključuje povećanje ljetne razmjene studenata, no to više ovisi o studentima nego o Upravi. Čini se da je nužno provesti primjerenu promidžbu među studentima, što nije teško, ali mijenjanje širine gledanja na život i karijeru jest. Ostavljamo bez rokova i obećanja.

Jačanje međunarodne suradnje u nastavi može doći i preko planova nabrojenih u prethodne dvije točke, jer europski projekti uvijek uključuju i neke oblike učenja, a učenje nastavnika automatski znači i bolju nastavu studentima.

d) Suradnja u administraciji malokad je u programu hrvatskih ustanova, uključivši i fakultete. To je pogrešno, jer dobra administracija olakšava sve druge fakultetske aktivnosti. Mi radimo i na njoj, primjerice da se školuje fakultetski pravnik u poslovima patentiranja. Ni jedno ni drugo nije jednostavno pa ćemo se i tu suzdržati od obećanja. No, naša privrženost nenastavnom osoblju time nije iscrpljena, jer je načelno svima ponuđeno primjereno dalje školovanje i usavršavanje, a ta ponuda, makar dana na početku mandata, ne čini se niti nevažnom niti formom. A to nas vraća na početak ovoga teksta i potrebu da ga se još jednom pročita.

Snage, slabosti, prilike i prijetnje: SWOT analiza Medicinskog fakulteta u Splitu

prof. dr. sc. Matko Marušić
prof. dr. sc. Damir Sapunar

Strateško planiranje važno je za napredovanje svake ustanove. Važan alat za izradu strategije jest procjena unutarnjeg i vanjskog okoliša poznata kao SWOT analiza, gdje je SWOT engleski akronim za Strengths, Weaknesses, Opportunities i Threats, odnosno snage, slabosti, prilike i prijetnje. U listopadu 2009. analizirali smo situaciju na našem fakultetu. Pomoću SWOT analize sagledani su vanjski i unutarnji čimbenici kako bi se spoznao najbolji način za ostvarenje strateških ciljeva Fakulteta. Ovdje su predstavljeni rezultati napravljene analize kako bi studenti i djelatnici Fakulteta o njima mogli razmisliti te pridonijeti razradi i dopuni toga dokumenta, poboljšanju fakultetske strategije razvoja i, najvažnije, suočavanju s uočenim opasnostima.

A. STUDIJ MEDICINA

S (snaga)

- odličan kadar, značajan broj školovan u inozemstvu
- spremnost na promjene
- definirana strategija razvoja
- odlične službe
- dobre zgrade (kad budu dovršene)
- opremljenost laboratorija
- dobri međuljudski odnosi
- dobar rad Vijeća i povjerenstava
- zadovoljavajuća znanstvena produkcija
- pretklinički centri izvrsnosti

- klinički centri izvrsnosti (onkologija, radiologija..)
- zemljopisni položaj

W (slabosti)

- slaba suradnja s KBC-om
- neprimjereni plan i program nastave (bolonjske smjernice samo djelomično usvojene)
- nedovoljna stručna i znanstvena povezanost ljudi
- nedovršen ustroj kontrole nastavnog procesa
- neplanska i neusklađena vanjska suradnja naših nastavnika
- neplanska i neusklađena politika angažiranja vanjskih suradnika
- znanstvena, nastavna ili stručna nezainteresiranost i neaktivnost nekih nastavnika
- nedefiniran organizacijski ustroj Fakulteta
- nesustavno nagrađivanje
- nedostatak nekih administrativnih dokumenata
- nedovoljno i nesustavno korištenje informatičke tehnologije
- nedovoljna i nesustavna međunarodna suradnja
- nedostatak nastavnog osoblja i istraživačkog potencijala javnoga zdravstva
- neiskorištene lokalne specifičnosti (pomorska orijentacija)

O (prilike)

- s obzirom na kadrovske i materijalne potencijale, smještaj i lojalnost zaposlenika, Fakultet treba postati europski prepoznatljiv
- kvalitetan nastavni kadar treba privući sredstva i suradnike iz inozemstva
- dobri međuljudski odnosi i tradicija dobrog upravljanja trebaju Fakultet dovesti na organizacijsku razinu na kojoj neće biti improvizacije ni stalnoga truda da se zakrpaju problemi
- relativni tehnološki zaostatak kompenzirati otvaranjem područja rada koja ne zahtijevaju velika materijalna sredstva i oslanjaju se na lokalne specifičnosti
- odlučnom i potpunom primjenom bolonjskih načela napraviti iskorak u modernizaciji Fakulteta
- uvođenjem studija na engleskom jeziku povećati međunarodni ugled, internacionalizirati lokalnu sredinu i pribaviti značajna dodatna vlastita sredstva

T (Opasnosti)

- zaostajanje za prilikama koje pruža bolonjski proces
- nepovratna dezaktivacija pojedinaca ili stručnih skupina
- opće okretanje formalnom ispunjavanju nastavnih obveza i nebriga za napredak Fakulteta
- bez usustavljenja pravila i politike, prevladavanje pojedinačnih interesa nad općima
- organizacijsko i psihološko razdvajanje klinike i pretklinike, netrpeljivost i nesuradnja
- stručno, nastavno i znanstveno zapostavljanje i klasičnih i suvremenih trendova u javnomu zdravstvu

B. STUDIJ STOMATOLOGIJA

S (snaga)

- postoje kandidati zainteresirani za studij
- jačanje pozicije Fakulteta na Sveučilištu

W (slabosti)

- nije riješen prostor
- nedovoljno nastavnika za kliničke predmete
- nema vlastite opreme
- upisuje se previše studenata za kapacitet kliničke nastave
- nastava je natprosječno skupa

O (prilike)

- nov i atraktivan fakultet, može privući studente i povećati ugled Sveučilišta
- pravilnim razvojem i zapošljavanjem može izbjegći početne slabosti i lutanja u razvoju
- omogućuje otvaranje novih radnih mesta
- koristan za regionalnu zdravstvenu skrb

T (opasnosti)

- ne razvije li vlastiti kadar koji će pokriti specifičnu struku, nastavu i znanost, može se pretvoriti u

dugogodišnji teret koji vuče natrag Fakultet kao cjelinu

C. Stručni studiji

S (snaga)

- postoje kandidati zainteresirani za studij

W (slabosti)

- izvan europskih trendova, zastarjelo i nepotrebno u ovom obliku
- veliko opterećenje (a mala zarada) za Fakultet
- nezainteresiranost nastavnika Fakulteta
- preveliko oslanjanje na vanjsku suradnju

O (prilike)

- prevođenje u sveučilišni studij bolonjskog ustroja
- stvaranje sada nepostojećih nastavnih kadrova
- jačanje sestrinstva, što je i opravdan europski trend
- novi studij za laboratorijske tehničare (engl., research scientist)

T (opasnosti)

- teret koji vuče natrag, bez ikakve koristi i svrhe ako se žurno ne definira i reformira

D. STUDIJ FARMACIJA

S (snaga)

- vrlo važan i atraktivan fakultet
- partnerski Kemijsko-tehnološki fakultet (KTF) ima dobar kadar kemičara

W (slabosti)

- slabo pripremljeno otvaranje
- u izradbi plana i programa propuštena je prilika za definiranjem studija bolonjskog tipa
- nema vlastiti prostor
- nema vlastiti kadar
- nema specijalistički kadar
- dvostruko upravljanje bit će teško uskladiti (KTF i naš fakultet)

O (prilike)

- otvara mogućnost osnivanja biomedicinskoga sveučilišta
- mogućnost otvaranja novih radnih mjesta
- mogućnost povezivanja s farmaceutskom industrijom i privlačenje ulaganja i povećanje vlastitih prihoda
- privlačenje stručnjaka izvana
- omogućuje stvaranje i promicanje važnih struka u Dalmaciji
- jača srodne temeljne struke (biologija, kemija)

T (opasnosti)

- Medicinski fakultet nema objektivne snage nositi taj studij
- nastavnici Medicinskog fakulteta nemaju interesa za taj studij

- ne razvije li vlastiti kadar, koji će pokriti specifičnu struku, nastavu i znanost, može se pretvoriti u dugogodišnji teret koji vuče natrag Fakultet kao cjelinu

E. FAKULTET KAO CJELINA

S (snaga)

- s gore nabrojenim oblicima snage i slabosti, Fakultet je na prekretnici da postane prepoznatljiva suvremena europska znanstveno-nastavna ustanova
- ima istraživača koji su stručni u naprednim tehnologijama
- dobra istraživačka oprema
- dio nastavnika ima dugogodišnje iskustvo međunarodne suradnje
- međunarodna prepoznatljivost dijela istraživača
- razmjerno visok broj kvalitetnih mladih istraživača koji se uključuju u istraživanja i nastavu
- povratak nekoliko vrijednih istraživača iz inozemstva
- ustroj Ureda za znanost, donošenje pravilnika financijskog upravljanja i kontrole (engl. Financial Management and Control) te druge aktivnosti kojima Fakultet prednjači na Sveučilištu
- društvo i država prepoznavaju zdravstvo kao nacionalni prioritet
- poticanje povratka znanstvenika i novih istraživačkih projekata od strane Ministarstva znanosti
- postojanje domaćih znanstvenih časopisa s međunarodnom reputacijom
- dobra nacionalna organizacija pristupa svjetskoj literaturi i pismohranama podataka

W (slabosti)

- prenapregnutost nastave
- slaba suradnja s KBC-om, MedILS-om i sl.
- građevinski nedovršen dio Fakulteta
- zbiljski nedostatak razmjerno velikog broja nastavnika, kako općenito, tako i po specifičnim strukama
- angažiranje sve većega broja nastavnika u nepunom radnom odnosu, samo za nastavu, koji ne razvijaju ni struku ni znanost
- nedostatak iskustva u upravljanju ustanovama i projektima
- gubitak mladih istraživača u područjima u kojima se ne provode istraživanja

O (prilike)

- ustrojavanje poput "medicinskog sveučilišta" i objedinjavanje svih snaga i potencijala za stvaranje jake i ugledne znanstveno-nastavne ustanove

T (opasnosti)

- nepostojanje nacionalnih prioriteta u istraživanjima u zdravstvu, napose u klinici

- nedefinirani i nedosljedni mehanizmi primjene odabrane politike i strategije
- nepostojanje financiranja istraživanja od strane Ministarstva zdravstva
- nepostojanje sustava informiranja o kliničkim pokusima u Hrvatskoj
- opća i lokalna recesija
- nedosljedan sustav poticanja izvrsnosti u visokom obrazovanju
- zaostajanje, provincijalizacija, trend pretvaranja u samo nastavnu ustanovu, gdje forma postoji, ali sadržaja i kulturnoga učinka nema
- s pridruženjem EU, mogućnost drastičnog smanjenja studenata zainteresiranih za studij te posljedična marginalizacija

POSLIJEDIPLOMSKI STUDIJI

S (snaga)

- vrlo važan i atraktivan poslijediplomski studij za kliničare
- velik broj kvalitetnih doktorata
- jake istraživačke skupine, s dobro definiranim područjem istraživanja

W (slabosti)

- preveliki udio klasičnih oblika nastave
- nedostatak poslijediplomskog studija namijenjenog bazičnim istraživačima
- nemogućnost privlačenja kandidata s drugih fakulteta
- nepovezanost pojedinih smjerova i nepovezanost s drugim studijima
- nedostatak i nezainteresiranost mentora
- zatvorenost za srodne struke

O (prilike)

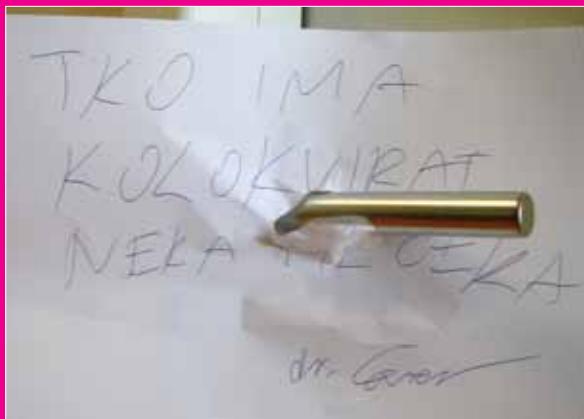
- privlačenje polaznika iz inozemstva (smjerovi na engleskom jeziku)
- internacionalizacija istraživačkog rada na Fakultetu
- istinsko uvođenje studija u punom radnom vremenu
- privlačenje stručnjaka izvana

T (opasnosti)

- Medicinski fakultet nema istraživačku snagu za povećanje broja doktoranada
- nedostatak kvalitetnih projekata u okviru kojih polaznici mogu izraditi doktorske teze

Molimo studente i djelatnike da na adresu elektroničke pošte ivana.pletkovic@mefst.hr dostave primjedbe na ovaj dokument, prijedloge za njegovu dopunu, kao i savjete kako se postaviti i općenito i u pojedinostima navedenoga.

FOTO ŽULJ

Kolokvij

Nije lako sa studentima. Često ne dolaze na nastavu, a i kad dođu, ne nauče uvijek gradivo koje se taj dan obrađuje. Nemilosrdni nastavnici u tim trenutcima studentima pribilježe minus i objasne im da minus trebaju kolokvirati ako žele pristupiti ispitu. Studenti u pravilu čekaju zadnji dan pred ispit kako bi došli kolokvirati. I kad nastavnika uhvati glad nakon što je cijelo jutro provjeravao znanje studenata na kolokviju, ne preostaje mu drugo nego na vrata izvjesiti ljubaznu porukicu sa zamolbom studentima da ga pričekaju. A tko ga ne bi pričekao kad je ovako lijepo zamolio?

Moćno drijemanje

Visionar Brett Jarvis je 2004. godine objavio knjigu *Sleep your way to the top: the power of napping*, što bi se moglo prevesti kao: dođite do vrha spavanjem: moć drijemanja. Gospodin Jarvis u svojoj knjizi piše o moćnom drijemanju (engl. power nap), koje ljudima pomaže da brže razmišljaju, donose bolje odluke i brže napreduju na poslu. Dvije naše djelatnice prikazane na slici očito su otkrile tajnu moćnog drijemanja, jer kako drugačije objasniti da su obje postale docentice s jedva trideset godina. Drijemajte i vi moćno, drage kolege, isplatit će vam se.

Upisna grozničica 2009.

Tekst:

doc. dr. sc. Livia Puljak

Tablica:

Josip Barić, dipl. iur.

Trenutak kada je završeno skeniranje razredbenih ispita i kada je Povjerenstvo za nastavu dobilo na ekranu rang-listu s rezultatima prijavljenih kandidata. Odmah se zovu dekan i prodekan za priopćavanje rezultata razredbenog ispita.

Srpanjske vrućine idu ruku pod ruku sa srpanjskom upisnom groznicom. Kad na naš fakultet navale rijeke mladih ljudi željnih obrazovanja, fakultetski djelatnici imaju pune ruke posla zbog silnih administrativnih i organizacijskih obveza povezanih s održavanjem razredbenih ispita za upis na fakultet. Razredbeni ispit organizira Povjerenstvo za razredbene ispite, čiji članovi dolaze uglavnom iz Povjerenstva za nastavu, i koji se poštено namuče dok završe cijeli postupak s ispitima. Rezultati ovogodišnjih razredbenih ispita prikazani su u tablici, a prigodna fotografija zorno prikazuje kako nisu pristupnici i njihovi roditelji jedini koji grizu nokte iščekujući rezultate; fakultetskim djelatnicima rezultati ispita jednako su zanimljivi.

Rezultati razredbenog postupka 2009./2010.

Studij	Prijavljeno	Izišlo na ispit	Položilo	Upisano
MEDICINA	232	227	111	95
STOMATOLOGIJA	128	80	53	35
SESTRINSTVO	172	170	112	61
FIZIOTERAPIJA	83	82	44	25
RADIOLOŠKA TEHNOLOGIJA	22	20	6	nema upisa

Naša najuspješnija mentorica

Snježana Mardešić Brakus, dr. med.

Prof. dr. sc. Mirna Saraga-Babić na obrani doktorata svoje asistentice dr. sc. Katarine Vukojević 16. veljače 2009.

Profesorica Saraga-Babić radi na splitskom Medicinskom fakultetu od 1984. Odmah po dolasku u Split počela je znanstvenu suradnju sa studentima, od kojih su mnogi danas cijenjeni profesori na medicinskim fakultetima u Hrvatskoj i u inozemstvu. Iz tih suradnji su proizašli mnogi diplomski radovi, predstavljanja na studentskim kongresima i u konačnici znanstveni radovi. Prvi doktorat kod profesorice kao mentorice obranio je 1994. kolega Vedran Stefanović, koji je danas docent na Sveučilištu u Helsinkiju i poznati svjetski stručnjak iz područja fetalne patologije. Znanstvena suradnja s docentom Stefanovićem nastavljena je i do današnjih dana te on svrati na Zavod svaki put kad je u Splitu.

Provjeri li se uspješnost naših znanstvenika u hrvatskim bibliografskim bazama, lako se može vidjeti da je prof. dr. sc. Mirna Saraga-Babić druga najuspješnija mentorica u Hrvatskoj u području biomedicinskih znanosti i najuspješnija mentorica na Medicinskom fakultetu u Splitu, jer je do sada mentorirala čak 14 znanstvenih disertacija.

Kasnije su doktorsku disertaciju kod naše najuspješnije mentorice obranili profesori Damir Sapunar, Janoš Terzić, Katarina Vilović i niz znanstvenih novaka koji su prošli kroz histološki i embriološki laboratorij, a koji su nakon toga s manje ili više uspjeha gradili svoju znanstvenu i profesionalnu karijeru. Zajedno sa svojim suradnicima, profesorica Saraga-Babić objavila je 42 međunarodna indeksirana rada, a od toga ih je 35 indeksirano u Current Contentsu. Citirana je oko 200 puta. Ukupno je do danas bila mentorica 14 magisterija i doktorata, a još su 3 doktorata u tijeku.

Područje njezina znanstvenog rada je rani embrionalni razvoj čovjeka s posebnim naglaskom na induktivna zbivanja, staničnu smrt i mitozu u središnjem i perifernom živčanom sustavu, oku, bubregu i hipofizi. Bila je voditeljica pet projekata Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske i dva međunarodna projekta (hrvatsko-slovenska). Svoje iskustvo stečeno na Institutu za molekularnu biologiju stanica, elektronsku mikroskopiju i patologiju u Helsinkiju te Max-Planck institutima u Tbingenu i Gottingenu prenijela je na naš fakultet uvodeći tehniku elektronske mikroskopije i imunohistokemije. Osim što sudjeluje u dodiplomskoj nastavi, uključena je i u nastavu poslijediplomskih studija u Splitu i Rijeci. S obzirom na dosadašnji uspjeh, od profesorice Sarage-Babić očekujemo još mnogo uspješnih disertacija te da u skoro vrijeme postane i najuspješnija mentorica u Hrvatskoj u svojem znanstvenom području.

Novaci u specijalizacijama

Sanja Lovrić Kojundžić, dr. med.

I ovog je ljeta Klinički bolnički centar Split objavio natječaj za prijam specijalizanata.

Natječaj je raspisan 9. srpnja 2009. i tražilo se 19 specijalizanata, uglavnom kirurških struka. Tako se tražilo 4 kirurga, po 2 ginekologa i anesteziologa te po jedan neurokirurg, otorinolaringolog i ortoped. Od nekirurških struka KBC je tražio 3 specijalizanta iz radiologije, 2 iz interne medicine, 1 iz infektologije te 1 iz kliničke citologije.

Dokumentacija i uvjeti koji su se tražili bili su uglavnom slični prethodnim natječajima (diploma, licenca, projekti ocjena, duljina studiranja, strani jezik, nagrade, radovi...). Za razliku od prethodnog natječaja iz prošle godine, ovaj put europska diploma o poznавању rada na računalu nije bila uvjet. Jer, kao i svaki put dosad na natječajima za specijalizaciju, i ove su godine promijenjeni pravilnik (NN 154/08) i bodovanje kandidata.

Odluka o izboru specijalizanata objavljena je 14. kolovoza 2009. Među 19 primljenih specijalizanata pet je novaka s Medicinskoga fakulteta u Splitu, što je više nego u prošlom natječaju kada je primljen samo jedan novak. Kako je fakultet ostao bez većeg broja novaka, nadamo se da će se njihova mjesta upotpuniti novim mlađim snagama svježe završenih medicinara. Budući da su se tražile pretežno kirurške struke, to bi mogao biti razlog zašto je primljeno duplo više kandidata muškog spola (13 muškaraca i 6 žena), iako prema nedavno objavljenom istraživanju znamo da mnogo više žena nego muškaraca upisuje i završava medicinske fakultete u Hrvatskoj te da se uspjeh na fakultetu značajno ne razlikuje među spolovima.

Malo statistike o ovogodišnjim dobitnicima specijalizacije u KBC-u Split

doc. dr. sc. Livia Puljak

Kad se sjeti lijepih dana i lijepog okruženja na histologiji, kolegi Dominku Carevu sad je sigurno žao što je otisao na specijalizaciju

Mnogim liječnicima specijalizacija je nedostajan san. Najveći izvor specijalizacija u splitskom okružju je KBC Split, koji je u kolovozu objavio rezultate ovogodišnjega natječaja na kojem je traženo 19 specijalizanata. Kadrovska služba KBC-a Split na upit Glasnika odbila je izdati podatke o broju kandidata koji su se prijavili na ovih 19 mesta, ali oni koji su sudjelovali u natječaju pričaju da je konkurenca bila velika. Kako su natječaji za specijalizacije rijetki, razumljivo je da se na svaki javi mnogo liječnika.

Ako se već ne može pisati o onima koji su se prijavili, barem su javno dostupna imena dobitnika specijalizacija jer su objavljena na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama KBC-a Split. Uvidom u fakultetsku arhivu mogu se dobiti zanimljivi podatci o 19 sretnika. Od 1979. godine kada je prvi put organiziran prijemni ispit na studiju Medicine u Splitu pa do kraja 2008. godine u Splitu je diplomiralo 1126 liječnika, među kojima je i svih 19 novih specijalizanata KBC-a Split. Među njima je 13 muškaraca i 6 žena. Svi zajedno studirali su prosječno 6,6 godina i ukupni srednji prosjek im je 3,97. Od 6 najboljih specijalizanata prema prosjeku, najbolji ima prosjek 4,82, a šesti 4,35. Među ovih 6 najboljih je čak 5 liječnika koji su na specijalizaciju otisli s mjesta znanstvenog novaka Medicinskog fakulteta u Splitu. Srednji prosjek pet novaka je 4,65, a svih ostalih 3,75. Najlošiji prosjek bio je 3,2.

Većina (11 od 19) specijalizanata studirala je 6 godina, dok su ostali studirali 7 ili 8 godina. Njihov skupni prosjek kalendarskih godina otkako su diplomirali je 3,3; jedna osoba među njima diplomirala je prije samo godinu dana, a jedna prije čak deset godina. Ako se usporede fakultetski uspjesi muškaraca i žena koji su primljeni na specijalizaciju, kolegice su nešto bolje: srednji prosjek žena je 4,01 dok je kod muškaraca 3,95. Baš kako je zaključila kolegica Sanja Lovrić Kojundžić u članku o specijalizacijama u ovom broju

Glasnika, žene su i na ovom natječaju za specijalizaciju prošle lošije od muških kolega, iako na Medicinskom fakultetu u Splitu od njegova osnutka do danas žene čine dvije trećine pristupnika na prijemni, upisanih studenata i diplomiranih liječnika. Osim muško-ženskih pitanja, tu je i novačko pitanje; ove je godine na natječaju KBC-a Split specijalizaciju dobilo pet znanstvenih novaka, ali prošle godine samo jedan. Znanstveni novaci redom upisuju poslijediplomski studij i imaju znanstvene radeove pa bi trebali biti atraktivni specijalistički materijal za klinički bolnički centar koji u svojim redovima treba imati dobar broj liječnika s doktoratom znanosti.

S druge strane, napravni odlazak znanstvenih novaka s fakulteta predstavlja problem za njihove mentore i projekte na kojima rade jer često nisu završili započeto istraživanje, a osim toga njihovo mjesto ostaje upražnjeno i ne može se jednostavno zamijeniti drugim djelatnikom. Za svako nadomeštanje novaka potrebno je čekati novi natječaj Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, koji se raspisuje jednako rijetko kao i specijalizacije. U nedostatku specijalizacija najbolji studenti se zapošljavaju na fakultetu, nerijetko s ciljem da tu proborave samo toliko koliko im je potrebno da se otisnu na specijalizaciju.

Ovakvim sustavom dodjele specijalizacija gube svi – i KBC i fakultet. Kad bi postojao dogovor između fakulteta i njegovih nastavnih baza o prioritetu specijalizacija za najbolje studente i za novake s doktoratom, onda bi na fakultet dolazili mladi liječnici koji su uistinu zainteresirani za rad na fakultetu i što skorije dovršenje doktorata. Pojedini bivši novaci nakon što odu na specijalizaciju ne uspijevaju kasnije dugo godina završiti doktorate i magisterije započete u novačko doba. Stoga ostaje nadati se da će se napokon realizirati najave o boljoj suradnji fakulteta i bolnice po pitanju prioriteta zapošljavanja najboljih studenata i novaka s doktoratom, za dobrobit Splita i okolice. U tom bi slučaju najbolji studenti koji žele odmah početi sa specijalizacijom to mogli realizirati na prvom natječaju nakon položenoga državnog ispita. Izvrsni studenti koji bi htjeli najprije doktorirati kao novaci na fakultetu mogli bi se posvetiti istraživanju znajući da će nakon doktorata KBC jedva dočekati da ih primi, ako novaci tako budu htjeli.

Malodušnost vlada među studentima i liječnicima jer ne vjeruju da se specijalizacija može dobiti temeljem vlastitih dobrih rezultata i potiče ih da posao iz snova traže na nekom drugom mjestu. Ako nam nije u interesu zadržati najbolje za sebe, onda zapravo radimo protiv sebe.

U edukaciji specijalizanata zaostajemo za svjetom

Krešimir Kolić, dr. med.

Prof. dr. sc. Nada Bešenski

Nakon uspješne karijere u SAD-u, prof. dr. Nada Bešenski vratila se u Hrvatsku raditi pri Medicinskom fakultetu u Splitu. Sa zadovoljstvom vam predstavljamo još jedan uspješan primjer priljeva mozgova iz inozemstva.

Prof. Bešenski, recite nam neko-liko riječi o svojoj dosadašnjoj karijeri.

Diplomirala sam na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1968. Bila sam zaposlena u Kninu i Drnišu od 1968. do 1971.

Položila sam specijalistički ispit iz radiologije 1974., nakon toga radila na Institutu za tumore i slične bolesti u Zagrebu do 1980., a nakon toga na Zavodu za radiologiju KBC-a Rebro do 2002. Tada, kao gostujuća profesorica odlazim na Medicinski fakultet u Charleston, South Carolina (engl. Medical University of South Carolina - MUSC) u SAD-u, gdje sam radila kao redovita profesorica za područje neuroradiologije do dolaska u Split 2007.

Kakva su Vaša iskustva vezana uz rad na MUSC-u?

Tamo sam stekla veoma dragocjena iskustva u neuroradiološkom kliničkom radu te u radu sa studentima i specijalizantima radiologije i neurologije, što je rezultiralo dobivanjem dviju nagrada za edukaciju. Osim toga, što je još i važnije, omogućila sam dolazak 9 mladih radiologa iz Hrvatske na edukaciju u SAD.

Koji su razlozi Vašega povratka u Hrvatsku i zašto ste odabrali baš Medicinski fakultet u Splitu?

Željela sam i želim moje znanje i iskustvo prenijeti na mlade neuroradiologe iz naše zemlje jer time vraćam dug svojim učiteljima, a upravo to omogućio mi je bivši dekan Medicinskog fakulteta u Splitu prof. dr. sc. Stipan Janković.

Koji je Vaš sadašnji posao na našemu fakultetu?

Bavim se prvenstveno različitim vidovima edukacije i savjetovanja iz područja neuroradiologije. Osim edukacije iz područja kliničke neuroradiologije, specijalizante pripremam za nastupe na različitim kongresima, za predavanja pred različitim auditorijem, pisanje publikacija, sudjelovanje u raspravama o znanstvenoj literaturi te suradnju s kliničarima

srodnih struka. Studentima nastojim približiti današnje mogućnosti oslikavanja živčanog sustava.

Možete li usporediti edukaciju studenata i specijalizanata radiologije u Splitu s onom u Charlestонu?

Mislim da je dodiplomska nastava u nas dobra i ne zaostaje znatno za nastavom u svijetu, iako bi trebalo posvetiti više pažnje stvarnom praktičnom radu studenata, uz više odgovornosti u kliničkom radu koju treba dati studentu, naravno uz mentorstvo.

Što se tiče edukacije specijalizanata, jako zaostajemo za svjetom jer edukacija nije kontinuirana, mislim na svakodnevna predavanja svih specijalista zaposlenih u našim kliničkim bolnicama. Nadalje, neophodna je kontinuirana dostupnost najnovije literature, uz kontinuiranu obvezu izlaganja specijalizanata o pročitanoj literaturi, uz svakodnevni praktični rad specijalizanata i svakodnevno mentorstvo specijalista. Osim toga, neophodno je što jače i veće povezivanje sa svijetom.

Mislim da naši specijalizanti imaju veću prosječnu inteligenciju u usporedbi sa specijalizantima iz svijeta, ali specijalizanti vani rade i čitaju daleko više od naših, a to je ključno za uspjeh.

Što biste poručili našim studentima i specijalizantima?

Poručila bih mladim kolegama i studentima da ulažu u sebe, odnosno u svoje znanje, jer znanje je najbolja investicija u životu svakog čovjeka. Trajan uspjeh se može i mora postići samo dugotrajnim i ustrajnim radom i znanjem i to je jedino što nas vodi do osjećaja samopoštovanja, a time i trajnog zadovoljstva vlastitim životom, pri čemu i poštovanje okoline zasigurno neće izostati.

Prof. dr. sc. Nada Bešenski na predavanju

Australski liječnici u posjetu našem fakultetu

prof. dr. sc. Ivica Grković

Australski liječnici u posjeti Medicinskom fakultetu u Splitu

Dolasci i posjeti kolega iz inozemstva doista su redovita pojava na našem fakultetu. Koliko se već poznatih i nepoznatih kolega divilo krasnim laboratorijima i uredima naše zgrade, poglavito na 4. i 5. katu. Navikli smo već na uzdahe divljenja koje mami pogled na Brać i Šoltu s kraja hodnika. Ipak, kad u posjet dođe 19 kolega odjednom i to još iz daleke Australije, onda je to doista poseban događaj.

U tjednu od 20. do 26. rujna 2009. održavao se godišnji kongres Australskoga medicinskog udruženja u hotelu Le Meridien Lav u Podstrani. Iako svoje sastanke redovito održavaju izvan Australije, ovo je prvi put da su odlučili doći u Hrvatsku, i to baš u naš Split. U australskim medijima ljepote se Lijepe naše redovito prikazuju tako da su dalmatinska obala i otoci postali tiha čežnja za mnoge ljudе ovoga najdaljeg nam kontinenta. Australci su poznati po tome što vole putovati (kao da imaju izbora), pogotovo ako uspiju spojiti ugodno i korisno.

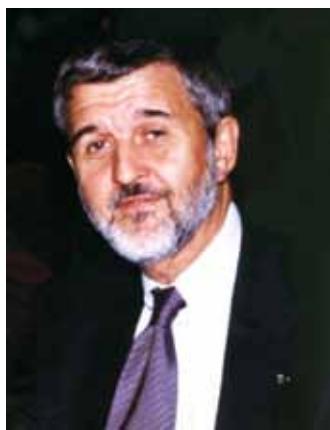
Tema ovogodišnjeg kongresa bila je debljina kao australski izazov pa se kroz pet dana debatiralo o raznim aspektima ovoga sveprisutnog problema razvijenog svijeta, posebno o načinima na koje moderna medicina može odgovoriti na izazove koje nam debljina svakodnevno predstavlja. Ovaj kongres nije bio zatvorenog tipa tako da su se u njegov rad mogli uključiti i naši zainteresirani stručnjaci, o čemu smo obavijestili sve naše nastavnike i suradnike preko Ureda za znanost.

Australski kolege i kolege željeli su vidjeti gdje i kako se školju naši liječnici pa je to bio povod organizacije posjete fakultetu. Devetnaestero kolegica i kolega došlo je u posjet 22. rujna i zadržalo se nekoliko sati. Nakon kratke pozdravne riječi profesora Matka Marušića prikazali smo im kratki film o našem fakultetu, obišli smo zgradu temeljnih medicinskih znanosti, a pokazali smo im i našu novu ginekologiju. Imali su puno pitanja i odmah se počelo razgovarati o konkretnoj suradnji. Australski su liječnici iskreno bili oduševljeni viđenim, a kad sam im rekao da je naš 'objekt C' zapravo mali hotel za gostujuće nastavnike i suradnike, ponudama za dolaske i suradnju nije bilo kraja. Tom smo se prilikom prisjetili da su gradovi Split i Cockburn u zapadnoj Australiji bratski gradovi i odmah smo stupili u vezu s gradskim vlastima Cockburna kao i s kolegama s University of Western Australia u gradu Perthu.

Javili su mi nakon povratka u Australiju da su svi naš fakultet i grad sačuvali u najljepšim uspomenama i da ne mogu prestati pričati o nama. Čini mi se da ćemo uskoro morati napraviti listu čekanja za kolege koji bi nam željeli doći u radne posjete.

Uspostavljena suradnja sa Sveučilištem Ludwig-Maximilian u Njemačkoj

Mr.sc. Maja Rogić
Katedra za neuroznanost

prof. dr. sc. Vedran Deletis

Medicinski fakultet u Splitu uspostavio je suradnju s Odjelom za neurokirurgiju Sveučilišta Ludwig-Maximilian u Münchenu u Njemačkoj. Suradnja je uspostavljena na inicijativu prof. dr. sc. Vedrana Deletisa i mr. sc. Maje Rogić s Katedre za neuroznanost, te mr. sc. Marija Tudora s Odjela za neurokirurgiju KBC-a Firule,

koji su pokrenuli projekt pod nazivom "Neurofiziološki markeri generirani električnom i magnetskom stimulacijom motoričkih područja kore mozga za govor". Cjelokupno istraživanje bit će provedeno na Odjelu za neurokirurgiju Sveučilišta Ludwig-Maximilian u Münchenu u Njemačkoj.

Napredak u razumijevanju centralne organizacije produkcije govora pomoći će u poboljšanju liječenja bolesnika s lezijama u relevantnim motoričkim područjima kore mozga za govor. Kraniotomija kod bolesnika pod lokalnom anestezijom i kortikalno mapiranje relevantnih područja kore mozga za govor rutinski je korištena metoda na Odjelu za neurokirurgiju na Sveučilištu Ludwig-Maximilian. Odjel ima i veliku jedinicu za kirurgiju epilepsije i invazivnog praćenja putem ugrađenih subduralnih elektroda. Pozitivni ishodi ovoga projekta posebno bi bili značajni za bolesnike s tumorima kao i drugom neurokirurškom patologijom mozga koja obuhvaća područja mozga odgovorna za nastanak govora. Projekt bi otvorio mogućnost identificiranja neurofizioloških markera govora, što bi omogućilo izvođenje nekih operacija ove neurokirurške patologije u općoj anesteziji, a koji su se do danas izvodili u lokalnoj anesteziji.

Uspostavljena suradnja sa Sveučilištem Ludwig-Maximilian u Münchenu predstavlja velik značaj za Medicinski fakultet u Splitu. Suradnja omogućova sudjelovanje na budućim zajedničkim projektima koji su od značajnog interesa za obje ustanove, kao i uključivanje mlađih istraživača u ovaj projekt.

Prvi put u Hrvatskoj međunarodni ispit savjetnicama za dojenje

Irena Zakarija-Grković, dr. med., FRACGP, IBCLC, spec. obiteljske medicine
IBLCE koordinatorica za Hrvatsku
Katedra za obiteljsku medicinu
Medicinski fakultet u Splitu

doc. dr. sc. Jasna Marinović i doc. dr. sc. Marko Ljubković pomažu u organizaciji IBLCE ispita

Međunarodni ispit za buduće savjetnice za dojenje održan je 27. srpnja 2009. na Medicinskom fakultetu u Splitu, po prvi put u Hrvatskoj i na hrvatskom jeziku. Organizatori su bili Međunarodni odbor za certifikaciju savjetnica za dojenje (engl. International Board of Lactation Consultant Examiners - IBLCE) i Katedra obiteljske medicine u Splitu. Ispitu je pristupilo 17 kandidatkinja iz cijele Hrvatske i Bosne i Hercegovine, od čega 11 iz Splitsko-dalmatinske županije.

Međunarodno priznate savjetnice za dojenje (engl. International Board Certified Lactation Consultants - IBCLC) osobe su koje polaganjem rigoroznog ispita dokazuju da posjeduju znanja i vještine potrebne za pomoći majkama i djeci s poteškoćama u dojenju. One su pozvane štititi, promicati i podržavati dojenje. S obzirom da je dojenje vještina koja se uči, majke im se često obraćaju zbog savjeta o pravilnoj tehniči dojenja, povećanju količine mlijeka,

Budno oko docenta Ljubkovića nadzire provođenje testa

sprječavanju nastanka bolnih bradavica, dojenju nakon povratka na posao i sl. Uobičajeno je prilikom zapošljavanja dati prednost osobama s certifikatom IBCLC-a u ustanovama gdje se radi s dojiljama. Uočena je veća stopa i trajnost dojenja u ustanovama u čiji su rad uključene registrirane savjetnice.

Pohvale idu i prevoditeljima ispita, profesoru dr. sc. Zvonku Rumboldtu i mr. sc. Jasmini Rogulj, koji su vrlo kvalitetno preveli ispit, te voditeljima ispita doc. dr. sc. Marku Ljubkoviću i doc. dr. sc. Jasni Marinović-Ljubković, koji su svojom ljubaznosti odagnali strah kandidatkinjama, a temeljitošću osigurali uredan tijek ispita.

Tako je nakon 25 godina postojanja ovog ispita hrvatski postao 18. strani jezik na koji je ispit preveden. U svijetu je preko 17 tisuća certificiranih savjetnica za dojenje, a u Hrvatskoj su trenutno dvije. Usporedbe radi, Slovenija ima 47 takvih savjetnica, a Austrija 331. Nadamo se da će se i u Hrvatskoj broj savjetnica uskoro povećati na dobrobit svih. Rezultati ispita šalju se diljem svijeta 16. listopada.

Dojenja se nikada ne bi smjeli lako odreći

Razgovarala: Irena Zakarija-Grković, dr. med.

Pitanja sastavila: Marion Kuzmanić, dr. med.

Doček u Upravi KBC-a Split

Prof. Jack Newman, MD, FRCPC, pedijatar iz Toronto (Kanada) i svjetski stručnjak za dojenje, nedavno je bio naš gost. Diplomirao je na Medicinskom fakultetu u Torontu 1970. godine. Prvu kliniku za dojenje pri dječjoj bolnici u Torontu osnovao je 1984. godine. Radio je kao liječnik u Kanadi, Novom Zelandu i Južnoj Africi. Trenutno vodi klinike za dojenje u sedam bolnica u Torontu. Savjetnik je UNICEF-ove inicijative Bolnica prijatelj djece i vrlo tražen govornik na kongresima o dojenju diljem svijeta. Otac je troje dojene djece. Autor je dviju knjiga, jednog DVD-a i brojnih znanstvenih radova. Ima svoju mrežnu stranicu s mnoštvom praktičnih savjeta na <http://www.drjacknewman.com/breastfeeding-help.asp>

Kako ste odlučili baviti se dojenjem?

O dojenju nisam gotovo ništa učio tijekom studija. Imao sam jednosatno predavanje posvećeno prehrani djeteta koje uopće nije spominjalo dojenje nego se isključivo odnosilo

na spravljanje mlijecne formule - to je bilo 1969. godine. Tako da sam prvi put saznao da postoji humano mlijeko na vježbama iz porodništva i ginekologije kada sam morao pregledati babinjaču i na moje veliko iznenadjenje mlijeko je počelo curiti iz dojke! 1976. godine rodilo se moje prvo dijete koje je dojeno tri godine. Kao otac dojenoga djeteta sa zanimanjem sam počeo pratiti vijesti iz Afrike i drugih zemalja o velikom broju djece koja umiru zato što nisu dojena. Također sam uočio da većina mojih kolega pedijatara jako malo zna o dojenju te da se tijekom specijalizacije iz pedijatrije rijetko govorilo o dojenju. Nakon specijalizacije išao sam raditi u Afriku i tamu se uvjerio koliko je dojenje važno. Svaki dan djeca su umirala jer nisu bila dojena. Voda korištena za pripravu formule bila je zagađena i djeca nisu dobivala zaštitne čimbenike humanog mlijeka za obranu od infekcija. Shvatio sam da bi se provođenjem triju jednosatavnih javno zdravstvenih mjera moglo dramatično smanjiti morbiditet i mortalitet djece, a to su bile: cijepljenje, liječenje tuberkuloze i zagovaranje isključivog dojenja prvih šest mjeseci s nastavkom dojenja do druge godine i dulje. Odabrao sam najjeftinije i najlakše rješenje pa sam se odlučio usredotočiti na dojenje. Kada sam se vratio u Kanadu, radio sam na odjelu za hitnu pomoć pri dječjoj bolnici i svaki dan su dolazile majke s djecom zbog poteškoća s dojenjem. Iznenadilo me koliko su oprečnih, često nelogičnih savjeta dobivale od različitih izvora. Jedan dan šef hitne službe svima nam je preporučio da četiri sata tjedno radimo nešto drugo da spriječimo burn-out sindrom i nezadovoljstvo na poslu. Ja sam odlučio pokrenuti ambulantu za dojenje jer me moje iskustvo na hitnoj uvjerilo da za tim postoji velika potreba.

Obilazak novog rodilišta

Tijekom te prve godine, 1985., samo je 70 majki posjetilo ambulantu, a danas viđam 1.200 majki s djecom godišnje.

Kako to da ste došli baš u Split održati predavanje?

Prošle sam godine održao cjelodnevno predavanje u Laškom u Sloveniji na poziv UNICEF-a i Slovenskog udruženja savjetnica za dojenje, gdje sam upoznao Vas, zatim predsjednicu Hrvatske udruge primalja i članice udruge RODA. Rado sam se odazvao Vašem pozivu da posjetim Hrvatsku jer sam čuo da je izvanredno lijepa zemlja.

Zašto toliko majki ima poteškoća s dojenjem?

Ima puno razloga. Prvo, intervencije tijekom poroda mogu u velikoj mjeri utjecati na uspjeh dojenja. Na primjer, mnogim se majkama daje infuzija tijekom poroda što može dovesti i do otekline bradavice i areole, a to znatno djetetu otežava prihvaćanje dojke. Zatim, s obzirom da se liječnici i medicinske sestre jako malo educira o tome kako pomoći dojiljama, često koriste metode koje mogu biti štetne, poput davanja boćice djetetu. Povrh toga, mnogim se majkama savjetuje da ne mogu dojiti ako su im djeca nedonošena ili ako uzimaju lijekove. Ovo nije točno, ali mnogi liječnici to vjeruju. Dijete koje nije tjedan dana sisalo jer je majka uzimala neki lijek vjerojatno neće htjeti više uzeti dojku ili će ju loše prihvatiti, što obično dovodi do bolnih bradavica i prestanka dojenja.

Zašto je dojenje toliko važno?

Strahovito je važno za zdravlje majke i djeteta. Humano mlijeko je jedinstveno i nije istina da je mlijeca formula slična; u stvari, vrlo su različite, osim što su obje bijele i tekuće. Biokemijski sastav je potpuno drugačiji zbog čega umjetno hranjena djeca češće obolijevaju jer nemaju zaštitu od infekcije koje prirodno hranjena djeca imaju, a i kada su starija, češće obolijevaju od dijabetesa, neke vrste raka, pretilosti i niza drugih bolesti. Što se majke tiče, smanjuje joj se rizik od raka dojki, ovarija i dijabetesa. Na kraju, dojenje je puno više nego samo prehrana, to je poseban, vrlo blizak odnos između majke i njezina djeteta. To je vrlo važno za majku i dijete.

Kako gledate na nas ovdje i kako možemo poboljšati stanje u Splitu?

Saznao sam da će se uskoro u Splitu stvari promijeniti na bolje i to je dobro. Ali, trenutno stanje je loše jer se djeca rutinski odvajaju od majke, hrane se svaka tri sata, a ne po potrebi djeteta, i redovito nadohranjuju umjetnim mlijekom. Sve su ove prakse štetne i moraju se promijeniti. Liječnike i sestre treba educirati ne samo o dojenju nego i o komunikacijskim vještinama jer se često nehotice majke obeshrabruje, plaši i čini nesigurnima neosjetljivim primjedbama poput "Je li dijete dosta pojelo?".

U ponedjeljak 12. listopada, povodom Međunarodnog tjedna dojenja, kanadski pedijatar i svjetski stručnjak za dojenje profesor Jack Newman je održao predavanje "Dojenje nedonošenog i bolesnog djeteta" na Klinici za ženske bolesti i porode KBC-a u Splitu. Punom auditoriju je govorio o važnosti dojenja nedonošenog djeteta te prenosi svoja dragocjena, praktična iskustva prisutnima među kojima je bilo i osoblje rodilišta u Sinju, Zadru i Metkoviću. Poslijepodne je održao trosatno predavanje u Nadbiskupkom sjemeništu "O normama za dojeno dijete ili zašto nam brojevi nisu potrebni" na kojemu je govorio o normalnom rastu i razvoju dojenčeta te o dojenju i hiperbilirubinemiji. Organizatori turneje dr. Jacka Newmana, koji je gostovao u Zagrebu, Zadru i Splitu, jesu Katedra za obiteljsku medicinu Medicinskog fakulteta u Splitu, udruga za obitelj i roditeljstvo "Izvor" iz Zadra, Hrvatska udruga primalja i udruga "Roditelji u akciji". Ovim putem se zahvaljujemo KBC-u Split na podršci i pomoći u organizaciji splitskog dijela gostovanja dr. Newmana.

Na predavanju 'Dojenje nedonošenog djeteta'

Na neonatologiji s osobljem

Irena Zakarija Grković i dr. Newman ispred Meštrovićevog kipa Majka i dijete

Igrajmo se znanosti

dr. sc. Renata Pecotić, dr. med.

....mali znanstvenici na djelu..

Možete li se sjetiti kada ste napravili prvi pokus u životu? Jeste li ikad poželjeli otkriti kako čovjek stane u televiziju, zašto ptice lete ili možda zašto je nebo plavo? Na neka od tih pitanja vjerojatno ste dobili odgovor od roditelja, teta u vrtiću, učitelja ili ste ga pak pronašli u knjigama, poput one čarobnoga naslova "1000 zašto, 1000 zato". Sada zamislite na trenutak da ste dijete i da se možete igrati u prostoru koji nije vaša soba, s bezbroj inače zabranjenih igračaka, pustiti mašti na volju i čarobirati bojama, čašicama, mikroskopima i sličnim neobičnim stvarima. Zamislite da se kao dijete možete igrati u svijetu odraslih, bez obveza, šefova, rokova, lišeni stresa. Vođena tom idejom, pokušala sam spojiti igru i znanost. Uz pomoć vrijednih i dragih kolega doc. Maje Valić, doc. Ivane Marinović Terzić, prof. Zorana Valića i dr. Ivane Pavlinac složila sam scenarij dvodnevногa događanja na našem fakultetu za djecu iz dječijih vrtića Mimoza i Murtilica.

Ivana je djecu upoznala sa zanimljivostima koje se kriju u Laboratoriju za molekularnu biologiju. Otkrila im je tajne kiselog i lužnatog svijeta, čarobnu moć lakmus papira i neobičnosti običnog lista zelene salate. Pitat ćete se kakva se čarolija krije u listu zelene salate? Tajna je u tekućem dušiku. Ne možete ni zamisliti oduševljenje na dječjim licima kad se smrznuta salata razlomila u mnoštvo staklenih komadića. Ivana se dosjetila još jednoga pokusa. Pokazala je djeci suhi led, ali pravo je oduševljenje nastalo kada se taj isti led zalio vrućom vodom. Cijeli je pod bio prekriven bijelom parom u koju su djeca značajno uranjala ruke i tražila još. Nisam sigurna koliko bi vode Ivana još morala izliti da Zoran nije otvorio vrata Laboratorija za fiziologiju. Tada je započela bespoštedna utrka za spravama. Stvorio se red i svi su nestrpljivo čekali kada će prošetati pokretnom trakom, odvoziti bicikl ili pak povući veslački ergometar. Podjednako su uživali i dječaci i djevojčice. Na kraju smo stigli do petog

...čarolija dodira.....

....zadatak: otopiti zločestu vješticu i naučiti što je boja.....

....čarolija tekućeg dušika i lista zelene salate.....

kata. Uspon nije bio lagan, ali nismo imali puno vremena za odmor jer su nas naši posjetitelji nestrpljivo očekivali i tražili što smo im pripremili u Laboratoriju za neuroznanost. Odlučili smo na početku, kako to priliči ozbilnjom znanstvenom radu, obući male znanstvenike u prikladnu odjeću. Na naša pitanja djeca su spremno odgovarala i na posljetku smo prvoga dobrovoljca obukli u znanstvenika. Mislile smo da smo pripremile sve što je potrebno, ali uslijedilo je pitanje: "A gdje su cipele?" Morali smo obrazložiti da malih cipela nema, ali da bi svakako trebale za potpunu zaštitu.

Tu je nastao problem jer su se svi htjeli obući u znanstvenike pa smo im jedva uspjeli odvratiti pozornost. Maja je pokazala što se može vidjeti mikroskopom, posebno što se krije pod noktima na prstima ruke. Potom smo otkrili čarobnu moć vode i snagu vira. Odlučili smo kazniti sve zločeste vještice i otopiti ih u malo obične vode te potom pokazati kako nijedna boja nije samo obična boja. Za kraj smo ostavili pokus eksplozije nastale miješanjem kiseline i lužine.

Nakon dva sata neprekidne igre na fakultetu, oprostili smo se od djece, tete Ranke, tete Nives i pedagoginje gospođe Helene iz dječjeg vrtića Mimoza. Svi smo bili sretni i obogaćeni novim iskustvima.

Zadovoljstvo naših posjetitelja iz Mimoze najbolje se može iščitati iz ove zahvalnice: "Još jednom hvala što ste nas onako lijepo primili i prikazali nam mnoštvo krasnih eksperimenata. A na pitanje jesmo li uživali, mogu Vam samo kazati da ne znam izreći kako nam je bilo fantastično... Djeca su uživala, što su nam potvrdili nakon što smo otišli od Vas. Pozdravite i cijelu Vašu ekipu koja nas je srdačno primila. Nadam se da ćemo i ubuduće suradivati te da ćemo na ovaj način zajedno udariti prve temelje nekim budućim malim znanstvenicima."

Već sljedećeg jutra posjetili smo djecu u vrtiću Murtilica. Za njih smo priredili sličan scenarij. Započeli smo s oblačenjem znanstvenika, nastavili s demonstracijom vježbi o fiziologiji osjeta. Vrlo brzo djeca su došla do čarobnoga broja pet za temeljna osjetila i oduševljeno prionula poslu. Testirali su okuse hrane uz začpljen nos, opipavali predmete u čarobnoj kutiji. Oduševljeno su u običnoj vodi, u svega nekoliko centimetara, otopili 50-ak zločestih vještica koje su kažnjene za sve zlo koje su počinile Trnoružici, Ivici i Marici te svim ostalim likovima iz bajki. Za kraj smo ostavili igru koordinacije pokreta i natjecanje između ženskih i muških predstavnika. Petra je na oduševljenje ženskoga dijela ekipe izišla kao pobjednica.

Tako je završila ovogodišnja igra sa znanosti i s nestrpljenjem očekujemo ponovni susret u novoj godini.

....ljepota suhog leda.....

....u redu se strpljivo čekalo za hod pokretnom trakom.....

....ovako izgleda znanstvenik...

Novosti na Katedri za neuroznanost

Doc. dr. sc. Maja Valić

Na našoj katedri u prethodnoj 2009. godini dogodilo se puno lijepih stvari. Osnovan je Zavod za neuroznanost 5. veljače 2009., kojeg je predstojnik prof. dr. sc. Zoran Đogaš. Pored Zavoda osnovan je i Laboratorij za temeljnu neuroznanost i Laboratorij za humanu neurofiziologiju. Time je zaokružen dugogodišnji rad svih sudionika Katedre, a naš naporan rad u laboratoriju konačno je dobio i službeno mjesto.

Osim stare postaje koju čine prof. dr. sc. Zoran Đogaš, doc. dr. sc. Maja Valić te dr. sc. Renata Pecotić, prof. dr. sc. Ivica Grković i nešto novije naše tehničarke Jelene Baričević, tu su naše mlade snage znanstvenih novaka koji marljivo rade i uče i već imaju sasvim zavidno iskustvo koje su kod nas stekli: Vana Ševo, Ivana Pavlinac i Maja Rogić. Suradnici novijeg datuma su nam prof. dr. sc. Nada Bešenski i prof. dr. sc. Vedran Deletis. Odnedavno nam se pridružila i viša medicinska sestra Natalija, naša bivša studentica, koja radi u Laboratoriju za spavanje i od velike je pomoći. Dr. Josip Kedžo, koji je donedavno kod nas bio znanstveni novak, sada je specijalizant interne medicine. Draga i bliska suradnica nam je Ana Jerončić, koja je k nama došla raditi s Prirodoslovno-matematičkog fakulteta i koja nosi neka sasvim nova znanja i iskustva u obradi i analizi signala, kako onih animalnih, tako i humanih zapisa.

Naš se znanstveni rad iz dana u dan produbljuje i poprima sve ozbiljnije oblike. Sada već imamo dva funkcionalna dijela u bazičnom laboratoriju koja su spremna za snimanje živaca i injiciranje u središnji živčani sustav, a jedino što nam nedostaje je vrijeme i radna snaga. Dobru suradnju razvijamo s Odjelom za anesteziju i intenzivno liječenje. Dio rezultata prikazan je na nekoliko međunarodnih kongresa, a i publikacije se nižu. Kako neuroznanost ima i svoju anatomsку komponentu, pokušavamo u svoje radeve uklopiti i osnovne histološke prikaze proučavanih struktura pa nas se sve češće viđa na četvrtom katu kod prof. Ivice Grkovića. Što se tiče Laboratorija za spavanje, i tu je već standardna i dobro razvijena suradnja s Klinikom za bolesti uha, nosa i grla s kirurgijom glave i vrata te s Klinikom za dječje bolesti – neopedijatrijom.

Nadam se da je ovaj kratki prikaz stvorio nekoliko lijepih i zanimljivih slika o splitskom Zavodu za neuroznanost. Toliko za sada i čitamo se opet uskoro.

Poslijediplomski studij iz

Goran Mijaljica, dr. med.

Polaznici poslijediplomskog studija iz istraživačke etike

Union Graduate College i Mount Sinai School of Medicine (New York, SAD) u suradnji sa Sveučilištem u Vilniusu (Litva) osnovali su poslijediplomski studij iz istraživačke etike za studente iz središnje i istočne Europe. Voditelji programa su prof. Martin Strosberg s Union Graduate Collegea i prof. Eugenijus Gefenas sa Sveučilišta u Vilniusu. Svrha studija je osposobljavanje liječnika, pravnika, filozofa, sociologa i ostalih stručnjaka za aktivno sudjelovanje u odborima za istraživačku etiku u matičnim zemljama, kao i za primjenu i promicanje etičkih načela u znanstveno-istraživačkom radu.

Prva generacija polaznika uspješno je završila program u listopadu 2006., a trenutno program pohađa treća generacija. Studij je osmišljen kao kombinacija e-učenja i seminara na Sveučilištu u Vilniusu ili nekom drugom europskom sveučilištu. Program traje 16 mjeseci, u sklopu kojih polaznici uče o načelima etike, suvremene medicinske etike i bioetike, te o etici u znanstveno – istraživačkom radu, ustroju i radu odbora za etiku u znanosti i istraživanjima.

Na preporuku prof. Ane Marušić posao sam prijavu za upis na studij te sam u srpnju sudjelovao u uvodnom seminaru koji se održao u Vilniusu. Kao jedinom polazniku

Novi suurednik Croatian

Dario Sambunjak, dr. med.

Na sastanku uredničkoga odbora Croatian Medical Journala održanom 29. rujna na Medicinskom fakultetu u Splitu doneseno je nekoliko značajnih odluka vezanih uz vođenje časopisa. Prof. dr. Matko Marušić, osnivač i dosadašnji glavni suurednik časopisa, a sada novi dekan MEF-a Split, na vlastiti je zahtjev razriješen dužnosti glavnoga suurednika, a u znak priznanja i zahvale za njegov dugogodišnji rad u časopisu imenovan je urednik-emeritusom. Za novoga glavnog suurednika, koji će ubuduće voditi časopis zajedno s dosadašnjom glavnom suurednicom prof. dr. Anom Marušić izabran je prof. dr. Ivan Damjanov s Medicinskog fakulteta Sveučilišta države Kansas u Kansas Cityju.

istraživačke etike u Litvi

iz Hrvatske zanimljivo mi je bilo upoznati organizaciju etičkih odbora u zemljama središnje i istočne Europe, a osim mene tu je bilo još 20 polaznika iz Rusije, Poljske, Estonije, Litve, Latvije, Bjelorusije, Gruzije, Kazahstana i Slovačke. Predavanja su održali neki od najpoznatijih bioetičara kao što su prof. Soren Holm, prof. Robert Baker i drugi. Veći smo dio uvodnog seminara u malim skupinama diskutirali o etičkim analizama biomedicinskih istraživanja i uspoređivali organizaciju etičkih odbora u različitim zemljama.

Osim radnog dijela sastanka, svaki dan smo imali organizirane posjete brojnim znamenitostima Litve. Zapamlio sam da su Litavci bili poganski narod o čemu svjedoče brojni ostaci poganskih običaja. U petnaestom stoljeću Litva je obuhvaćala velike dijelove Ukrajine, Poljske i Bjelorusije, bila je u uniji s Poljskom, a velik broj Poljaka još živi u Vilniusu. Litva je proglašila neovisnost 1990. godine kao prva republika koja je napustila Sovjetski Savez. Od 2004. godine je članica Europske unije i teško je pogodjena nedavnom ekonomskom recesijom. Bilo kuda – recesija svuda! Osim toga, u životu sjećanju mi je ostao i nacionalni specijalitet – cepelinai – nešto kao punjene paprike, samo je umjesto paprike nekakav "pareni krumpir". Svidjelo mi se u Litvi, ali sam predložio da se sljedeći put seminar održi u Splitu. Gurmansi argumenti su prevagnuli nad etičkim načelima - ipak mi je pašticada draža!

Laboratorij slave u tri čina

Ivana Pavlinac, dr.med.

Finalisti Laboratorija slave 2009

U travnju 2009. godine po treći je put u Republici Hrvatskoj pod pokroviteljstvom Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa održan Laboratorij slave. Riječ je o dijelu promotivne akcije Beautiful Science pod okriljem British Councila koja se organizira u suradnji s Festivalom znanosti. Cilj Laboratorija slave je popularizacija znanosti među ljudima, kao i poticanje mladih znanstvenika na kvalitetnu komunikaciju, kako međusobnu tako i sa širim publikom.

Na prednatjecanjima u Splitu, Zagrebu i Osijeku odabrani su najbolji finalisti koji su kao jednu od nagrada dobili vikend-tečaj usavršavanja. Ta nagradna edukacija održana je 4. i 5. travnja na Plitvičkim jezerima, a sudionici su podučavani osnovama rada s medijima i rada pred kamerom te prezentacijama uživo. Zatim je slijedilo završno državno natjecanje, održano 24. travnja u zagrebačkom Kazalištu lutaka pred širokom publikom, stručnim žirijem i kamerama Hrvatske televizije. Natjecatelji su trebali održati 4-minutno predavanje bez korištenja ikakvih tehničkih pomagala o nekoj znanstvenoj temi, ali na način da ih mogu razumjeti ne samo kolege iz područja nego i šira publike. Ovogodišnji finalisti i njihove teme bili su sljedeći:

- Lovorka Barbir, studentica medicine u Osijeku - "U laži su kratke noge"
- Jelena Danilović, prehrambena tehnologinja iz Vukovara - "Zašto je dobro voćnu salatu pošpricati limunovim sokom?"
- Mateja Horvat, studentica geografije u Zagrebu - "Prirodne i državne granice".
- Tomislav Horvat, inženjer molekularne biologije - "Inteligentni dizajn ili priča o čudovištu Leteći špageti?"

Medical Journala

Prof. Damjanov je vrlo ugledan patolog, znanstvenik i edukator, koji je diplomirao i doktorirao na Sveučilištu u Zagrebu, a od 1970-ih godina radi u Sjedinjenim Američkim Državama. Gostujući je profesor na sveučilištima u Zagrebu i Splitu i od 1996. aktivno sudjeluje u unaprjeđenju nastave patologije na medicinskim fakultetima u Hrvatskoj. Od 1992. dopisni je član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Član je uredništva nekoliko međunarodnih znanstvenih časopisa, a od 2000. do 2002. bio je i glavni urednik Journal of Urologic Pathology. S njegovim dolaskom na mjesto glavnoga suurednika Croatian Medical Journala, naš časopis dobiva novu snagu i postaje internacionalan u punom smislu te riječi.

- Mate Jagnjić, student inženjerske fizike u Splitu - "Čekajući Godota: zašto formiramo redove?"
- Maja Marasović, studentica kemije iz Splita - "Kako do komplimenta na jednostavan način?"
- Bojan Markičević, proučava magnetsko polje Zemlje na PMF-u u Zagrebu - "Priča o stabilnosti radi ravnoteže u svijetu"
- Tomislav Mašić, apsolvent geologije na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu – "Geologijom do odgovora"
- Ivana Pavlinac, liječnica, znanstvena novakinja na Medicinskom fakultetu u Splitu - "Zašto hrkači spavaju sami?"
- Marina Pehlić, liječnica, znanstvena novakinja na Medicinskom fakultetu u Splitu - "Tumorsko umijeće ratovanja"
- Irma Redžić, zaposlena na Farmaceutsko-biokemijskom fakultetu - "Skrivene namjere biljaka"

- Jadranka Šepić, znanstvena novakinja na Institutu za oceanografiju i ribarstvo u Splitu - "Kako je (skoro) počeo rat na mom otoku"

Pobjednica natjecanja je Maja Marasović, koja je u lipnju predstavljala Hrvatsku na završnom natjecanju Laboratorijske slave na Festivalu znanosti u Cheltenhamu, gdje je osvojila prvo mjesto po glasovima publike i drugo mjesto po glasovima stručnog žirija. Ponovivši uspjeh prošlogodišnjega hrvatskog predstavnika Marka Košičeka, Maja je Hrvatskoj već drugu godinu zaredom osigurala mjesto zemlje pobjednice završnoga natjecanja.

Na kraju, što reći nego pozvati sve studente, mlade znanstvenike i one koji se tako osjećaju na Laboratorijske slave 2010. Svi sudionici su pobjednici, a nagrade su (osim onih materijalnih za manji broj sudionika) jedno prekrasno iskustvo, novi dragi prijatelji i korisna nova saznanja. I što je najvažnije, pokažimo ljudima da je znanost zanimljiva! Vidimo se dogodine na Laboratorijske slave!

Festival znanosti 2009.

2/3 Organizacijskog odbora:
Nataša Musap i Ivana Pletković

Naši studenti Mario Podrug i Hrvoje Prkić na terenu

„Dok druge životinje pognute glave pretražuju tlo, on učini čovjeka uspravnim zapovjedirši mu da ipre pogled u nebesa i podigne glavu prema zvjezdama.“

Ovidije

Sedmi po redu Festival znanosti bio je posvećen temama koje su obilježila dva znanstvena gorostasa naše civilizacije, Charles Darwin i Galileo Galilei: Evoluciji i Astronomiji.

Kalendar zbivanja, kako se u konačnici pokazalo, nije bilo teško popuniti. Većina sastavnica koje su i do sada aktivno sudjelovale u Festivalu i ove su godine ponudile niz

predavanja, radionica i okruglih stolova namijenjenih kako znanstvenicima svih dobnih skupina tako i široj javnosti.

Naši nastavnici bili su vrijedni i aktivni kao i uvijek, tako da smo nazočili izvanrednim predavanjima prof. Terzića, dr. sc. Boraske prof. Marušića, prof. Jankovića, prof. Đikića, prof. Bešenski, prof. Đogaša, prof. Račića, doc. Karduma, doc. Roje, doc. Valić, dr. sc. Pecotić, prof. Grkovića i studenta Medicine Vide Popovića. Niz predavanja "prekinuli" smo jednom videokonferencijom putem koje je profesor genetike na londonskom University Collegeu Steve Jones održao predavanje na temu: "Je li čovjekova evolucija završila?"

Na kraju se pokazalo da je njihov angažman bio "najlakši" dio u organizaciji obilježavanja Festivala znanosti.

Kao i svake godine do sada, u želji da samo otvaranje Festivala bude jedinstveno, danima smo, pod budnim okom glavnoga koordinatora, prof. Zorana Đogaša, premišljali oko mjesta otvaranja, a kad smo se, na kraju, pritisnuti vremenskim ograničenjem, ipak odlučili za marjansku vidilicu, sve je ispalo savršeno unatoč oblacima koji su prijetili cijeli dan. Naime, toga 20. travnja kao "za dišpet" malo je padala kiša, malo je sjalo sunce, ali ipak onih najvažnijih nekoliko sati imali smo sreće. I bilo je svega: od jela i pića do vađenja krvi, mjerjenja krvnog tlaka i promatranja zvijezda teleskopom, sve uz klapsku pjesmu. Da ne zaboravimo, pridružio nam se i sada već bivši gradonačelnik gospodin Ivan Kuret. Nadamo

se da će i aktualni gradonačelnik gospodin Kerum u svom prepunom rasporedu pronaći malo vremena i za znanost.

Moramo svakako zahvaliti našim vrijednim studentima, Informatičkoj službi, ali i vlasniku ugostiteljskog objekta Vidilica, gosp. Ivici Šurjaku na velikoj pomoći i susretljivosti. Što na kraju reći nego da ih svih toplo preporučujemo onima koji do godine budu imali čast organizirati Festival.

Pozdravni govor tadašnjeg gradonačelnika. Ivan Kureta i prof.dr. sc. Zorana Đogaša

Nakon priče dolazi jelo i piće

Znanost ne poznaje dobne granice: Mario Podrug, student Sestrinstva, Petar Musap, učenik OŠ Spinut, Hrvoje Prkić, student Fizioterapije

Dobitna kombinacija Dalibora Arapovića

Sandra Kostić, dipl.ing.biotech.

Dalibor Novaković, dr. med.

U prošlom broju Glasnika prikazali smo gosta znanstvenika, simpatičnog dr. Ivana Ćavara, koji je otkrivaо čari imunohistokemije na našem fakultetu. Čast nam je sada predstaviti Dalibora Arapovića, još jednoga mladoga i perspektivnog istraživača koji se odlučio na suradnju s Medicinskim fakultetom u Splitu. Po prijedlogu prof. dr. Filipa Čule i prof. dr. Matka Marušića, dvaju osoba koje jako cijeni, svoj magisterski rad odlučio je izraditi u Laboratoriju za eksperimentalnu i humanu neurofiziologiju pod mentorstvom prof. dr. Vedrana Deletisa.

Dalibor je diplomirao 2007. godine na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru, s prosječnom ocjenom 4,5. Kao student bio je uključen u niz izvannastavnih aktivnosti. Obnašao je funkciju studentskoga predstavnika te predsjednika studentskoga zbora. Također je bio i glavni urednik studentskoga medicinskog časopisa Puls, koji je i utemeljio. Osim engleskog i njemačkog jezika, govori i francuski.

Nakon fakulteta Dalibor je u Njemačkoj odradio pripravnički staž. Stažirao je u Sveučilišnoj bolnici Wuerzburg, u Centru za operativnu medicinu te pri Klinici za neurokirurgiju.

Nakon staža, 2008. godine, radio je kao zaposlenik Hitne medicinske pomoći u Mostaru, gdje je trenutno specijalizant neurokirurgije.

Poslijediplomski studij upisao je na Sveučilištu u Mostaru, gdje radi kao asistent na Katedri za anatomiju. S profesorom Deletisom radi skoro godinu dana i za njega ima samo riječi hvale, kao za osobu i kao za mentora. Testiraju novi koncept intraoperativne dijagnostike kralježničke moždine u sklopu projekta "Multifunkcijski uređaj za intraoperacijski nadzor neurofizioloških signala". U preliminarnim eksperimentima koje su napravili dobili su odlične rezultate. Na istom području Dalibor namjerava i doktorirati. Tvrdi da su neurofiziologija i neurokirurgija dobitna kombinacija, stoga je odlučio krenuti tim putem.

Proučavanje razvoja anomalija lica uvod u maksilofacijalnu kirurgiju

Sandra Kostić, dipl. ing. biotech.

Dr. Josip Novaković na svom radnom mjestu u Domu zdravlja Široki Brijeg

pripravnički staž odradio u Širokom Brijegu, gdje povremeno radi u službi hitne medicinske pomoći.

Od 2007. do danas znanstveni je novak na Katedri za anatomiju Medicinskog fakulteta u Mostaru. Kolega je bio među najboljim studentima u svojoj generaciji te je za početak svoje znanstvene karijere izabrao istraživanje razvoja i anomalija lica pod mentorstvom dr. sc. Katarine Vukojević. Ovo znanstveno područje izvrstan je temelj za njegovu specijalizaciju iz maksilofacijalne kirurgije koju će započeti krajem ove godine.

U slobodno vrijeme dr. Novaković se bavi folklorom, malim nogometom, biciklizmom i skijanjem. Dr. Novaković je završio eksperimente na našem zavodu i postigao izvrsne rezultate te trenutno piše znanstveni rad iz područja razvoja gornje čeljusti. Nadam se će se izvrsna suradnja splitskog i mostarskog medicinskog fakulteta nastaviti i u budućnosti, a kolegi Novakoviću želim sve najbolje u dalnjem znanstvenom i profesionalnom radu te uspješnu obranu magistarskog rada.

U slobodno vrijeme voli otici u teretanu izbaciti frustracije i ljutnje koje se nagomilaju tijekom dana. Strast su mu i putovanja pa je ove godine posjetio Francusku, Italiju i Njemačku, što turistički, što edukativno.

Na kraju nam preostaje da Daliboru poželimo puno izvrsnih rezultata i, naravno, njemu dragih putovanja, te da pozovemo još jednom sve mlade i perspektivne znanstvenike, kao i one koji se tako osjećaju, da se uključe u znanstvena istraživanja Medicinskog fakulteta u Splitu.

Dalibor uči, a i sam je predmet proučavanja u laboratoriju prof. dr. sc. Vedrana Deletisa

Bespućima probnih pristupa

Ana Utrobičić,
voditeljica knjižnice

Knjižnice u većoj ili manjoj mjeri, a kako se to obično kaže, u skladu sa svojim mogućnostima, organiziraju za korisnike privremene, probne pristupe različitim mrežno dostupnim izvorima. Njihov je cilj upoznavanje korisnika sa sadržajima koji im inače nisu dostupni, a mogli bi im biti korisni barem i u kratkom vremenskom razdoblju.

Svaki probni pristup iziskuje od knjižnice dodatne napore, a katkada se uspije ostvariti tek nakon više uzastopnih pokušaja. Uvijek mu prethodi postupak upoznavanja s izvorom, kontaktiranje proizvođača ili dobavljača, dogovaranje vremenskoga trajanja, prijava IP-rasporna računala s kojih će pristup biti moguć i njegovo aktiviranje, provjera dostupnosti iz prijavljenih raspona i na kraju upoznavanje korisnika s njime. Dakako, proizvođači se međusobno veoma razlikuju i kod nekih cijeli postupak ide glatko, dok se kod drugih stalno na nečemu zapinje. S obzirom da je njihov interes pridobivanje novih potencijalnih kupaca ili pretplatnika, pojedini ne puštaju lako iz ruku svakoga zainteresiranog pa probni pristup uvjetuju dobivanjem povratnih informacija od same knjižnice, ali i od njezinih korisnika.

E, tu se knjižnica nađe na muci. Nije joj problem uboličiti vlastiti stav jer na temelju iskustva s različitim mrežnim izvorima može kompetentno procijeniti njegovu funkcionalnost i kvalitetu, ali ne može samostalno dokučiti njegovu vrijednost i iskoristivost za korisnike. Doduše, uvijek se može osloniti na statistike korištenja, kada su, naravno, dostupne, ali po njima teško može razabrati koliko su posljedica početne značajke, a koliko stvarne potrebe i zainteresiranosti korisnika.

Ove smo godine ostvarili dva probna pristupa. Prvi je započeo sredinom ožujka i trajao je do kraja svibnja. Radilo se o poznatom informacijskom pomagalu namijenjenom kliničarima - UpToDate - koje se vodi načelima medicine utemeljene na dokazima i u čijoj izradi i održavanju sudjeluju brojni stručnjaci diljem svijeta. Početkom travnja organizirana je i njegova kratka prezentacija i demonstracija korištenja koju je vodio dr. Otmar Mueller, UpToDateov predstavnik za središnju i istočnu Europu.

Drugi je probni pristup još u tijeku, a traje od početka listopada. Ove je godine Oxford University Press postavio na web elektroničku inačicu svoje poznate serije tiskanih priručnika, čiji je prvijenac bio već proslavljeni Oxford Handbook of Clinical Medicine. Kao i svi dosadašnji pristupi, i ovaj je moguć sa svih računala, ne samo Fakulteta već i KBC-a Split (obje lokacije), koja su unutar CARNetove mreže. A za sve one koji to još ne znaju, priručnici se mogu koristiti do sredine studenoga na adresi <http://omho.oxfordonline.com/>.

Mrežna stranica knjižnice Medicinskog fakulteta u Splitu

Združenim snagama: staro za novo u knjižnici

Ana Utrobičić, voditeljica Knjižnice

Davor Lukšić, voditelj Informatičke službe

Fotografirao: Bojan Zavrišek, ing.

Nova računala u punom pogonu

Nakon punih sedam godina strpljivog i marljivog opsluživanja svakodnevnih korisničkih potreba, a ponekad, priznajemo, i hirova, šesnaest isluženih i već dotrajalih knjižničnih računala ustupilo je mjesto novima. Promjena se dogodila krajem rujna, uoči početka nove akademske godine i ugodno iznenadila sve korisnike knjižnice.

Za svega nekoliko sati spretne su ruke Lea Roglića, najmlađeg djelatnika Informatičke službe, posložile sve dijelove u funkcionalnu cjelinu i od zastrašujuće gomile kojekakvih kutija i žica u tren oka napravile red. Onaj manje

vidljivi softverski dio posla već je bio obavljen pa je preostalo postaviti web-stranicu knjižnice za početnu i korisnicima prepustiti užitak isprobavanja novih strojeva. Bila je to i rijetka prilika za generalno čišćenje teško dostupnih zakutaka između računala i stolova, čemu su se najviše obradovale naše vrijedne spremice jer im je mreža isprepletenih žica i produžnih kabela stalno otežavala posao. Na kraju je sve mirisalo po tek otpakiranoj plastici i sredstvima za čišćenje.

Naravno, kako bi nova računala još dugo mogla sloviti za nova, podsjećamo sve marne i nemarne, stare i nove, aktivne i potencijalne korisnike da postoje i neka pravila za njihovo korištenje. Kako to obično biva s javnim računalima, na njima se ne smiju mijenjati utvrđene postavke niti ih se smije koristiti za neprihvataljiva ponašanja na internetu. Svako od tih računala ima svoju stalnu IP-adresu unutar CARNetove mreže i lako se može utvrditi ako ga neki razigrani korisnik zlorabi u internetskom prometu. Mogu se koristiti do mile volje za ozbiljna pretraživanja dostupnih baza podataka, e-knjiga i e-časopisa te drugih oku i duhu ugodnih sadržaja na internetu, on-line kataloga naše i ostalih knjižnica (koliko god to dosadno zvučalo), pregledavanje i slanje e-maila s vlastitim korisničkim računa i tomu slično. Na njima se mogu pisati seminarski i ostali radovi koji se po uspješnom završetku posla ipak trebaju pohraniti na vlastiti prijenosni medij. Dio opremljen računalima svakako je najfrekventniji prostor knjižnice i širom je otvoren korisnicima svakoga radnog dana od 8 do 21 sat.

Nastavna informatička oprema

Davor Lukšić, dipl. ing.; Bojan Zaviršek, ing.; Leo Roglić

Pred početak nove akademske godine 2009./2010. Informatička služba Medicinskog fakulteta u Splitu obavila je redoviti periodički pregled nastavne informatičke opreme (nastavna računala, računala u informatičkim učionicama, LCD projektori).

Obavljeno je potrebno servisiranje, te nadogradnja programske podrške na svim nastavnim računalima, kao i u pet informatičkih učionica (ukupno 85 računala). Sva informatička oprema je ispravna i u funkciji.

Uz podršku uprave Fakulteta kontinuirano se obnavlja postojeća nastavna informatička oprema, te nabavlja nova. Tako je u siječnju ove godine obnovljena Informatička učionica 112 s deset novih osobnih računala za održavanje nastave, dok je krajem rujna 16 dotrajalih korisničkih računala u Knjižnici zamijenjeno novima.

GLOBAL BURDEN OF DISEASE

PROJEKT SVJETSKE ZDRAVSTVENE ORGANIZACIJE I BILLA GATESA

Dalibora Rako, prof.

“Global Burden of Disease” (GBD) najveći je javno-zdravstveni projekt u svijetu čiji je cilj precizno odrediti broj oboljelih, nemoćnih i umrlih od oko 150 bolesti i 25 rizičnih čimbenika za zdravlje u svim državama svijeta. Na ovaj način ojačat će se veza između zdravstvenih informacija i dokaza s politikom investiranja u međunarodnom zdravstvu. Provedba projekta započela je 2009. godine, financira ga zaklada Billa i Melinde Gates, provodi ga Svjetska zdravstvena organizacija, a u njega je uključeno više od 1 000 vodećih svjetskih stručnjaka iz područja biomedicinskih znanosti.

I Hrvatski centar za globalno zdravlje (HCGZ) prepoznao je važnost ovakvih projekata te u njima sudjeluje kroz Odjel za međunarodnu zdravstvenu politiku. Ovaj se odjel bavi sustavnim pronalaženjem i dokumentiranjem izvora vjerodostojnih informacija o zdravlju, osmišljavanjem metodologija kojima se te informacije mogu pretočiti u konkretne savjete osobama u međunarodnom zdravstvu koji donose odluke o investiranju u zdravstvenu skrb i zdravstvena istraživanja te evaluacijom rezultata različitih pristupa određivanju prioriteta kod investiranja u zdravstvenu skrb i zdravstvena istraživanja.

Prof. dr. sc. Igor Rudan zaslužan je što je Hrvatski centar za globalno zdravlje Medicinskoga fakulteta u Splitu postao voditeljem jedne od radnih skupina projekta “Global Burden of Disease” – one o globalnoj problematici gripe, upale pluća, meningitisa i sepse. Na tu su temu u rujnu ove godine u Dubrovniku u organizaciji HCGZ-a i Medicinskoga

fakulteta Sveučilišta u Edinburghu održana dva kongresa. U prvom tjednu sastali su se stručnjaci koji su aktivno uključeni u projekt “Global Burden of Disease” te se raspravljalo o dosadašnjim zaključcima i planovima za nastavak provođenja projekta. U drugom tjednu održan je kongres pod nazivom Modelling the impact of emerging interventions against childhood pneumonia. Na kongresu su se sakupili vodeći stručnjaci iz područja biomedicinskih znanosti, javnog zdravstva i farmaceutske industrije. Kongresu su također nazočili predstavnici zaklade Billa i Melinde Gates koji će na temelju dosadašnjih uspješnih rezultata osigurati sredstva za nastavak provedbe ovoga svjetski važnog projekta.

VIŠE OD 2 MILIJUNA DJECE U SVIJETU GODIŠNJE UMIRE OD UPALE PLUĆA

Još se do nedavno o problematici globalnoga dječjeg zdravlja znalo jako malo te su odluke o financiranju istraživanja različitih bolesti bile neproporcionalne stvarnim potrebama. Tako se u neke bolesti ulagao ogroman novac dok su druge bolesti koje su vodeći uzrok smrti i obolijevanja bile nepravedno zanemarivane. Primjerice, HIV/AIDS, malarija i tuberkuloza dobivale su od 10 do 50 puta više novca za istraživanje nego bolesti poput bakterijske upale pluća, meningitisa ili proljeva. Tek je u posljednjih nekoliko godina počelo veće oslanjanje na kritičko sažimanje postojećih dokaza umjesto isključivog oslanjanja na stručno mišljenje te je započelo intenzivno istraživanje na svjetskoj razini s ciljem sakupljanja svih raspoloživih informacija i dokaza o stvarnom opterećenju pojedinih bolesti i pravim prioritetima za ulaganja u svjetsko zdravstvo.

U časopisu Lancet objavljeno je istraživanje Katherine O'Brien i Jamesa Wattsa, koji su utvrdili da su bakterijska upala pluća i meningitis izravno odgovorni za jednak broj dječjih smrти kao HIV/AIDS, malarija i tuberkuloza zajedno. Ovo otkriće je tim više šokantno kada znamo da cijepivo protiv patogena *Streptococcus pneumoniae* i *Haemophilus influenzae* tip b (Hib), uzročnika bakterijske upale pluća i meningitisa, postoji i pokazalo se sigurnim i učinkovitim u ispitivanjima u zemljama u razvoju. Procjene dobivene kritičkim sažimanjem dokaza pokazale su da je postojeće učinkovito cijepivo isplativo te se može uklopiti u nacionalne programe imunizacije. Na taj bi se način mogao spriječiti velik broj dječjih smrти na globalnoj razini. Cilj GBD projekta je da iznađe metode kojima bi se usporedile potencijalne koristi postojećih i novih intervencija te da ih predstavi u odgovarajućem formatu koji bi investitorima olakšao donošenje odluka.

Projekt “Global Burden of Disease” želi prikupljanjem kvalitetnih dokaza probuditi svijest o stvarnim prioritetima u međunarodnom zdravstvu te iznaći načine učinkovite borbe za smanjenje broja dječjih smrти na globalnoj razini.

Osnivanje Tribine Medicinskog fakulteta u Splitu

doc. dr. sc. Deni Karelović

Početkom 2010. godine počinje s radom novi forum Medicinskog fakulteta u Splitu (MF), a zvati će se Tribina MF-a. Dekan MF-a, prof. dr. sc. Matko Marušić odavno razmišlja o Tribini pa se nuda da će ova inicijativa uspjeti u Splitu. Ciljevi Tribine će biti okupljanje, druženje i udruživanje akademske zajednice liječnika i stomatologa za nove projekte, učenje o novim spoznajama u struci i znanosti, dobivanje novih informacija o projektima MF-a i besplatno dobivanje bodova Hrvatske liječničke komore, Hrvatske stomatološke komore i MF-a. Predavanja će se organizirati jednom mjesečno u Velikoj predavaonici BSB zgrade MF-a, ponedjeljkom u 13:30 h, 10 puta godišnje izuzev u ljetnim mjesecima. Prvo predavanje najavljujemo za 18. siječnja 2010.

Predavači bi trebali biti provjeroeni dobri. Stvarao bi se *image* kako je prestižno biti pozvani predavač na Tribini

MF-a. Predavanje i druženje na Tribini bi s vremenom, moguće, postati jedan od stručnih uvjeta za napredovanje u znanstveno-nastavna zvanja.

Tribina će dobiti svoju mrežnu stranicu u sklopu MF-a, na kojoj će se nalaziti sve informacije, kao što su raspored tema predavanja, prijave predavača te mjesto za primjedbe i suradnju. Teme predavanja bit će od šireg interesa, no na subspecijalističkoj razini. Trajanje predavanja bit će 35-40 minuta s 10 ili više minuta rasprave, nakon koje bi slijedile kratke obavijesti o aktualnim zbivanjima na Fakultetu. Obavijesti o Tribini slale bi se putem fakultetskih mrežnih stranica, elektroničke pošte, plakata i pismenih obavijesti. Do kraja godine formirat će se povjerenstvo Tribine, sastavljeno od predstavnika svih specijalnosti medicinske i stomatološke struke, koje će provoditi strogu selekciju predavača.

Iskustva Zavoda za fiziologiju s financiranjem projekata iz fonda "Unity through Knowledge"

doc. dr. sc. Marko Ljubković

Gotovo svi pripadnici znanstvene zajednice složit će se s tvrdnjom da je znanost vrlo skupa aktivnost i da se, pogotovo danas, bez ulaganja značajnih materijalnih sredstava gotovo nemoguće baviti znanostu na međunarodno kompetitivnoj razini. Zbog načina financiranja znanstvenih projekata u Hrvatskoj, gdje većina sredstava dolazi od Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, vrlo je teško realizirati istraživačke potencijale i postići međunarodnu prepozнатljivost. Bez toga je, opet, iznimno teško zamisliti uspješnu prijavu bogatijim EU istraživačkim fondovima, iako se imamo pravo na njih prijavljivati.

Srećom, u zadnjih nekoliko godina u Hrvatskoj se pojavilo nekoliko dodatnih instrumenta financiranja, prvenstveno Nacionalna zaklada za znanost, visoko obrazovanje i tehnologiski razvoj Republike Hrvatske (NZZ) i fond Jedinstvo uz pomoć znanja (engl. Unity Through Knowledge – UKF). S obzirom da na Zavodu za fiziologiju, kao i na većini drugih laboratorija na našoj i sličnim ustanovama, imamo velike želje i dosta ideja sputanih finansijskim ograničenjima, u zadnje smo vrijeme usmjerili većinu pozornosti i energije prijavi projekata na te adrese. Posebno nam je bio zanimljiv UKF, jer nudi mogućnost prijavljivanja projekata raznih namjena i profila istraživača, o čemu je već bilo riječi na stranicama Glasnika i može se saznati više na www.ukf.hr.

Nakon godinu dana intenzivnoga rada sretni smo jer smo uspjeli dobiti četiri projekta UKF-a. Najveći odobreni projekt je u kategoriji 1B, voditelja prof. Željka Dujića, koji je usmjeren istraživanju fiziologije ronjenja. Iz našeg iskustva, a sudeći prema dobivenim recenzijama koje su obavljene iznimno kvalitetno, vrlo je važnu ulogu u financiranju projekta imala činjenica da voditelj projekta, suvoditelj hrvatskoga podrijetla zaposlen u inozemnoj ustanovi i ostali suradnici s međunarodnih ustanova imaju povijest uspješne suradnje u obliku zajedničkih publikacija i projekata. Nisam siguran je li to bilo i presudno ili možda čak i neophodno u odluci za financiranje, ali se u slučaju prof. Dujića jako svidjelo recenzentima. Također je snažna strana ove projektne prijave bila i značajno sufinanciranje projekta, koje je bilo znatno više od minimalno potrebnih 20%. Sve vas koji razmišljate o prijavi u ovu kategoriju projekata UKF-a, potreba za sufinanciranjem ne smije obeshrabriti, jer se ono ne mora nužno realizirati u gotovini. Sufinanciranje može biti u obliku radnih sati koje će suradnici provesti radeći na projektu, ili pak u laboratorijskoj opremi i sredstvima koje će suradnici posvetiti izvođenju komplementarnih eksperimenata, ili sredstvima uloženima u međusobne posjete istraživača.

Prilikom pisanja projekta i sastavljanja proračuna nužno je strogo se pridržavati uputa iz pravilnika koje se odnose i na ograničenja broja riječi, popunjavanje svih potrebnih kategorija, makar neke naizgled i ne imale toliko veze sa znanošću, i detaljno "prožvakavanje" kvalitete i točnosti engleskog jezika na kojem prijava treba biti napisana i koji je presudan zbog inozemnih evaluatora. Na kraju, potencijal koji UKF najviše želi vidjeti u prijavi projekta, uz kvalitetnu i produktivnu znanstvenu aktivnost, mogućnost je održivosti relativno dobrog financiranja i nakon završetka njihove finansijske potpore, što je izvedivo jedino putem uključivanja u međunarodne istraživačke mreže i prijavu stranih projekata.

Sva navedena pravila u značajnoj mjeri igraju ulogu i u ostalim kategorijama UKF projekata. Od 1. listopada našoj je grupi odobren i projekt kategorije 3B voditelj docentata Marka Ljubkovića i Jasne Marinović. Navedena je kategorija namijenjena mladim istraživačima koji su doktorirali u inozemstvu i žele nastaviti sa znanstvenim aktivnostima nakon povratka u domaće ustanove. Stoga je, osim pravila navedenih uz projekt prof. Dujića, važnu ulogu u financiranju ove prijave igrala podrška inozemnog laboratorija u kojem su kandidati radili prije povratka, kao i povezivanje s novim inozemnim etabliranim istraživačem koji radi u srodnom polju istraživanja i koji je zainteresiran za uspostavu nove suradnje s mladim kandidatima. U našem slučaju to je bio prof. Ulrik Wisloff s Norveškog instituta za znanost i tehnologiju, koji se također bavi istraživanjem kardioprotektivnih mehanizama u bolesti zatajenja srca i s čijim se metodama i pristupima možemo nadopunjavati. Uz sudjelovanje dr. Wisloffa Jasna i ja smo uspješno realizirali i dva UKF projekta kategorije 2A, koja je namijenjena posjeti mladim istraživača stranom laboratoriju u svrhu učenja novih metoda i uspostave nove suradnje. U našem slučaju, prvo smo prijavili i dobili projekte 2A kategorije, preko njih proveli pet tjedana u laboratoriju u Trondheimu, gdje smo uskladili znanstvene ciljeve i osmisili suradnju s prof. Wisloffom s kojim smo potom prijavili projekt u 3B kategoriji.

To je ukratko naše iskustvo s UKF-om. Najveće će nam zadovoljstvo biti ukoliko UKF bude zadovoljan s nama po završetku navedenih projekata, jer će to značiti da smo uspjeli ispuniti glavne ciljeve Fonda – međunarodnu suradnju i daljnje financiranje. Također, rado ćemo pomoći savjetom i sudjelovanjem svakom tko se želi prijaviti u nekoj od kategorija. Jedino što bismo dosad promijenili je doba godine posjete Norveškoj u sklopu 2A.

Maji Rogić znanstveni projekt UKF-a

OBAVIEST O DOBIVANJU POTPORE PROGRAMA 2A STJECANJE ISKUSTVA, FONDA JEDINSTVO UZ POMOĆ ZNANJA

Ana Sedlar, prof.
Katedra za neuroznanost

Mr.sc. Maja Rogić, dobitnica potpore programa 2A "Stjecanje iskustva", fonda Jedinstvo uz pomoć znanja

Mr. sc. Maja Rogić, znanstvena novakinja s Katedre za neuroznanost Medicinskoga fakulteta u Splitu dobila je znanstveni projekt fonda Jedinstvo uz pomoć znanja (eng. Unity through Knowledge Fund – UKF). Program Stjecanje iskustva 2A raspisuje UKF kako bi se lakše omogućilo mladim znanstvenicima i stručnjacima iz Hrvatske da uspostave suradnju, razmjenjuju profesionalne kontakte i razvijaju zajedničke

projekte s drugim europskim zemljama. Konačan cilj ovakvih projekata je stjecanje novih znanja i vještina koje će povećati međunarodnu konkurentnost sveučilišta u Hrvatskoj, pridonijeti inovativnim djelatnostima koje će potaknuti poboljšanje hrvatske znanstveno-tehnološke infrastrukture. Potpora uključuje putne troškove, troškove smještaja te osobne naknade za vrijeme boravka.

Dobitnica ove potpore, odnosno stipendije, zajedno je sa svojim mentorom prof. dr.sc. Vedranom Deletisom i mr.sc. Mariom Tudorom s Odjela za neurokirurgiju KBC-a Firule sudjelovala u uspostavljanju suradnje s Odjelom za neurokirurgiju Klinike Grosshadern Sveučilišta Ludwig-Maximilian u Münchenu u Njemačkoj. Na temelju uspostavljene suradnje i zahvaljujući potpori UKF-a mr.sc. Maja Rogić će kroz kratkoročne posjete toj ustanovi u sljedećih šest mjeseci provesti nužna mjerena za potrebe izrade svog doktorata. Potpora je dobivena za projekt pod nazivom Novi uvid u neurofiziologiju stvaranja govora (engl. A new insight to the neurophysiology of speech production), a ostvarit će se kroz više kratkoročnih posjeta klinici u Münchenu.

CroPainEd: Splitski projekt edukacije o boli

prof. dr. sc. Damir Sapunar

Medunarodna udruga za proučavanje boli (engl. International Association for the Study of Pain – IASP) dodijelila je projekt Laboratoriju za istraživanje boli Medicinskoga fakulteta u Splitu za organizaciju edukacija o boli. Voditeljica i autorka projekta Improving pain education in Croatia through inter-professional education - CroPainEd je doc. dr. Livia Puljak, a suradnici su djelatnici laboratorija i Ambulante za liječenje boli Kliničkoga bolničkog centra Split. U sklopu projekta organizirat će se četiri besplatne radionice i elektronski tečaj stalnoga medicinskog usavršavanja za zdravstvene djelatnike na temu boli. Svrha projekta je podizanje svijesti o potrebi inter-profesionalne suradnje u liječenju akutne i kromične boli. Prva radionica namijenjena je stomatolozima, a sljedeće tri lijećnicima. Radionice za liječnike organizirane su kao tečajevi I. kategorije s 20 sati nastave i pismenim testom, nakon čega sudionici dobiju 10 bodova od Hrvatske liječničke komore.

Zainteresirani za sudjelovanje ili organiziranje radionica i unaprjeđenje edukacije o boli u Hrvatskoj mogu se javiti u naš Laboratorij za istraživanje boli.

Dr. sc. Marko Jukić predaje na tečaju o boli u listopadu u Splitu

Vesna Boraska u Velikoj Britaniji

doc. dr. sc. Livia Puljak

Dr. sc. Vesna Boraska dobitnica je "Postdoc" stipendije Nacionalne zaklade za znanost, visoko obrazovanje i tehnologiski razvoj Republike Hrvatske (NZZ) za projekt "Analiza i interpretacija cjelogenomske studije povezanosti: primjena u projektu 10 001 Dalmatinac". Dr. sc. Boraska će svoje 11-mjesečno poslijedoktorsko usavršavanje provesti na Wellcome Trust Sanger Institututu u Cambridgeu u Velikoj Britaniji pod mentorstvom dr. sc. Eleftherie Zeggini.

Osnovni ciljevi predloženoga projekta uključuju planiranje, analiziranje i interpretaciju velikih cjelogenomskih studija povezanosti radi što boljeg razumijevanja genetičke osnove složenih bolesti. Primjenjena komponenta istraživanja bit će usredotočena na projekt 10,001 Dalmatinac u koji je uključeno 2 500 ispitanika s područja Visa, Korčule i Splita. U projektu će se analizirati nekoliko specifičnih antropometrijskih karakteristika koje su do sada bile povezivane s bolestima koje jako opterećuju javno zdravstvo (npr. demencija, Alzheimerova bolest i pretilost). Očekuje se da će tijekom trajanja stipendije i naknadnim istraživanjem po povratku u Hrvatsku biti otkrivene nove genske varijante povezane s istraživanim antropometrijskim značajkama. Predloženi projekt u skladu je sa strateškim planom razvoja Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Splitu te promovira znanje, mobilnost, međunarodnu suradnju i potiče znanstvenu konkurentnost.

dr. sc. Vesna Boraska

Katarina Vukojević u Kanadi

doc. dr. sc. Livia Puljak

dr. sc. Katarina Vukojević

U sklopu suradnje Sveučilišta u Splitu i Sveučilišta u Torontu dr. sc. Katarina Vukojević je pozvana na poslijedoktorsko usavršavanje na projektu Kanadskog instituta zdravlja "Catalyst Grant: Invention and High-Risk, High-Benefit Research".

Dr. Vukojević će svoje šestomjesečno poslijedoktorsko usavršavanje provesti na Terence Donnelly Centre for Cellular and Biomolecular Research u Torontu u Ontariju u Kanadi pod mentorstvom prof. dr. sc. Igora Štagljara. Cilj istraživanja je pronaći brojne stanične receptore (receptor tyrosine kinases & G-protein coupled receptors), koji se vežu na citoplazmatsku deacetilazu pod imenom HDAC6. Prvi manuskript koji opisuje to otkriće (kolaboracija s grupom Ivana Đikića) nedavno je poslan u Nature Cell Biology u kojem se očekuje njegovo publiciranje. Tijekom boravka u Kanadi dr. Vukojević će steći nova znanja na području molekularnih mehanizama nastanka raka te naučiti potrebne metode istraživanja koje će se moći primijeniti i u našim laboratorijima.

Ljetna škola znanstvene komunikacije u Splitu

Lana Bošnjak, dipl. ing.

Polaznici i predavači Ljetne škole znanstvene komunikacije

Od 13. do 17. srpnja 2009. g. 20 studenata doktorskih studija različitih znanstvenih područja, od medicine, preko psihologije i sociologije do elektrotehnike, geologije i lingvistike imali su priliku prisustvovati Ljetnoj školi znanstvene komunikacije. Škola je bila namijenjena polaznicima doktorskih studija koji rade na objavi rezultata svojih istraživanja u međunarodnim znanstvenim časopisima s recenzijom. Troškovi putovanja i smještaja svih sudionika pokriveni su iz sredstava programa Nacionalne zaklade za znanost, visoko obrazovanje i tehnologiski razvoj Republike Hrvatske (NZZ).

Predavači na Ljetnoj školi bili su urednici časopisa Croatian Medical Journal, profesori Ana i Matko Marušić te statistički urednik časopisa i istraživač iz područja psihologije, dr. Darko Hren. Strani predavači bili su stručnjaci iz područja znanstvene komunikacije: Elizabeth Wager, predsjednica udruge Committee on Publication Ethics, dr. Faith McLellan, bivša urednica uglednog časopisa The Lancet i stručnjak za evaluaciju naputaka za praksu Svjetske zdravstvene organizacije te prof. Christopher Palmer, profesor medicinske statistike na Sveučilištu Cambridge.

Tijekom Ljetne škole znanstvene komunikacije polaznici su usvojili znanja o recenzijskom i uredničkom postupku u znanstvenom časopisu, osnovnoj građi članka i temeljima znanstvenog pisanja zasnovanog na dokazima, prikazivanju rezultata istraživačkog rada, uključujući i osnove statističkog razmišljanja, odgovornoj provedbi znanstvenog istraživanja i znanstvenoj čestitosti te vještini kritičkoga čitanja znanstvenoga članka i procjene valjanosti rezultata. Pristup temama bio je interdisciplinaran jer su i predavači i polaznici došli iz različitih znanstvenih područja. Primjeri su bili nužno više biomedicinski, iz dva razloga – većina predavača radi u biomedicinskim časopisima, a biomedicinsko područje ima najsnajniju regulativu prikazivanja podataka u znanstvenom članku, tako da se na tim primjerima može najbolje vježbati sustavan pristup prikaza podataka. Glavni oblik rada Ljetne

škole znanstvene komunikacije bila je tzv. "klinika za članke" ("Paper Clinic") – praktične grupe u kojima se sustavno raspravljalo o svim dijelovima konkretnih znanstvenih članaka koje su napisali polaznici Ljetne škole. Na taj su način polaznici ne samo učili na vlastitim podatcima nego su dobili korisne upute za poboljšanje članaka prije slanja u časopis, te se upoznali s detaljima recenzijskog i uredničkog rada.

Fakultet organizirao međunarodnu znanstvenu ljetnu školu u Trilju

Ana Poljičanin, dr. med.

Sudionici ljetne škole okruženi triljskim zelenilom

Do lipnja 2009. godine gore navedeni naslov mogao bi neupućenima zvučati jedino kao naslov znanstvenofantastičnog filma, jer - kakve veze ima mali grad Trilj u Dalmatinskoj zagori sa znanosti? U nemogućoj misiji organizacije ovogodišnje znanstvene ljetne škole u Trilju sudjelovalo je 20-ak poslijediplomanada i istraživača iz različitih područja znanosti pod pokroviteljstvom Medicinskog fakulteta u Splitu. Suorganizatori, uz naš fakultet, bili su časopisi *Journal of Electrocardiology*, *Croatian Medical Journal* i *Anatolian Journal of Cardiology*.

Organizatori ove ljetne škole htjeli su sudionicima pomoći u razvijanju organizacijskih vještina za osnivanje međunarodnih istraživačkih timova i provođenje istraživačkih projekata, u razvijanju komunikacijskih vještina (posebice vještina pregovaranja, argumentacije i kritičkog vrednovanja), kao i vještina potrebnih za vođenja radionica ovakvog tipa.

Tijekom petodnevnoga intezivnog druženja i rada, izloženi visokom stresu i očekivanjima, nadilazeći granice naših osobnih mogućnosti i prelazeći barijere koje su dijelom proizlazile iz različitog podrijetla i edukacije, uspjeli smo postići sve gore navedene ciljeve organizatora škole. Nadam se da će ova ljetna škola postati tradicionalan oblik edukacije kako bi i drugi kolege imali mogućnost steći neprocjenjivo iskustvo, znanje i vještine.

Potreba za sustavnom i kvalitetnom izobrazbom doktoranada u znanstvenoj komunikaciji vidljiva je iz podatka da samo oko 30% disertacija iz biomedicinskog područja u Hrvatskoj rezultira publikacijom u međunarodnom znanstvenom časopisu. Stoga je i glavni cilj Ljetne škole znanstvene komunikacije bio konkretan doprinos izvrsnosti u publiciranju rezultata istraživanja u okviru doktorskih disertacija.

Četvrti hrvatski kongres o šećernoj bolesti u Bolu

doc. dr. sc. Slaven Kokić, dr. med.

Četvrti hrvatski kongres o šećernoj bolesti održao se od 27. -31. svibnja 2009.g. u Bolu na Braču, pod pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske Stjepana Mesića, a uz prisustvo doajena hrvatske dijabetologije akademika Zdenka Škrabala, prvoga učitelja više generacija danas iznimno uspješnih i kvalitetnih dijabetologa. Kongresu je predsjedavao doc. dr. sc. Slaven Kokić, uz počasne predsjednike akademika Zdenka Škrabala i prof. dr. sc. Izeta Aganovića.

Duga i plodna tradicija hrvatskih dijabetologa u prekrasnom mediteranskom okružju Brača obogaćena je susretom, druženjem i razmjenom stručnih i znanstvenih spoznaja oko 300 sudionika kongresa iz Hrvatske, 50 iz Bosne i Hercegovine, 20 iz Makedonije i 5 iz Kosova. Radni dio kongresa bio je organiziran u blokovima predavanja s ciljnim temama, simpozijima i prikazima postera. Osim uvaženih domaćih predavača, poticaj radnom dijelu kongresa dali su i strani predavači poput Markolfa Hanefelda, Antonia Cieriella, Vlade Vuksana i Karen Adamson.

Uz veliki uloženi trud svih predavača, predavanja su obuhvatila recentna saznanja iz raznih područja dijabetologije s najaktualnijim temama kao što su novosti u liječenju šećerne bolesti tipa 2, svjetske smjernice za liječenje šećerne bolesti tipa 2 u okviru hrvatskih mogućnosti, hrvatski model liječenja šećerne bolesti, uloga prehrane u liječenju šećerne bolesti, predijabetes, neonatalni dijabetes, liječenje šećerne bolesti tipa 1 matičnim stanicama, regeneracija beta stanica, transplantacija gušterače i bubrega, dislipidemija, kompjutorizacija analize regulacije glikemije, glukovarijabilnost i individualizacija.

Uz sva bogata stručna i znanstvena zbivanja ni kulturna dogođanja nisu svojom kvalitetom zaostajala, tako da su svoj veliki doprinos dali splitski liječnici pjevači, poznati tenori Stefan Kokošov i Sveti Komnenović-Matošić te estradna zvijezda Jasmin Stavros. Razgled dominikanskog samostana i izlet na visoravan Brača oplemenili su našu viziju bogastva lijepa naše Hrvatske.

U Splitu organiziran urološki kongres

Tajnica Organizacijskog odbora

mr. sc. Žana Saratlija Novaković, dr. med.;
specijalizantica urologije

Urazdoblju od 23. do 27. rujna 2009. godine održan je 4. hrvatski urološki kongres s međunarodnim sudjelovanjem u hotelu Le Meridien – Lav. Ovim skupom Hrvatsko urološko društvo nastavlja tradiciju organiziranih stručnih sastanaka hrvatskih urologa. Čast organizacije ovaj je put pripala Odjelu za urologiju KBC-a Split, na čelu s predsjednikom Organizacijskoga odbora dr. Vedranom pl. Cindrom. Prethodna tri kongresa održana su u Zagrebu, Rijeci i Osijeku. Nakon dvije godine intenzivnih priprema i rada na organizaciji znanstvenoga i socijalnoga dijela kongresa nismo nijednog sudionika ostavili ravnodušnim. Teme kongresa (karcinom prostate, tumori mokraćnog mjehura, tumori bubrega, transplantacija bubrega, laparoskopija u urologiji, urolitijaza, erektilna disfunkcija i slobodne teme) svojom zanimljivosti privukle su velik broj urologa. Preko 250 registriranih sudionika iz zemlje i svijeta, oko 110 prijavljenih sažetaka, zanimljiva predavanja, dinamične rasprave, satelitski simpoziji, izložba medicinske opreme i lijekova omogućili su razmjenu znanja i iskustva na području kliničke i eksperimentalne urologije.

Bogat društveni program u prekrasnom splitskom okružju omogućio je neslužbeno druženje i urološke rasprave u opuštenoj atmosferi.

Iako je velik trud iza nas, možemo biti ponosni na ukazanu čast da organiziramo tako važan skup kao i na činjenicu da su obavljenim poslom svi bili zadovoljni.

Članovi Organizacijskog odbora 4.hrvatskoga urološkog kongresa s međunarodnim sudjelovanjem

Kongres Saveza pedijatrijskih društava Bliskog Istoka i Mediterana

prof. dr. sc. Vjekoslav Krželj
dopredsjednik Upravnog odbora UMEMPS-a

Uotelu Croatia u Cavatu od 30. rujna do 3. listopada 2009. godine održao se 32. kongres Saveza pedijatrijskih društava Bliskog Istoka i Mediterana (engl. Union of Middle Eastern and Mediterranean Pediatric Societies – UMEMPS) koji okuplja 27 nacionalnih pedijatrijskih društava. UMEMPS djeluje od 1966. godine kada je službeno registriran u Međunarodnom pedijatrijskom udruženju (engl. International Pediatric Association - IPA). Kongres se održao pod visokim pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske gospodina Stjepana Mesića i Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske. Supokrovitelji kongresa bili su Županija splitsko-dalmatinska, Županija dubrovačko-neretvanska, Grad Zagreb i grad Dubrovnik.

Tijekom četverodnevnoga rada kongresa uvaženi pozvani predavači i odabrani prijavljeni sudionici prezentirali su suvremena dostignuća i nove znanstvene spoznaje iz područja pedijatrije. Na plenarnim sjednicama osobita je pozornost posvećena položaju i pravima djece i dječje zdravstvene zaštite u 21. stoljeću, utjecaju okoliša na zdravlje

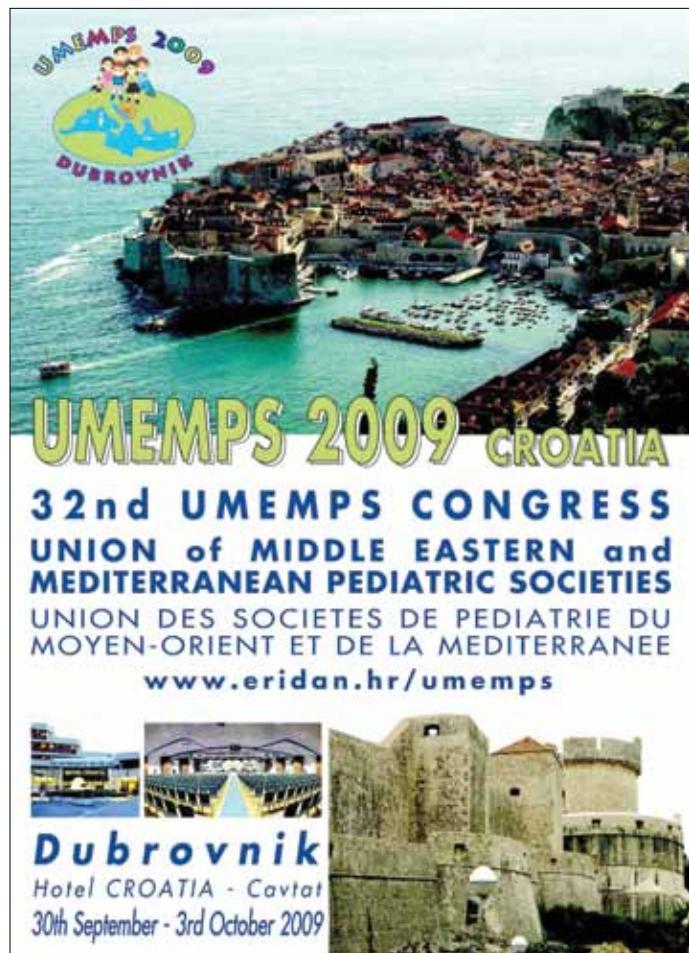
djece, globalizaciji u perinatalnoj medicini i pogreškama u dijagnostičkom pristupu u pedijatriji. Održano je predavanje o novom primitivnom refleksu u djece te o iskustvima partnerskog odnosa u promicanju zdravlja djece u Dubrovniku i Hrvatskoj. Ukupno je bilo 68 predavanja i 82 postera. Posebnu je pozornost privukao način prezentacije postera. Na panoima su uz postere bile postavljene vrećice za poruke i komunikaciju s autorima, a svi su posteri komentirani na posebnom poster-simpoziju tijekom kojeg su neki od njih, odabrani od znanstvenog odbora kongresa, bili i predstavljeni s kratkim usmenim priopćenjem.

Tijekom znanstvenih simpozija zapažena su bila predavanja i rasprave o rotavirusnim, pneumokoknim i HPV infekcijama te mogućnostima cijepljenja, zatim skupina predavanja o dijagnostici, endoskopiji i kirurškom liječenju opstrukcijskih oboljenja dušnika, predavanja o liječenju prirođenih srčanih grešaka i endoskopiji probavnog sustava. Izuzetno je zanimanje pobudio okrugli stol o edukaciji koja se organizira za osposobljenost pedijatara i medicinskog osoblja u reanimaciji i hitnim stanjima u pedijatriji. Aktualne teme bile su i transplantacija bubrega u djece, uloga ultrazvuka u evaluaciji infekcija mokraćnog sustava, neonatalni skrinin, značaj genetskog savjetovališta, tuberkuloza u djece danas, nosokomialne infekcije, problemi prehrane u dječjoj dobi i osobitosti adolescentne medicine.

Na kongresu je sudjelovalo 293 sudionika iz zemalja članica UMEMPS-a koji su osim znanstvenim sadržajem bili oduševljeni i društvenim događanjima u prekrasnom krajoliku dubrovačke rivijere. Na svečanom otvaranju nastupio je folklorni ansambl Lindo, a ugodno druženje uz prigodni domjenak nakon svečanoga otvaranja na veličanstvenim terasama hotela Croatije u Cavatu obogatio je izvrsni nastup dubrovačkog jazz sastava. Gosti i sudionici kongresa svakodnevno su obilazili Dubrovnik i njegovu okolicu, imali su prilike uživati u nastupu Dubrovačkog simfonijskog orkestra te svečanoj večeri u Gradskoj kavani uz nastup ansambla s programom renesansne glazbe.

Tijekom kongresa održana je generalna skupština UMEMPS-a te je izabran novi Upravni odbor u sastavu: predsjednik Ali Halabi (Jordan); dopredsjednik Vjekoslav Krželj (Hrvatska); generalni tajnik Enver Hasanoglu (Turska); blagajnik Robert Sacy (Libanon); članovi Maria Kalmanti (Grčka), Ahmed Younes (Egipat), Jean Christophe Mercier (Francuska), Ivan Vidmar (Slovenija), Ali Al Matti (Jordan) i Saayda Ben Becher (Tunis). Na skupštini je zaključeno da će se sljedeći redoviti 33. kongres UMEMPS-a održati 2010. godine u Jordanu.

Članovi Katedre za pedijatriju Medicinskog fakulteta u Splitu svojim predavanjima značajno su doprinijeli kvaliteti kongresa te su u potpunosti podnijeli teret organizacije ovoga do sada najznačajnijega međunarodnoga pedijatrijskog kongresa u Hrvatskoj.

Intraoperativna neurofiziologija - nova grana kliničke neurofiziologije

Mr. sc. Maja Rogić,
Katedra za neuroznanost

Hrvatska kao domaćin kongresa međunarodnog društva za intraoperativnu neurofiziologiju

Intraoperativna neurofiziologija, nova je grana kliničke neurofiziologije koja kao multidisciplinarno područje uključuje kliničke neurofiziologe neurokirurge, ortopedske kirurge, vaskularne kirurge i anesteziologe. Intraoperativno praćenje neurofizioloških signala obuhvaća korištenje neurofizioloških tehnika u otkrivanju promjena u funkcionalnom integritetu središnjeg i perifernog živčanog sustava, koje mogu biti uzrokovane kirurškim ozljedama i ozljedama koje nisu inducirane kirurškim putem, ali koje se događaju intraoperativno. Neke od tehnika neurofiziološkog praćenja koje se koriste intraoperativno su evocirani potencijali (somatosenzorički, motorički, slušni, vidni), elektromiografija, elektroencefalografija i dr. Intraoperativno neurofiziološko praćenje omogućuje smanjivanje rizika

od postoperativnog deficitita, kao što su govorne i jezične poteškoće, slabost mišića, paraliza, gubitak sluha itd.

Rutinsko neurofiziološko intraoperativno praćenje (engl. monitoring) razvijeno je tijekom 1980-ih u SAD-u i Japanu, kada je osnovano Društvo za intraoperativno neurofiziološko praćenje (engl. American Society for Neurophysiologic Monitoring - ASNM). Godine 2006. osnovana je Međunarodna udruga za intraoperativnu neurofiziologiju (engl. International Society of Intraoperative Neuropophysiology - ISIN) kako bi se proširila i ojačala međunarodna suradnja između kirurga, neurologa, neurofiziologa i anesteziologa širom svijeta. Osnivač i prvi predsjednik tog društva je prof. dr. sc Vedran Deletis.

Unatoč važnosti, intraoperativno neurofiziološko praćenje u Europi još uvek nije široko primjenjeno u odnosu na SAD. Prvi europski simpozij Implementacija i poboljšanje

intraoperativnoga neurofiziološkog praćenja organiziran je 2006. godine u Groningenu u Nizozemskoj. Glavna tema simpozija bila je prikazati trenutno stanje intraoperativne neurofiziologije u Europi u odnosu na SAD, kao vodeće zemlje na polju intraoperativne neurofiziologije. Nedugo nakon održanog simpozija, 2007. godine je održan i prvi kongres ISIN-a u Lucernu u Švicarskoj. Nije slučajnost da su oba susreta održana u Europi, kao i sljedeći kongres ISIN-a, koji će se održati u Dubrovniku od 12. do 14. studenog 2009. godine (www.isincroatia2009.com/). Domačin ovog kongresa je prof. dr. sc. Vedran Deletis. Dosadašnji rezultati iz područja intraoperativne neurofiziologije i predložene smjernice za razvoj europske intraoperativne neurofiziologije predstavljene u Groningenu bili su pravi pokazatelj visoke kvalitete rada koja dolazi iz različitih europskih zemalja. Stručnjaci će na drugom kongresu ISIN-a, u Dubrovniku, pokazati uspješnost područja intraoperativne neurofiziologije, a naš je cilj svjetskim stručnjacima predstaviti smjernice razvoja ovoga područja u našoj domovini.

Hrvatska kao domaćin kongresa Internacionalnog društva za intraoperativnu neurofiziologiju. Prikazana je umanjena verzija originalnog postera koji je tiskan za kongres. Autori postera su Maja Rogić, Vedran Deletis i Ivan Kelava

XVI. kongres Hrvatske udružbe obiteljske medicine u Splitu

Marion Kuzmanić, dr. med.

U hotelu Le Meridien Lav od 23. do 25. travnja 2009. godine održao se XVI. kongres Hrvatske udružbe obiteljske medicine (HUOM) na kojem smo ugostili 900 lječnika i lječnika iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Slovenije i Makedonije.

U ime Katedre obiteljske medicine, organizatora i domaćina nazočne je pozdravila prof. dr. Mirjana Rumboldt, pročelnica Katedre obiteljske medicine Medicinskog fakulteta u Splitu. Podsetila nas je da je Hrvatska kolijevka opće/obiteljske medicine. Prije skoro pola stoljeća (davne 1960.) zahvaljujući entuzijazmu i vidovitosti skupine stručnjaka, sljedbenika Andrije Štampara s istoimene škole zdravlja, rođena je prva specijalizacija opće medicine na svijetu. Naglasila je kako to nije samo struka sa svim svojim posebnostima već i akademska disciplina koja raste i biva prepoznata među kolegama. Neki od naših cijenjenih gostiju na otvaranju bili su prof. dr. Zoran Đogaš, prodekan za nastavu Medicinskog fakulteta u Splitu, prof. dr. Dujomir Marasović, ravnatelj KBC-a Split i pročelnik za zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije, prim. dr. Hrvoje Minigo, predsjednik HLK-a, prof. dr. Željko Metelko, predsjednik Hrvatskoga lječničkog

zbora, i dr. Miran Propadalo, ravnatelj Županijskog doma zdravlja. Nakon prigodnih riječi gostiju kongres je službeno otvorio predsjednik HUOM-a, prim. dr. Dragomir Petrić, a uveličali su ga splitski lječnici pjevači, poznati po svom nadahnutom pjevanju.

Prof. dr. Igor Švab, predsjednik europskoga ogranka Svjetske udruge obiteljskih lječnika (WONCA), podijelio je s nama svoja promišljanja o ulozi i mjestu obiteljskog lječnika u sadašnjem trenutku. Rekao je da je u središtu našeg interesa oduvijek bio čovjek i svi naši postupci usmjereni su njemu. Poznajemo ga u svim aspektima života i to nas povezuje na osobnoj razini, a holistički pristup bolesniku dobiva osobnu notu. Naglasio je važnost WONCA Europe u okupljanju obiteljskih lječnika, promicanju obiteljske medicine, širenju znanja i poticanju komunikacije među lječnicima te sudjelovanja u stvaranju svjetskih smjernica.

Teme ovogodišnjeg kongresa bile su "Duševni poremećaji u skrbi obiteljskog lječnika" i "Prevencija kardiovaskularnih bolesti". Bilo je zanimljivo saznati novosti od priznatih stručnjaka, čuti kako rade kolege u specifičnim uvjetima

Sudionici XVI. kongresa Hrvatske udružbe obiteljske medicine

Branko Granić, Petar Martinović i Antea Doris Pavišić. Nije im bilo teško složiti materijale, pripremiti torbe, proći kroz prijavljivanje i dijeljenje akreditacija za više od 900 lječnika,

pojedinih radnih mјesta te sudjelovati svojim pitanjima i promišljanjima u raspravama. Kongresni Zbornik sadržava 42 rada, a posebno nas raduju oni napisani u suradnji sa studentima medicinskih fakulteta u Zagrebu i Splitu.

U organizaciji su pomogli studentice i studenti II. i VI. godine Medicinskoga fakulteta u Splitu: Ana Barić, Josipa Domazet, Edita Dražić, Dalibora Rako, prof.

biti dostupni za sve nejasnoće i pitanja, a sve to sa širokim osmijehom na licu, zaraznim entuzijazmom i nepresušnom energijom. Bez njih ovaj kongres ne bi bio tako uspješan i.... pssst...nemojte nikome reći, ali čini mi se da je budućnost splitske medicine sigurna s ovakvим studentima.

U pauzama su se ispijale kave na terasi hotela, radovali smo se susretima s kolegama koje dugi nismo vidjeli, zabavljali smo se i družili na svečanoj večeri, na štandovima farmaceutskih tvrtki, šetali po gradu, sve do subotnjeg poslijepodneva. I onda redom - službeno zatvaranje kongresa, oproštaj s onima koji putuju kući, skupljanje preostalih materijala i pozdravljanje s vrijednim članovima koji su sudjelovali u organizaciji. Druženje je bilo i ugodno i korisno, tako da s radošću čekam sljedeći kongres dogodine u Zadru. Do tada, svaki put kad me pritisnu zahtjevi koje pred mene donosi svakodnevni rad u nama specifičnim uvjetima, pokušat ću se prisjetiti onoga nepogrešivog osjećaja da sam baš tamo gdje mi je mjesto i potrudit ću se uvijek pronaći način da ostanem lječnica kojoj je bolestan čovjek najvažniji.

Na Medicinskom fakultetu u Splitu održan prvi hrvatski Cochrane simpozij

Dalibora Rako, prof.

Predavači Prvog hrvatskog Cochrane simpozija (s lijeva na desno): dr. Mirjana Huić, dr. Dario Sambunjak, dr. Lorenzo Moja, dr. Marina Davoli, prof. Alessandro Liberati, doc. Livia Puljak, prof. Davor Štimac i prof. Matko Marušić.

Prvi hrvatski Cochrane simpozij održan je 27. lipnja 2009. u Splitu kako bi se hrvatski zdravstveni djelatnici pobliže upoznali s mogućnostima koje nudi Cochrane knjižnica te naučili osnovne informacije o izradi Cochrane sustavnih preglednih članaka. Simpoziju je prisustvovalo 75 zdravstvenih djelatnika iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine, a predavači su bili stručnjaci iz Italije i Hrvatske.

Bilo je zanimljivo čuti iskustva talijanskih kolega, dr. Alessandra Liberatija, direktora talijanskoga Cochrane centra, dr. Lorenza Moje, zamjenika direktora talijanskoga

Cochrane centra i dr. Marine Davoli, glavne urednice uredničke skupine za droge i alkohol (engl. Cochrane Drug and Alcohol Review Group).

Dr. Moja je opisao iskustva iz vlastite prakse, tijekom koje je nekritički propisivao lijekove koje su mu preporučivali predstavnici farmaceutskih tvrtki. Kad se naučio koristiti izvorima informacija o medicini utemeljenoj na dokazima, prestao je s takvim načinom rada. Dr. Davoli je objasnila kako Cochrane kolaboracija izbjegava duplikacije rada na način da je autorov naslov zaštićen čim ga prijavi – nijedan drugi autor u svijetu ne može istovremeno raditi Cochrane članak na istu temu. Čimbenik utjecaja (engl. impact factor) Cochrane knjižnice za 2008. godinu je 5,1, što ovu publikaciju čini vrlo privlačnom autorima širom svijeta.

Na simpoziju je sudjelovalo i nekoliko hrvatskih stručnjaka. Dr. Mirjana Huić, v.d. rukovoditelja Instituta za klinička istraživanja KB Sestara milosrdnica, govorila je o brojnim neetičkim istraživanjima i namjerno iskrivljenim rezultatima istraživanja koja se rade kako bi se dobre osobine nekoga lijeka naglasile, a loše sakrile. Zbog toga je, rekla je dr. Huić, potrebno da zdravstveni djelatnici nauče pronaći i protumačiti najbolje dokaze u medicini kako bi mogli kritički procijeniti znanstvenu literaturu i pomoći pacijentu na najbolji mogući način. Dr. Dario Sambunjak je opisao prednosti izrade sustavnoga preglednog članka kao predmeta doktorske disertacije. Ovakav članak sadrži sve elemente istraživanja

– od postavljanja hipoteze, pretraživanja literature, kritičke procjene literature, analize podataka, pisanja diskusije, itd. Sustavni pregled literature originalan je znanstveni rad, sekundarno istraživanje koje nastaje analizom postojećih primarnih istraživanja. Osim toga, izradom ovakve doktorske disertacije student mnogo manje ovisi o mentoru. Prof. dr. Davor Štimac iz KBC Rijeka, koji je već niz godina uključen u rad Cochrane kolaboracije, opisao je svoje praktično iskustvo u izradi Cochrane sustavnoga preglednog članka.

Prvi hrvatski Cochrane simpozij pripreman je otprilike pola godine, a organizirali su ga Dalibora Rako, Davor Lukšić, Ana

Utrobičić, Matko Marušić, Ana Marušić, Katarina Vukovjević, Sandra Kostić i Livia Puljak – djelatnici Medicinskoga fakulteta u Splitu, uz velikodušnu finansijsku potporu samog fakulteta. Simpozij je održan pod pokroviteljstvom Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa te Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi.

Hrvatski ogrank Cochrane kolaboracije namjerava organizirati Cochrane simpozij svake godine kako bi hrvatski zdravstveni djelatnici imali priliku upoznati se s Cochrane knjižnicom, naučili kako je koristiti te se zainteresirali da i sami postanu Cochrane autori.

Međunarodni simpozij kliničke i primijenjene anatomske

NOVI SAD, 17.-19. RUJNA 2009.

Ana Poljičanin, dr.med.

Simbol Novoga Sada je Petrovaradinska tvrđava, a simbol tvrđave je stari sat.

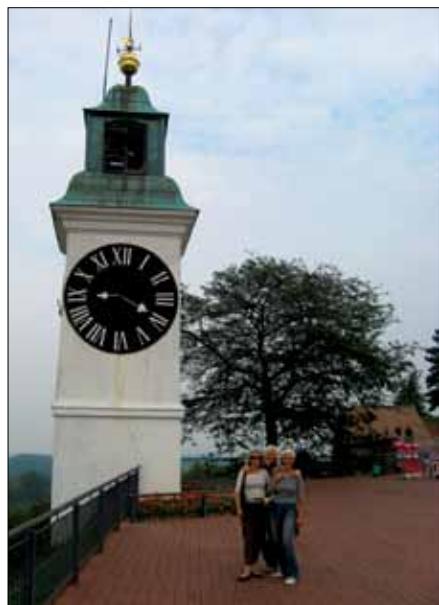
Iako na prvi pogled izgleda sasvim obično, on je u stvari jedan vrlo neobičan sat. Tako i ništa manje neobično nije bilo putovanje u Novi Sad na koje se otisnulo svih pet asistenata Katedre za anatomiju - Jure Aljinović, Ana Čarić, Vana Košta, Maja Marinović Guić i Ana Poljičanin - naoružanih usmenim i poster prezentacijama.

Kad smo dobili prvu obavijest o održavanju kongresa, odmah smo se odlučili na odlazak jer je tema skupa bila primjena anatomije u nastavi, znanosti i praksi. Već desetljećima postoji uvjerenje da je anatomija "mrtva znanost", anatomska sekcija je postala opsolentna, a računalni programi i plastični modeli sve se više uvode u nastavu kao primjerena zamjena. Nerado priznajem da smo i mi polako postali poklonici ovog uvjerenja, suočeni s nedostatkom interesa za darivanje tijela i zahtjevima velike satnice koju ima anatomija.

Ovaj kongres jasno je pokazao da anatomija kao znanost ne samo da nije umrla već je razvojem računalne dijagnostike, kao što je kompjutorizirana tomografija i magnetska rezonancija, minimalne invazivne kirurgije i endoskopskih pretraga postala osnova za edukaciju kako liječnika opće medicine tako i specijalizanata iz različitih kirurških struka. Anatomska sekcija se ponovno smatra zlatnim standardom anatomske edukacije jer samo putem sekcije student ima mogućnost na ispravan način upoznati detaljnju građu ljudskog tijela, razviti manualne vještine i usvojiti medicinsku terminologiju.

Asistenti Katedre za anatomiju vratili su se s ovog kongresa puni entuzijazma i s čvrstom odlukom da će kao i do sada u svom nastavnom i znanstvenom radu slijediti staru kinesku poslovicu:

*Kaži mi, zaboravit će,
pokaži mi, zapamtit će,
uradim li sam, razumjet će!*

(sl. 1)

(sl. 2)

(sl. 3)

(sl. 4)

(sl. 1) Koliko je sati? (Mala kazaljka pokazuje minute, a velika sate.)

(sl. 2) Maja Marinović Guić je imala čast prezentirati međunarodni projekt prof. dr. sc. Ivice Grkovića (Anatomedi@)

(sl. 3) Splitsko-riječka anatomija

(sl. 4) Živili! La vita e bella!

Gostovanje Umišljenog bolesnika u Splitu

Josip Barić, dipl. iur.

Dana 16. lipnja 2009. godine u Gradskom kazalištu mladih u Splitu s početkom u 20:30 sati gostovali su studenti medicine (neki već sada diplomirani doktori medicine) Medicinskog fakulteta u Mostaru sa svojom predstavom Umišljeni bolesnik. O radu na postavljanju predstave Glasnik je već pisao.

Duhovna voditeljica projekta dr. Pejana Rastović dobro se namučila kako bi realizirala gostovanje. Izrada plakata, ulaznica, traženje scene, potraga za kulisama bili su samo dio posla koji se trebao obaviti. Od pomoći joj je bio Víde Popović, a i fakultet je dao doprinos kroz svoje resurse, vozača, cvijeće, usluge tiskanja, promociju u Slobodnoj Dalmaciji. Ipak treba kazati da od gostovanja ne bi bilo ništa da prof. Zoran Đogaš nije urgirao po splitskim kazališnim krugovima. Publika je, iako pretežno medicinska, predstavu koja kritizira upravo medicinare (Umišljeni bolesnik je pisan 1673. godine) s oduševljenjem prihvatile.

Pozivam sve zainteresirane studente da mi se jave kako bismo u suradnji sa Studentskim zborom pripremili jedan manji dio predstave Umišljenog bolesnika, i to sam njezin kraj, odnosno "promociju", pa bismo je izveli prilikom naše prve sljedeće promocije studenata. Tekst postoji, toge postoje, dramaturg postoji, a postoji i preliminarni interes studenata za glumu. Frane Mihanović mi je rekao da je na mjestu sadašnjeg "bazena" predviđena u budućnosti i scena uz, naravno, nastavne sadržaje. Glumci amateri, samo hrabro naprijed!

Slikovni prikaz s predstave Umišljeni bolesnik

Športske aktivnosti na Dan fakulteta

Željko Kovačević, prof.

Sudionici pješačke ture preko Marjana, od Rive do Bena

Na Dan fakulteta već se tradicionalno, svake godine, u Sportskom centru Bene održavaju športske aktivnosti studenata i djelatnika Medicinskog fakulteta u Splitu. U športskom dijelu programa sudjeluju studenti i djelatnici fakulteta te njihovi gosti sa Sveučilišta u Splitu, Poglavarstva grada Splita i Splitsko-dalmatinske županije.

Natjecanje se održava tijekom dva dana u sljedećim sportskim disciplinama:

- mali nogomet (studenti)
- tenis (studenti i profesori)
- badminton (studenti)
- bočanje (studenti i profesori)
- biciklizam (studenti)
- kros-trčanje (studenti i profesori)
- plivanje (studenti)
- odbojka (studentice)
- pješačke ture (studenti i profesori).

U natjecanju sudjeluju studenti svih fakultetskih studijskih smjerova. Svim pobjednicima uručuju se nagrade u vidu medalja i pehara, na kraju igara organizira se veliko slavlje uz pjesmu i domjenak na kojem sudjeluju svi sudionici i uzvanici grada i županije. Za sve ovo moramo zahvaliti našem bivšem dekanu prof. dr. sc. Stipanu Jankoviću i prodekanu prof. dr. sc. Zoranu Đogašu, koji su dali punu podršku i imaju volje i sluha za šport i športska natjecanja te razvoj studentskog sporta kroz ovakav vid prezentacije.

Malonogometni zlatni tim našeg fakulteta

Profesor Đogaš predaje medalju najboljem nogometu, dr. Juri Aljinoviću

I Vide je nešto osvojio!

Naši studenti s više medalja nego Janica

Pun stol hrane i pehara za gladne športaše

STUDIJ MEDICINA

Bilobrk Josipa, Ćićerić Mia, Đogaš Tina, Domazet Josipa, Dražić Edita, Filipović Jelena, Glavinić Ivana, Glavinić Robert, Glumac Sandro, Granić Branko, Grgić Tatjana, Gudelj Ante, Ipavec Nina, Jelaska Marin, Jurić Marina, Kokeza Josipa, Kraljević Jasenka, Krstulović Jure, Kurtović Ivana, Kustura Lea, Kutlača Tea, Lemo Natalija, Mandić Viktorija, Mariani Ina, Marić Ivana, Marin Ana, Martinović Petar, Pavela Marija, Petričević Helena, Petrović Davor, Quien , amir, Radić Marina, Rogulj Maja, Simić Majce Ana, Šiško Markoš Ines, Škorić Maja, Spužević Laura, Šunjic Sunčica, Velemir Danica, Vulin Jelena, Vladović Anita, Vraničić Zorica, Vuica Ana, Žeko Ivo, Zrinić Marijana (Šimić), Žunić Fani

STRUČNI STUDIJ FIZIOTERAPIJA

Antunović Žarka, Baban Anita, Bašić Ljubica, Burić Josip, Drnasić Nives, Grgić Tea , Gulielmi Nera, Ivanišević Dušan , Jović Ivana, Jurić Tea, Kalajžić Ana, Maras Marija, Mikelić Vitomir, Milina Marijo, Muslim Ivan, Nuić Dijana, Petrić Antonija , Pezzi Milan, Radić Teo, Rančić Ilijana, Serajlić Ivan, Serdarušić Jelena, Svalina Domagoj, Vasilj Filip, Vratarić David, Vuka Ivana, Vuković Tina, Zekulić Ada, Zovko Ivana, Žižić Ivana, Županović Šime

STRUČNI STUDIJ MEDICINSKA RADILOGIJA

Nadinić Angie, Unković Jure, Vitaljić Lukrecija

STRUČNI STUDIJ SESTRINSTVO

Anić Ivana, Antić Ana, Balaković Stanić Sanja, Bobeta Tina, Bošković Antonijela, Budiša Jasna, Bulićić Ana, Buneta Ivana, Bužančić Đurđica, Čapin Rajka, Čavala Ivana, Colić Andela, Čondić Bosiljka, Ćubić Božena, Čulić Pavinka, Čurlin Antonela, Đerek Antonela, Eterović Marita, Franić Goran, Gotkovski Nina, Ivelić Rajna, Jelaska Gorana, Jerčić Mery, Kerum Jelena, Kevo Lucijana, Kilić Sanda, Kojić Anna, Krišto Andreja, Ljaljić Božena, Lukša Ana, Marinović Anita, Marković Ivana, Milaković Paula, Miolić Ivana, Mišević Mirjana, Norac-Kljajo Lucija, Pašalić Jelena, Pavić Naida, Peraica Ana, Perišić Tomislava, Prlenda Antonija, Pujić Dea, Puljiz Matea, Radić Tanja, Radović Diana, Rebić Dijana, Roglić Karmen, Romić Marija, Rubić Zrinka, Šimunić Roko, Šimunović Mirjana, Širović Tanja, Šošo Ana, Španjić Lenka, Stipetić Mirela, Storić Danijela, Sućur Marija, Sumić Dubravka, Šundov Danijela, Tafra Suzana, Vardić Mara, Volarević Kristina, Vukšić Radojka, Zdilar Ana, Zdrilić Krešimira, Zeljko Marijana

MAGISTRIRALI

Kopić Dragica, Rizvan Pero, Saratlija Novaković Žana

DOKTORIRALI

Brizić Ivica, Goić Barišić Ivana, Klepac Nataša, Kovačić Vedran, Šundov Željko, Vulić Marko, Vuković Jonatan

Impressum

Glasnik Medicinskog fakulteta u Splitu

ADRESA: ŠOLTANSKA 2, 21000 SPLIT

E-MAIL: GLASNIK@MEFST.HR

Glavna urednica:

Livia Puljak

Zamjenica glavne urednice:

Nataša Musap

Uredništvo:

Andrija Babić

Ivica Grković

Deni Karelović

Marion Kuzmanić

Julije Meštrović

Goran Mijaljica

Renata Pecotić

Dalibora Rako

Ana Utrobičić

Bojan Zaviršek

Lektor:

Josipa Korljan

josipa_korljan@yahoo.com

Dizajn i prijelom:

Jadranka Bošnjak

Tisk:

Slobodna Dalmacija

Naklada:

500 primjeraka

Split, studeni 2009.

